

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Vstupní analýza města Jablonce nad Nisou

Vstupní analýza

Adam Duffek

červen, 2024

Agentura
pro sociální začleňování

Dokument vznikl v rámci realizace projektu OPZ+ „Rozvoj systémů pro sociální začleňování“ registrační číslo projektu CZ.03.02.02/00/22_004/0000366.

Terénní šetření realizovali: Jana Mair, Zuzana Korecká, Hana Kociánová, Luboš Sál, Erik Solovov, Adam Duffek

Kontakt:

Adam Duffek, Oddělení výzkumů a evaluace (adam.duffek@mmr.gov.cz)

Odbor pro sociální začleňování (Agentura) MMR ČR

www.socialni-zaclenovani.cz

Text neprošel jazykovou korekturou.

Obsah:

Manažerské shrnutí	9
1 Cíle vstupní analýzy	11
2 Metodologie.....	11
3 Standardy výzkumné práce Agentury pro sociální začleňování	12
4 Základní terminologie	13
4.1 Agentura pro sociální začleňování.....	13
4.2 Sociální vyloučení	13
5 Základní charakteristiky Jablonce nad Nisou	15
6 Popis sociálního vyloučení v Jablonci nad Nisou.....	18
7 Bydlení	20
7.1 Obyvatelé sociálně vyloučených objektů nebo objektů ohrožených sociálním vyloučením a bydlení	21
8 Zaměstnanost	23
9 Statistiky výplat vybraných sociálních dávek	25
9.1 Příspěvek na bydlení.....	25
9.2 Dávky pomoci v hmotné nouzi.....	27
9.3 Průkaz osoby se zdravotním postižením	34
10 Předlužení	35
11 Sociální služby.....	37
12 Předčasné odchody z běžných tříd ZŠ.....	42
13 Ohrožené děti a mládež.....	43
14 Uživatelé návykových látek	45
15 Index sociálního vyloučení	46
16 Popisy konkrétních bytových a rodinných domů.....	47
16.1 Objekt A	48
16.2 Objekt B	51
16.3 Objekt C	53
16.4 Objekt D	55
16.5 Objekt E	57
16.6 Objekt F	58
16.7 Objekt G.....	59

16.8	Objekt H	60
16.9	Objekt I	62
16.10	Objekt J	63
16.11	Objekt K	65
16.12	Objekt L	67
16.13	Objekt M	68
16.14	Objekt N	69
16.15	Objekt O	71
16.16	Objekt P	73
16.17	Objekt Q	74
16.18	Objekt R	76
16.19	Objekt S	77
16.20	Objekt T	79
16.21	Objekt U	80
16.22	Objekt V	81
16.23	Objekt W	83
16.24	Objekt X	84
16.25	Objekt Y	85
17	Popisy jednotlivých komerčních ubytoven	87
17.1	Objekt AA	88
17.2	Objekt AB	89
17.3	Objekt AC	92
17.4	Objekt AD	97
17.5	Objekt AE	98
17.6	Objekt AF	99
17.7	Objekt AG	102
18	Zánik a proměna sociálně vyloučených objektů	107
19	Citovaná literatura	112

Seznam tabulek

Tabulka 1 Počty uskutečněných rozhovorů a respondentů při terénním výzkumu	12
Tabulka 2 Počet obyvatel města Jablonce nad Nisou v letech 2018 až 2022	16
Tabulka 3 Věková skladba obyvatel města Jablonce nad Nisou v letech 2018 až 2022	16
Tabulka 4 Hospodařící domácnosti v katastrálním území města Jablonce nad Nisou tříděné dle počtu členů k 26. 3. 2021	17
Tabulka 5 Počet UoZ na území města Jablonce nad Nisou dle měsíců v evidenci ÚP k 31. 12. 2023	23
Tabulka 6 Počty UoZ v Jablonci nad Nisou v jednotlivých letech tříděné dle měsíců v evidenci, počty UoZ jsou vždy k 31. 12. daného roku	23
Tabulka 7 Srovnání počtů příjemců PnB a souvisejících finančních prostředků mezi lety 2019 a 2022 v katastrálním území města Jablonce nad Nisou	25
Tabulka 8 Počet příjemců a SPO PnŽ mezi lety 2019 a 2022 v katastrálním území města Jablonce nad Nisou	27
Tabulka 9 Počty příjemců a SPO PnŽ tříděné dle ulic dle počtu příjemců PnŽ a SPO od největšího (pouze ulice s 15 a více SPO)	29
Tabulka 10 Počet příjemců a SPO DnB mezi lety 2019 a 2022 v katastrálním území města Jablonce nad Nisou	29
Tabulka 11 Počty SPO DnB mezi lety 2019 a 2022 v katastrálním území města Jablonce nad Nisou z hlediska typu bydlení	30
Tabulka 12 Počty příjemců a SPO DnB tříděné dle ulic od největšího	31
Tabulka 13 Počet vyplacených dávek MOP mezi lety 2019 a 2022	33
Tabulka 14 Počty přiznaných a odmítnutých dávek MOP na úhradu jistoty v roce 2020 a 2021 podle jednotlivých měsíců na úrovni KoP ÚP Jablonec nad Nisou	34
Tabulka 16 Počet držitelů průkazů OZP v katastrálním území města Jablonce nad Nisou, uvedené hodnoty jsou za průměrný měsíc roku 2022	34
Tabulka 16 Procentuální podíly populace v exekuci v katastrálním území Jablonce nad Nisou dle počtu exekucí	35
Tabulka 17 Úžeji vymezené sociální služby	38
Tabulka 18 Počet případů zaevidovaných rodin	43
Tabulka 19 Klienti řešení kurátorem pro děti a mládež	43
Tabulka 20 Počet dětí v pěstounské péči, osobní péči poručníka, péči jiné osoby	43
Tabulka 21 Počet pěstounských rodin	44
Tabulka 22 Hodnota indexu sociálního vyloučení za město Jablonec nad Nisou v jednotlivých letech	46
Tabulka 23 Shrnující tabulka k Objektu A	49
Tabulka 24 Shrnující tabulka k Objektu B	52
Tabulka 26 Shrnující tabulka k Objektu C	54
Tabulka 27 Shrnující tabulka k Objektu D	56
Tabulka 28 Shrnující tabulka k Objektu E	57
Tabulka 29 Shrnující tabulka k Objektu F	58
Tabulka 30 Shrnující tabulka k Objektu G	59
Tabulka 31 Shrnující tabulka k Objektu H	61

Tabulka 32 Shrnující tabulka k Objektu I	62
Tabulka 33 Shrnující tabulka k Objektu J.....	64
Tabulka 34 Shrnující tabulka k Objektu K.....	66
Tabulka 35 Shrnující tabulka k Objektu L	67
Tabulka 36 Shrnující tabulka k Objektu M	69
Tabulka 37 Shrnující tabulka k Objektu N.....	70
Tabulka 38 Shrnující tabulka k Objektu O.....	71
Tabulka 39 Shrnující tabulka k Objektu P	73
Tabulka 40 Shrnující tabulka k Objektu Q.....	75
Tabulka 40 Shrnující tabulka k Objektu R.....	76
Tabulka 41 Shrnující tabulka k Objektu S.....	78
Tabulka 42 Shrnující tabulka k Objektu T	79
Tabulka 43 Shrnující tabulka k Objektu U.....	80
Tabulka 44 Shrnující tabulka k Objektu V	82
Tabulka 45 Shrnující tabulka k Objektu W	84
Tabulka 46 Shrnující tabulka k Objektu X.....	84
Tabulka 47 Shrnující tabulka k Objektu Y	85
Tabulka 48 Shrnující tabulka k Objektu AA.....	89
Tabulka 49 Shrnující tabulka k Objektu AB.....	91
Tabulka 50 Shrnující tabulka k Objektu AC	95
Tabulka 51 Shrnující tabulka k Objektu AD	97
Tabulka 52 Shrnující tabulka k Objektu AE.....	98
Tabulka 53 Shrnující tabulka k Objektu AF.....	100
Tabulka 54 Shrnující tabulka k Objektu AG	104

Seznam grafů

Graf 1 Procentuální podíl uchazečů o zaměstnání	24
Graf 2 Vývoj počtu SPO PnB v Jablonci nad Nisou	26
Graf 3 Procentuální podíl příjemců PnB	26
Graf 4 Procentuální podíl příjemců PnŽ v průměrném měsíci r. 2022.....	28
Graf 5 Procentuální podíl příjemců DnB	30
Graf 6 Vývoj počtu SPO PnŽ a DnB v Jablonci nad Nisou.....	33
Graf 7 Procentuální podíl osob v exekuci	35
Graf 8 Procentuální podíl osob s 10 a více exekucemi	36
Graf 9 Procentuální podíl předčasných odchodů ze ZŠ – běžné třídy.....	42
Graf 10 Domácnosti příjemců PnŽ podle typu bydlení	88

Seznam obrázků

Obrázek 1 Mapa SO ORP Jablonec nad Nisou	15
Obrázek 2 Distribuce výplat DnB a PnŽ, ulice s nejvyššími počty SPO DnB a PnŽ mezi lety 2019 a 2022	32
Obrázek 3 Objekt A (stav březen 2024).....	50
Obrázek 4 Objekt A (stav březen 2024).....	50
Obrázek 5 Objekt A vyfocený z Objektu Y (stav březen 2024).....	51
Obrázek 6 Objekt A (stav březen 2024).....	51
Obrázek 7 Objekt A a Objekt B (vpravo) (stav březen 2024)	53
Obrázek 8 Objekt C (stav březen 2024)	54
Obrázek 9 Objekt C (stav březen 2024)	55
Obrázek 10 Objekt D (stav březen 2024).....	56
Obrázek 11 Objekt D (stav březen 2024).....	57
Obrázek 12 Objekt E (stav červenec 2019)	58
Obrázek 13 Objekt F (stav březen 2024).....	59
Obrázek 14 Objekt G, skládka odpadu již v roce 2024 nebyla přítomna (stav srpen 2019)...	60
Obrázek 15 Objekt G (stav srpen 2019)	60
Obrázek 16 Objekt H (stav březen 2024).....	62
Obrázek 17 Objekt I (stav březen 2024)	63
Obrázek 18 Objekt J (stav březen 2024)	64
Obrázek 19 Objekt J (stav březen 2024)	65
Obrázek 20 Objekt J (stav březen 2024)	65
Obrázek 21 Objekt K (stav říjen 2019).....	67
Obrázek 22 Objekt L (stav červenec 2019).....	68
Obrázek 23 Objekt L (stav duben 2024)	68
Obrázek 24 Objekt M (stav březen 2024)	69
Obrázek 25 Objekt N (stav únor 2024)	70
Obrázek 26 Objekt N (stav únor 2024)	70
Obrázek 27 Objekt O (stav březen 2024)	72
Obrázek 28 Objekt O (stav březen 2024)	72
Obrázek 29 Objekt O (stav červenec 2019).....	73
Obrázek 30 Objekt P (stav duben 2024).....	74
Obrázek 31 Objekt Q (stav březen 2024)	75
Obrázek 32 Objekt Q (stav březen 2024)	75
Obrázek 33 Objekt Q (stav březen 2024)	76
Obrázek 34 Objekt R (stav březen 2024).....	77
Obrázek 35 Objekt R (stav březen 2024).....	77
Obrázek 36 Objekt S (stav březen 2024).....	78
Obrázek 37 Objekt S (stav březen 2024).....	79
Obrázek 38 Objekt T (stav červenec 2019)	80
Obrázek 39 Objekt U (stav červenec 2019).....	81
Obrázek 40 Objekt V (stav březen 2024).....	82
Obrázek 41 Objekt V (stav březen 2024).....	83

Obrázek 42 Objekt V (stav březen 2024).....	83
Obrázek 43 Objekt X (stav červenec 2019)	85
Obrázek 44 Objekt Y (stav březen 2024).....	86
Obrázek 45 Objekt Y (stav březen 2024).....	86
Obrázek 46 Objekt AA (stav duben 2024)	89
Obrázek 47 Objekt AB (stav březen 2024)	91
Obrázek 48 Objekt AB (stav březen 2024)	92
Obrázek 49 Objekt AC (stav březen 2024)	96
Obrázek 50 Objekt AC (stav březen 2024)	96
Obrázek 51 Objekt AC (stav říjen 2019)	97
Obrázek 52 Objekt AD (stav duben 2024)	98
Obrázek 53 Objekt AE (stav březen 2024)	99
Obrázek 54 Objekt AF (stav březen 2024).....	101
Obrázek 55 Objekt AF (stav březen 2024).....	101
Obrázek 56 Objekt AF (stav březen 2024).....	102
Obrázek 57 Objekt AF (stav říjen 2019)	102
Obrázek 58 Objekt AG (stav duben 2024).....	104
Obrázek 59 Objekt AG (stav duben 2024)	105
Obrázek 60 Objekt AG (stav duben 2024).....	105
Obrázek 61 Objekt AG (stav duben 2024).....	106
Obrázek 62 Novoveská (stav červenec 2019)	107
Obrázek 63 Novoveská (stav srpen 2023).....	107
Obrázek 64 Pionýrů (stav červenec 2019).....	108
Obrázek 65 Pionýrů (stav srpen 2023)	108
Obrázek 66 Saskova (stav srpen 2019).....	109
Obrázek 67 Saskova (stav srpen 2023).....	109
Obrázek 68 Saskova (stav říjen 2019).....	110
Obrázek 69 Saskova (stav srpen 2023).....	110
Obrázek 70 Ubytovna v ulici Sněhová (stav březen 2024).....	111

Seznam zkratk

Agentura, ASZ – Odbor (Agentura) pro sociální začleňování MMR ČR

ČR – Česká republika

DnB – Doplatek na bydlení

HN – Hmotná nouze

KHS – krajská hygienická stanice

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

PnB – Příspěvek na bydlení

PnŽ – Příspěvek na živobytí

PŘ – Provozní řád

SLDB – Sčítání lidu, domů a bytů

ÚP – Úřad práce

VTOS – Výkon trestu odnětí svobody

Manažerské shrnutí

Jablonec nad Nisou se z hlediska indexu sociálního vyloučení dlouhodobě nachází v kategorii výrazně zatížených obcí (kategorie 12 až 30 bodů). Výjimku tvořil rok 2019, kdy se hodnota indexu sociálního vyloučení dostala do kategorie obcí ohrožených sociálním vyloučením (kategorie 8 až 11 bodů). V roce 2023 bylo nejvíce bodů, z nichž se hodnota indexu skládá, zaznamenáno v dimenzi vyloučení z bydlení (meziroční nárůst byl 1 bod, tzn. ze 3 na 4 body). V dimenzích chudoby a nezaměstnanosti se bodové skóre meziročně nezměnilo, zůstalo na 3 bodech. Stejně tomu bylo v dimenzích zadluženosti a vyloučení ze vzdělávání, kde to byly body 2. Nárůst bodů v dimenzi vyloučení z bydlení, který odráží zvýšení počtu příjemců příspěvku na bydlení, byl identifikován ve většině měst a obcí ČR. V Liberci bylo toto meziroční zvýšení identické jako v Jablonci nad Nisou, tedy ze 3 na 4 body.

Při terénním šetření se v Jablonci nad Nisou podařilo definovat celkem 25 domů s číslem popisným, kde ve větší míře žili lidé sociálně vyloučení nebo sociálním vyloučením ohrožení. K tomu je třeba připočítat sedm komerčních ubytoven, z nichž jsou ale některé (nebo části některých ubytoven) určené z větší části pouze zahraničním dělníkům. Tyto ubytovny byly v rozdílné míře zatíženy fenomény sociálního vyloučení. Lze se s téměř absolutní jistotou domnívat, že počet objektů je vyšší než zjištěný počet, neboť nebylo v možnostech výzkumu popsat všechny domy, jednotlivé byty a jiné méně viditelné formy sociálního vyloučení. Podobně i uvedené počty sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených osob jsou pouze přibližné odhady.

V domech, které byly při terénním šetření definovány jako sociálně vyloučené objekty nebo objekty sociálním vyloučením ohrožené žilo zhruba 500 osob.¹ K těmto lidem je třeba připočítat více než 420 osob žijících v ubytovnách², z nich více než 95 tvořily děti. K těmto odhadům lze připojit také kvalifikovaný odhad celkového počtu lidí bez střechy, cca 170 osob přímo na území Jablonce nad Nisou. Azylový dům a noclehárna v Jablonci nad Nisou mají dohromady kapacitu 55 osob a jsou dlouhodobě obsazené (část z těchto osob bude mít průnik se skupinou osob bez střechy).

Přestože se v Jablonci nad Nisou nenachází žádná sociálně vyloučená lokalita v rozsahu celé ulice případně čtvrti, je rozsah sociálního vyloučení a chudoby velmi závažný. Poptávka po bydlení ve městě je dlouhodobě vysoká, a to společně s dalšími faktory vede k nedostupnosti bydlení pro sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel (zejména pak pro osoby s připsanou romskou etnicitou, vícečlenné rodiny, sólo rodiče aj.). Tito lidé často nemají možnost získat byt na standardním trhu s bydlením a jedinou možností pro ně zůstávají nabídky ubytování od pronajímatelů, kteří užívají různé nekalé praktiky (obecně se hovoří o tzv. obchodu s chudobou). Takové byty se často nachází v chátrajících objektech s nedostatečnou údržbou.

---

¹ V několika případech byl do domů znemožněn přístup a nebylo možné provést terénní šetření, příp. nebylo možné provést terénní šetření v celém domě. Z toho důvodu bylo nutné v některých případech vytvořit kvalifikovaný odhad počtu osob v objektu i na základě informací od dotazovaných institucionálních aktérů.

² Část osob v ubytovnách byli migrující pracovníci. Ti mohou také naplňovat definici osoby bez bytu dle kategorie ETHOS, pakliže nemají jinou možnost bydlení. Se ztrátou zaměstnání jsou tito lidé ohroženi i ztrátou bydlení (v případě cizinců často i ztrátou legálního pobytu).

Vyšší koncentrace sociálně vyloučených objektů a objektů ohrožených sociálním vyloučením se v době výzkumu nacházela především v samotném středu města a jeho okolí.

Všechny vydefinované objekty z velké části obývali lidé, kterým jejich okolí připisuje romskou etnicitu. Často se lidé k romství sami hlásili právě v kontextu diskriminace na trhu s bydlením nebo na trhu práce. Velká část sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených osob byla příjemci dávek, mnoho z nich mělo dluhy nebo exekuce. V bytových domech i ubytovnách byla častá fluktuace nájemníků, většina z nich měla dlouhodobé zkušenosti se substandardním bydlením. Sociální situace v některých objektech byla významně nevyhovující. Byty byly přelidněné a hygienické standardy mnohdy velmi nízké.

Výzkumná zpráva popisuje stav sociálního vyloučení na území města Jablonec nad Nisou. Vychází z terénního šetření, rozhovorů s institucionálními aktéry a z analýzy administrativních dat. Hlavním cílem vstupní analýzy je zmapování situace obyvatel sociálně vyloučených objektů nebo objektů sociálním vyloučením ohrožených v Jablonci nad Nisou.

1 Cíle vstupní analýzy

Následující zpráva předkládá výsledky výzkumu realizovaného Agenturou pro sociální začleňování (ASZ), která je jedním z odborů Úřadu vlády ČR, v období **od ledna do dubna 2024**. Hlavním cílem této vstupní analýzy je zmapování situace obyvatel sociálně vyloučených objektů nebo objektů sociálním vyloučením ohrožených v Jablonci nad Nisou.

Vstupní analýza se rovněž zabývá širšími okolnostmi existence sociálního vyloučení ve sledovaném městě. Zásadní pozornost je upřena na identifikaci a popis sociálně vyloučených objektů nebo objektů ohrožených sociálním vyloučením a jejich obyvatel, na typ sociálního vyloučení, původ a mechanismy jeho vzniku ve městě. Dále se analýza věnuje přesnějšímu definování cílových skupin intervence ASZ, identifikaci problémů a potřeb cílových skupin **primárně v oblasti bydlení**. Aby výstup nabízel komplexní vhled do problematiky sociálního vyloučení v Jablonci nad Nisou, nebyly v tomto šetření rámcově opomenuty ani oblasti jako je zaměstnanost, sociální služby, předlužení, ohrožené děti a mládež nebo užívání návykových látek.

Vstupní analýza má posloužit jako základní informační materiál pro efektivní spolupráci ASZ s městem a dalšími aktéry sdruženými v lokálním partnerství. Je analytickým podkladem pro tvorbu strategických dokumentů a bude k dispozici členům lokálního partnerství při činnosti pracovních skupin. Zároveň analýza poslouží jako materiál pro další analytickou práci ASZ.

2 Metodologie

Výzkum využil ve své metodologii kombinaci **kvalitativních a kvantitativních metod**, kdy jsou analyzována sebraná kvantitativní (povětšinou číselné údaje) a kvalitativní data (např. polostrukturované rozhovory) společně. Další z metod uplatněných v předkládané analýze byl i tzv. **desk research**, tedy sekundární analýza dostupných zdrojů. Tato metoda spočívá v získávání a zanalyzování dat získaných od institucionálních aktérů.

Doplňkovou metodou výzkumu bylo pozorování. Polostrukturované hloubkové rozhovory byly zpracovány pomocí metody otevřeného kódování. Jednotliví respondenti byli rekrutováni na základě vztahu k vydefinovaným tématům vstupní analýzy. Celkem bylo uskutečněno 115 rozhovorů, viz tabulka 1. Terénní šetření a tvorba rozhovorů probíhala od ledna do dubna 2024.

Tabulka 1 Počty uskutečněných rozhovorů a respondentů při terénním výzkumu

	Počet rozhovorů	Počet respondentů
Zástupci města, vedoucí odborů, úředníci města	4	6
Zástupci neziskových organizací	7	10
Zástupci KoP ÚP ČR	1	3
Správci nebo majitelé ubytoven	8	8
Obyvatelé sociálně vyloučených objektů a objektů s vyšší mírou výskytu sociálního vyloučení, vč. ubytoven		95

Zdroj: šetření ASZ

Poděkování za spolupráci při realizaci rozhovorů a sdílení dat patří, kromě jiných, pracovníkům jablonecké pobočky NNO Naděje, NNO Diakonie ČCE ze střediska v Jablonci nad Nisou, NNO Most k naději, Magistrátu města Jablonce nad Nisou a Kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR v Jablonci nad Nisou.

Výzkumná zpráva se ve své struktuře odkazuje na Vstupní analýzu z roku 2019 (Duffek, 2019). Byly převzaty i některé pasáže ze shrnujících kapitol, příp. byly převzaty i některé popisy objektů, které zůstaly stále aktuální. Zpráva tedy navazuje na zjištění z roku 2019, která však byla verifikována a aktualizována.

3 Standardy výzkumné práce Agentury pro sociální začleňování

Výzkumníci Agentury pro sociální začleňování (dále jen ASZ) ctí obecně uznávané standardy kvality a etiky výzkumné práce. Mezi tyto standardy kvality patří především dodržování **zásady validity a reliability dat**. Validity (platnosti) dat je v ASZ dosahováno longitudinálním šetřením na místě, pečlivým výběrem (rekrutací) respondentů, užitím vhodných nástrojů výzkumu (scénáře rozhovoru, karty checklistů a indikátorů sociálního vyloučení, příp. výzkumnického deníku) i za pomoci přímých citací.

Pro zajištění validity dat výzkumníci v ASZ při své práci využívají tzv. **metodu triangulace zdrojů**, kdy závěry z terénního šetření vycházejí z kombinace min. 3 zdrojů zjištění informací. Práce výzkumníků ASZ je dále založena i na triangulaci výzkumných metod. Mezi standartní použité metody v ASZ tak patří zúčastněné/nezúčastněné pozorování, polostrukturované rozhovory, sekundární analýza získaných dat včetně statistických dat (deskresearch), skupinové rozhovory, příp. dotazníková šetření. Výzkumníci využívají i tzv. triangulaci zjištění v časové ose, tj. ověřují získaná data v rozličných etapách výzkumu.

Reliability (spolehlivosti) dat dosahují výzkumníci v ASZ standardizovaným postupem analýzy dat od jasně stanovených oblastí dotazování (scénáře rozhovorů), vyhotovením přepisů rozhovorů až po kódování sebraných dat. Při kódování výzkumníci ASZ redukují velké množství získaných dat do menších počtů analytických jednotek (clusterů) na základě souvislostí (podobnosti či odlišnosti).

Se sběrem a s analýzou dat končí výzkumníci v ASZ v momentě tzv. **nasycení** (saturace) dat. Nasycením se chápe jev, kdy již nepřicházejí nové informace či poznatky z terénu, naopak se objevují stále stejné vzorce a kategorie.

Při své práci se výzkumníci ASZ řídí i **Etickým kodexem výzkumníků Agentury pro sociální začleňování**, který ukotvuje mimo jiné práci s citlivými daty či nestrannost vůči subjektům v terénu. Ve zprávách o výsledcích výzkumníci v ASZ jasně rozlišují mezi poznatky zjištěnými od respondentů, svou interpretací těchto poznatků a jakýmkoliv doporučeními na nich založenými. Použití tohoto kodexu mj. znamená, že v šetření není narušeno soukromí a důstojnost respondentů, respondenti byli vždy informováni o smyslu výzkumu a v případě nahrávání požádáni o jeho svolení. Samozřejmostí je i zaručená anonymita dotazovaných respondentů.

4 Základní terminologie

Agentura pro sociální začleňování je jedním z odborů Sekce pro lidská práva při Úřadu vlády ČR. Agentura funguje od roku 2008 a je vládním nástrojem na podporu obcím, které řeší problematiku sociálního vyloučení.

4.1 Agentura pro sociální začleňování

- pomáhá obcím a městům při mapování a detailním poznávání problémů sociálně vyloučených objektů a jejich obyvatel, při přípravě a nastavování dlouhodobějších procesů pro jejich řešení a při získávání financí na tyto postupy.
- propojuje přitom místní subjekty (města a obce a jejich úřady, ale také neziskové organizace, školy a školská zařízení, Úřad práce, zaměstnavatele, policii a veřejnost), aby při sociálním začleňování spolupracovaly.
- spolupracuje s ministerstvy, přenáší informace z komunální úrovně směrem ke státní správě, podílí se na formování státní politiky sociálního začleňování a její koordinaci. Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL) je nástrojem pomoci obcím a svazkům obcí při sociálním začleňování sociálně vyloučených obyvatel z prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) za místní podpory Agentury pro sociální začleňování. V rámci tohoto přístupu mohou obce koordinovaně čerpat prostředky ze tří operačních programů. Podmínkou čerpání je vypracování strategického plánu sociálního začleňování, který obcím a městům Agentura pomáhá zpracovat.

4.2 Sociální vyloučení

Pod pojmem sociální vyloučení chápeme **proces vylučování lidí nebo skupin lidí na okraj společnosti, do chudoby a izolace**. Tento způsob vyloučení se projevuje na různých úrovních, např. sociální, prostorové, ekonomické či symbolické. Sociálně vyloučení se nacházejí v situaci, kdy mají sníženou míru přístupu ke zdrojům běžně dostupným většině obyvatel, zároveň s tím se snižuje jejich schopnost udržovat sociální kontakty s obyvateli mimo situaci sociálního vyloučení a možnosti participace na organizaci sociálního života a účasti v rozhodování.

Sociální vyloučení se vyznačuje různými charakteristikami, které se v různých lokalitách vyskytují s různou intenzitou. Společná všem lokalitám a jejich obyvatelům je však skutečnost, že se potýkají s několika zásadními existenčními problémy zároveň, a tudíž jejich řešení, které by směřovalo k vymanění se ze stavu sociální exkluze, je natolik obtížné, že je pro sociálně vyloučeného takřka nedosažitelné bez vnější pomoci.

Základními indikátory sociálního vyloučení je materiální chudoba, dlouhodobá nezaměstnanost, závislost na dávkách pomoci v hmotné nouzi, nízká kvalita a nejistota v bydlení, ztížený přístup ke kvalitnímu společnému vzdělávání, vysoká míra zadlužení, výskyt rizikového chování a kriminality a vysoká míra migrace. Jednotlivé ukazatele sami o sobě sociální vyloučení nezakládají. Je to teprve jejich kombinace, která zasaženým jedincům či rodinám brání v integraci či plnohodnotném životě a na různých úrovních je vylučuje ze společnosti. Každý z uvedených aspektů sociálního vyloučení může být v různých lokalitách a u různých jejich obyvatel zastoupen v jiné míře. Kombinace intenzity přítomnosti těchto jevů pak vytváří charakter jednotlivých lokalit, které se stejně jako lokální kontext mnohdy výrazně liší.

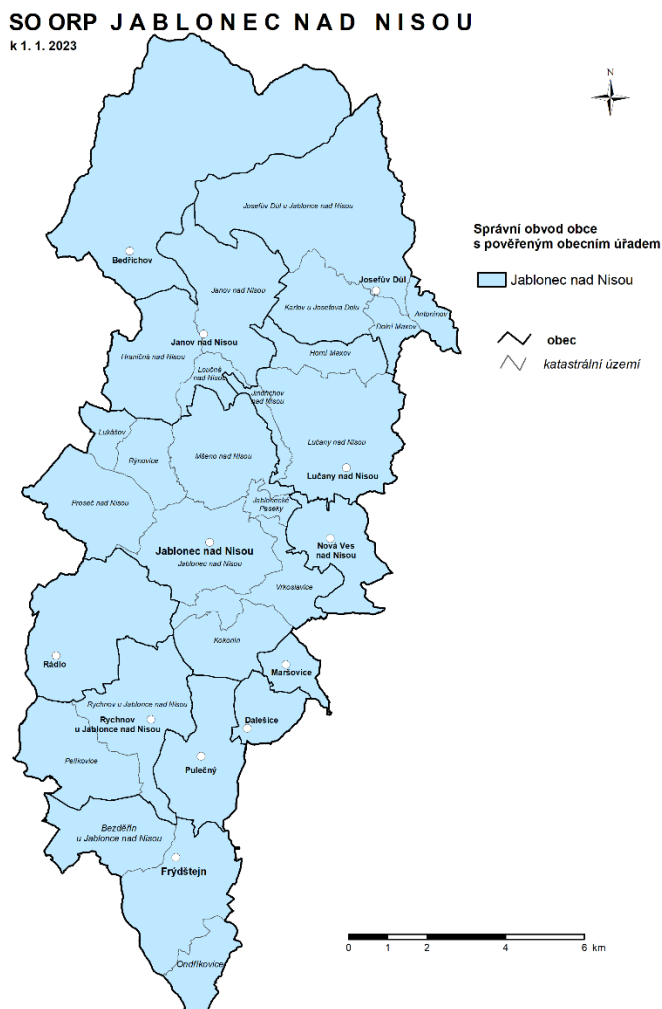
Pokud dochází k vyšší koncentraci osob s kombinací několika nebo všech výše zmíněných ukazatelů, hovoříme o sociálně vyloučené lokalitě. Sociálně vyloučené lokality obvykle vznikají působením systémových aktérů či tržních mechanismů. Při jejich vzniku lze sledovat vnější příčiny tohoto procesu, jako jsou schvalované zákony, postoje institucí, tržní mechanismy a stanoviska zbytku společnosti i faktory vnitřní, mezi které se řadí životní styl samotných sociálně vyloučených, které se často mezigeneračně reprodukuje. Specifickou roli v sociálním vyloučení hraje etnicita. V českém kontextu se pak jedná o etnicitu romskou.

5 Základní charakteristiky Jablonce nad Nisou

Město Jablonec nad Nisou se nachází v Libereckém kraji v podhůří Jizerských hor a náleží do stejnojmenného okresu Jablonec nad Nisou. Jedná se o obec III. stupně s rozšířenou působností, do jejíhož správního obvodu patří rozsáhlá oblast pokrývající část Jizerských hor na severu až po město Rychnov u Jablonce nad Nisou na jihu ORP.

Díky blízkosti hor a celkově atraktivnímu prostředí je v Jablonci nad Nisou a blízkém okolí značně rozvinutý turistický ruch v letní i zimní sezóně. Ve městě je mnoho možností k aktivnímu sportovnímu vyžití. Obyvatelům jsou k dispozici všechny potřebné služby, dobrá dopravní obslužnost, a v současné době i dostatek pracovních příležitostí. Jablonec nad Nisou je významně spojen s blízkým Libercem, kam například za prací dojíždí velká část obyvatel Jablonce nad Nisou.

Obrázek 1 Mapa SO ORP Jablonec nad Nisou

Zdroj: ČSÚ

Z pohledu hospodářství je jablonecký správní obvod spíše průmyslovou oblastí. Tradičním průmyslovým odvětvím je zde již od 17. století výroba bižuterie a skla.³ K 31. 12. 2023 bylo v Jablonci nad Nisou dle ČSÚ celkem 11 133 registrovaných podniků, u 6 168 z nich byla zjištěna aktivita. Celkem se jednalo o 8 316 fyzických osob a 2 817 právnických osob.

K 31. 12. 2022 mělo město podle dat ČSÚ celkem 45 830 obyvatel. Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Jablonec nad Nisou žilo ke stejnému datu celkem 57 541 obyvatel.

Jak ukazuje Tabulka 2, počet obyvatel města v posledních letech spíše klesal, v roce 2022 došlo k výraznému růstu počtu obyvatel a jejich počet se dostal na úroveň z roku 2018. Meziroční nárůst mezi lety 2021 a 2022 lze spojovat s příchodem uprchlíků z válkou postižené Ukrajiny. Podle statistiky MVČR bylo v Jablonci nad Nisou k 31. 12. 2022 celkem 1 926 osob, kterým bylo uděleno pobytové oprávnění v souvislosti s válkou na Ukrajině.⁴

Tabulka 2 Počet obyvatel města Jablonce nad Nisou v letech 2018 až 2022

	2018	2019	2020	2021	2022
počet obyvatel	45 802	45 773	45 317	44 588	45 830
počet mužů	21 975	21 995	21 711	21 386	21 873
počet žen	23 827	23 778	23 606	23 202	23 957

Zdroj: ČSÚ, 2023

Pozn.: údaje vždy k 31. 12.

Tabulka 3 zobrazuje věkovou skladbu obyvatel města mezi lety 2018 a 2022. Počet dětí a mladistvých do 14 let byl na počátku sledovaného období relativně stabilní, v roce 2021 tato věková kategorie zaznamenala výrazný pokles a v roce 2022 významný vzrůst na počet podobný tomu z roku 2020. Počet osob v seniorském věku se zvětšoval.

Tabulka 3 Věková skladba obyvatel města Jablonce nad Nisou v letech 2018 až 2022

	2018	2019	2020	2021	2022
0-14 let	7 478	7 447	7 493	7 297	7 484
15-64 let	28 789	28 637	28 104	27 500	28 416
65 a více let	9 535	9 689	9 720	9 791	9 930

Zdroj: ČSÚ, 2023

Pozn.: údaje vždy k 31. 12.

³ Viz online https://www.czso.cz/csu/xl/charakteristika_spravniho_obvodu_ib (navštíveno 1. 3. 2024)

⁴ Od 24. 02. 2022 do 21. 03. 2022 bylo těmto osobám uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpění s kódem D/VS/U. Od 22. 03. 2022 je těmto osobám udělována dočasná ochrana, a to formou dlouhodobého víza s kódy D/DO/667, D/DO/668 a D/DO/669. Dle zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace, se všechny tyto osoby, včetně osob předchozím vízem D/VS/U považují za osoby s dočasnou ochranou. Viz online: <https://www.mvcr.cz/clanek/statistika-v-souvislosti-s-valkou-na-ukrajine-archiv.aspx?q=Y2hudW09OQ%3d%3d> (navštíveno 29. 8. 2023)

V katastrálním území města Jablonce nad Nisou se k 26. 3. 2021 nacházelo celkem 21 502 hospodařících domácností. Dominovaly jednočlenné a dvoučlenné domácnosti, viz Tabulka 4.

Tabulka 4 Hospodařící domácnosti v katastrálním území města Jablonce nad Nisou tříděné dle počtu členů k 26. 3. 2021

	Počet hosp. domácností
1	9 332
2	6 225
3	2 999
Počet členů v hosp. domácnosti	4 2 291
	5 465
	6 116
	7 a více 74

Zdroj: SLDB, 2021

6 Popis sociálního vyloučení v Jablonci nad Nisou

Ve spolupráci s Odborem sociálních věcí a zdravotnictví v Jablonci nad Nisou a neziskovými organizacemi Diakonie Českobratrské církve evangelické a Naděje působícími v některých SVL vznikl předběžný přehled objektů, kde žijí domácnosti jejich klientů. Některé objekty byly identifikovány také na základě frekvenční analýzy, která spočívala v analýze dat o uchazečích o zaměstnání v evidenci ÚP poskytnutých Kontaktním pracovištěm Úřadu práce ČR v Jablonci nad Nisou.

Kvůli částečné nejednoznačnosti definice sociálního vyloučení, jejímu rozlišnému vnímání jednotlivými aktéry a dynamickému vývoji, který je často sociálně vyloučeným objektům vlastní, je nutné brát v úvahu, že situace v Jablonci nad Nisou již nemusí plně korespondovat se stavem níže uvedeným.

Tato zpráva v mnohém vychází ze Vstupní analýzy vzdálené dílčí podpory města Jablonce nad Nisou z roku 2019 (Duffek). Přestože je sociální vyloučení dynamický jev, mnoho závěrů zprávy z roku 2019 lze stále brát za platné. Sociální vyloučení v Jablonci nad Nisou, podobně jako v roce 2019, charakterizuje především existence jednotlivých domů v městské zástavbě, případně samostatně stojící starší domy, jejichž obyvatelé lze, dle výše zmíněné definice, považovat za sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené. Nikde na území města se nejedná o jasně ohraničená, a od jiné zástavby oddělená, místa. Ve všech SVL existují v odlišné míře různé formy rizikového chování, které na sebe sociální vyloučení váže. Nejzjevnější problémy, se kterými se obyvatelé bez obtíží svěřovali, byly dluhy a s nimi související exekuce a nemožnost opuštění substandardních forem bydlení.

Vyšší koncentrace sociálně vyloučených objektů a objektů ohrožených sociálním vyloučením se v době výzkumu, stejně jako v roce 2019, nacházela především v samotném středu města a jeho okolí. V roce 2019 někteří institucionální aktéři tematizovali kontrast mezi tehdejší situací, kdy se sociální vyloučení koncentrovalo v mnoha různých menších lokalitách, zejména pak v centru a minulostí, kdy se podle nich vyloučení soustředilo především do několika větších objektů, především pak do Zeleného údolí a tamější městské ubytovny pro neplatiče.⁵ Sociální vyloučení tak mívalo, na rozdíl od současné situace, podle nich zcela jiný geografický rozměr. Městská ubytovna v Zeleném údolí je minulostí a současnost charakterizují, podobně jako v roce 2019, spíše menší bytové domy rozptýlené zejména v centru města a jeho okolí. Tyto domy doplňují větší ubytovny. V roce 2023 i na počátku roku 2024 byla mezi institucionálními aktéry tematizována zejména ubytovna AC umístěná v Objektu AC (viz kap. 17.3).⁶ Jak ukázalo terénní šetření i analýza administrativních dat, sociální vyloučení se ve větší míře než v minulosti koncentruje právě v ubytovnách (viz kap. 17). Část institucionálních aktérů shodně tvrdila, že oproti situaci před pěti lety (tzn. při tvorbě předchozí vstupní analýzy) se výrazně zhoršila sociální situace ve většině ubytoven.

---

⁵ Dům, kde byla ubytovna, již neexistuje.

⁶ V dokumentu jsou potlačeny konkrétní adresy sociálně vyloučených objektů a objektů ohrožených sociálním vyloučením. Je využito jednoduché kódování, kdy bytové domy jsou označeny jedním písmenem a ubytovny dvěma písmeny, kdy první je vždy „A“.

Při terénním šetření se podařilo definovat celkem 25 domů s číslem popisným, kde ve větší míře žili lidé sociálně vyloučení nebo sociálním vyloučením ohrožení. K tomuto číslu je třeba připočítat sedm ubytoven, z nichž jsou ale některé (nebo části některých ubytoven) určeny pouze zahraničním dělníkům. Ti mohou naplňovat definici osoby bez bytu dle kategorie ETHOS, pakliže nemají jinou možnost bydlení. Se ztrátou zaměstnání jsou tito lidé ohroženi i ztrátou bydlení (v případě cizinců často i ztrátou legálního pobytu).

Celkem pět větších bytových domů, které byly v roce 2019 označeny jako sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené, bylo v březnu 2024 po rekonstrukci a byty byly určeny pro jiné cílové skupiny (viz kap. 18). I přesto je celkový počet vydefinovaných objektů v roce 2024 shodný s šetřením z roku 2019 – analýzou administrativních dat, rozhovory s institucemi a terénním šetřením byly nalezeny jiné sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené objekty, které nebyly v roce 2019 známy. Zároveň se lze domnívat, že počet sociálně vyloučených objektů a objektů ohrožených sociálním vyloučením je vyšší než zjištěný počet, neboť nebylo v možnostech výzkumu popsat všechny domy, jednotlivé byty a jiné méně viditelné formy sociálního vyloučení.

V domech, které byly definovány jako sociálně vyloučené objekty nebo objekty sociálním vyloučením ohrožené žilo zhruba 500 osob.⁷ K těmto lidem je třeba připočítat více než 420 osob žijících v ubytovnách, z nich více než 95 tvořily děti. K těmto odhadům lze připojit také odhad celkového počtu lidí bez střechy, cca 170 osob přímo na území Jablonce nad Nisou. Azylový dům a noclehárna v Jablonci nad Nisou mají dohromady kapacitu 55 osob a jsou dlouhodobě obsazené (část z těchto osob bude mít průnik se skupinou osob bez střechy).

Všechny vydefinované objekty z velké části obývají lidé, kterým je jejich okolím (institucionální aktéři, sousedi, atd.) připisována romská etnicita. Často se lidé k romství sami hlásili, a to zejména v kontextu diskriminace na trhu s bydlením nebo na trhu práce. Rovněž například o svých domech někteří obyvatelé hovořili jako o romských a zdůrazňovali etnickou rovinu problémů.

Bližší popis jednotlivých objektů se nachází v kapitole 16. Popisy jednotlivých komerčních ubytoven se nachází v kapitole 17.

---

⁷ V několika případech byl do domů znemožněn přístup a nebylo možné provést terénní šetření, příp. nebylo možné provést terénní šetření v celém domě. Z toho důvodu bylo nutné v některých případech vytvořit kvalifikovaný odhad počtu osob v objektu i na základě informací od dotazovaných institucionálních aktérů.

7 Bydlení

Jablonec nad Nisou je společně s Libercem ekonomickým centrem regionu. Mezi mnohými okolními obcemi a Jabloncem jsou vidět značné rozdíly nejen v občanské vybavenosti a dostupnosti nejrůznějších služeb, ale i v počtu pracovních příležitostí. Lze tedy nalézt mnohé tzv. pull faktory, které přivádí do Jablonce nové obyvatele. Ekonomická prosperita Jablonce nad Nisou vytváří tlak na bytový trh, kde zejména s ekonomickou konjunkturou v předcovidovém období převládla poptávka nad nabídkou bydlení, tato situace se udržela do současnosti.

Obyvatelé sociálně vyloučených objektů a objektů ohrožených sociálním vyloučením byli dotazováni na předchozí bydliště a byla zjišťována jejich životní trajektorie zejména ve vztahu k bytovým podmínkám. Zjištěné důvody ke stěhování do Jablonce nad Nisou byly různé. Často lidé zmiňovali složité dojíždění dětí do škol v Jablonci nad Nisou ze sousedních měst a vesnic nebo lepší pracovní příležitosti vůči předchozímu bydlišti. Časté důvody pro stěhování do Jablonce nad Nisou, ale i po Jablonci nad Nisou, byly uzavření ubytovny nebo nájemního domu, kde lidé v minulosti bydleli a například i doporučení na ubytování od příbuzných či známých. Častým důvodem také byly neshody s předchozím pronajímatelem. Místa, která lidé zmiňovali jako svá předchozí bydliště před odchodem do Jablonce nad Nisou, byla nejčastěji menší města a vesnice v bližším i širším okolí Jablonce nad Nisou a Liberec. Méně často byla zmiňována místa v jiných částech republiky. V několika případech výzkumníci hovořili s lidmi pocházejícími ze Slovenska, avšak dotazovaní obvykle neměli Jablonec nad Nisou jako první destinaci nebo v Jablonci nad Nisou bydleli již mnoho let. Nejčastěji se však výzkumníci setkávali s tím, že lidé byli v Jablonci nad Nisou již několik let a za tuto dobu vystřídali více různých ubytování na území města. Jinak řečeno, odpověď na otázku předchozího bydliště byla ve většině případů „Jablonec nad Nisou“.

Mezi tzv. push faktory, tedy faktory vedoucí k odchodu jinam, patřilo zejména uzavírání nájemních domů, případně transformace ubytoven apod., které lidi nutily k hledání nového ubytování. A to jak na území Jablonce nad Nisou, tak často i mimo město. Obecně lze říci, že právě řešení bytové situace je hlavním důvodem k časté migraci cílové skupiny. Nestabilita v bydlení se pak často promítá i do dalších aspektů života domácnosti – docházka dětí do školy, nestabilita v zaměstnání, nedostatek pozitivního vztahu k místu apod.

Omezené možnosti získání bydlení v městském bytě společně s omezenými možnostmi nalezení bytu na standardním trhu s bydlením nedávají cílové skupině jinou možnost než využít nabídek soukromých poskytovatelů substandardního ubytování. To v mnoha případech svou cenou neodpovídá nabízené kvalitě. Jedná se o tzv. „obchodníky s chudobou“, kteří nabízejí nekvalitní ubytování za vysoké nájemné. Pronajímatelé využívají složité situace nájemníků, což vytváří nerovné vztahy.

Téměř všichni dotazovaní lidé bydlící v sociálně vyloučených objektech nebo v objektech ohrožených sociálním vyloučením tematizovali své problémy s bydlením. Pakliže jim byla připisována romská etnicita, tak často hovořili o diskriminaci na standardním trhu s bydlením právě kvůli romství. Zkušenosti s etnickou diskriminací na trhu s bydlením artikulovali, jak úplné, tak i neúplné romské rodiny s dětmi, tak i Romové-jednotlivci. Podobně velkou

překážkou při získávání standardního bydlení byly i vysoké kauce. Často se jednalo o uhrazení např. třech nájmů (příp. i provize realitní kanceláři). Další často zmiňovanou překážkou při hledání standardního bydlení byl velký počet osob v domácnosti, většinou se jednalo o rodiny s dětmi. Pronajímatelé odmítali vícečetné domácnosti, a i městský bytový fond v Jablonci nad Nisou obsahoval zejména menší byty, což bylo dlouhodobě jednou z překážek pro zabydlování vícečetných domácností v městských bytech. Překážkou, třebaže méně často zmiňovanou, byla také zvířata v domácnosti, např. psi nebo kočky. Zmíněné překážky potvrzovali i oslovení institucionální aktéři.

Městský bytový fond bude popsán ve vznikající koncepci bydlení Jablonce nad Nisou, která bude představena na přelomu let 2024 a 2025. V dubnu 2024 mělo město Jablonec nad Nisou ve svém bytovém fondu celkem 798 bytů, z nich 88 bylo neobydlených. V Jablonci nad Nisou je jeden azylový dům pro muže a ženy s kapacitou celkem 36 lůžek, vč. šesti lůžek v tréninkových bytech v Liberci.

7.1 Obyvatelé sociálně vyloučených objektů nebo objektů ohrožených sociálním vyloučením a bydlení

Část respondentů se snažila najít jiné bydlení vlastními možnostmi, například na internetu, jiní spolupracovali s neziskovými organizacemi, kde jim sociální pracovníci pomáhali s hledáním vhodného bydlení mimo sociálně vyloučené objekty nebo objekty ohrožené sociálním vyloučením. Oslovení sociální pracovníci hovořili o omezených možnostech pomoci klientům při naplňování tohoto typu zakázek.

Další část respondentů hovořila o nemožnosti nalezení vhodného bydlení a artikulovala své pocity v pojmech jako bezmoc, nemožnost apod. V tomto případě se jednalo zejména o osoby, které v minulosti vystřídali více forem substandardního bydlení, městský byt pro ně byl například z důvodů dluhu u města nedosažitelný a po delší dobu zkoušeli neúspěšně nalézt bydlení na komerčním trhu s bydlením. Obě skupiny se samozřejmě různě překrývaly. Obecně lze říci, že v nejméně polovině navštívených objektů byly domácnosti se zkušeností s častým stěhováním.

Část dotázaných respondentů byla, navzdory bydlení v SVL, s podmínkami bydlení spokojena. Kromě lidí skutečně spokojených se mohlo jednat například o lidi, kteří v minulosti bydleli v horších bytech a zvýšení bytového standardu, i když stále v rámci SVL, pro ně bylo zásadní. Zároveň mohly být jejich představy o standardním bydlení značně limitované například právě dlouhodobou zkušeností se substandardním bydlením. Rovněž se mohlo jednat o osoby, které nechtěly své zkušenosti sdílet s výzkumníkem, a proto odpověděly způsobem, který dovoľoval nejméně doplňujících dotazů. Nabízí se tedy celá plejáda vzájemně se doplňujících vysvětlení.

V navštívených objektech velmi často bydleli solorodiče, zpravidla se jednalo o ženy, s jedním nebo více závislými dětmi. V možnostech analýzy nebylo změřit podíl této skupiny, avšak je možné se domnívat, že tyto domácnosti tvořily významnou část a standardní trh s byty pro ně byl z mnoha důvodů nedostupný a městské byty často vysokoprahé. V několika případech byla část dětí z rodin v navštívených objektech v náhradní ústavní péči nebo u příbuzných.

Při terénním šetření byly opakovaně zaznamenány stížnosti obyvatel vydefinovaných objektů na majitele nemovitostí. Stížnosti se týkaly zejména neochoty majitelů nemovitostí investovat do svých domů, starat se o opravy v bytech a také ve společných prostorech. Výše nájmů nebyla často adekvátní vůči kvalitě a podmínkám bydlení. Mnozí oslovení obyvatelé sledovaných objektů tvrdili, že i větší opravy a rekonstrukce v bytech museli hradit z vlastních zdrojů a tyto náklady jim nebyly nijak kompenzovány.

Noví nájemníci v SVL se často rekrutovali z okruhů příbuzných a přátel stávajících nájemníků, kteří v objektech bydleli delší dobu. Majitelé nemovitostí tak měli alespoň minimální přehled o nových nájemnících a reference o nich. Jak ukazuje přehled objektů výše, několik domů bylo tvořeno výhradně příbuzensky propojenými rodinami. Často šlo o širší romské rodiny.

Obecně lze říci, že situace na trhu s bydlením a propojení bytové problematiky s etnickou diskriminací nebylo odlišné od situace v mnoha jiných městech, kde ASZ působí. Lidé, jimž byla připisována romská identita, měli v naprosté většině zkušenosti s diskriminací na trhu s bydlením. I to byl důvod, proč byli nuceni využívat nabídek soukromých poskytovatelů substandardního ubytování.

Obyvatelé navštívených objektů byli dotazováni, zdali zkoušeli žádat o městský byt. Většina osob odpovídala, že o městský byt nezkoušeli žádat. Nejčastějším důvodem byla nevědomost o existenci městského bydlení, mnozí také pochybovali o svých šancích např. kvůli k dluhům vůči městu. Lidé, kteří se v minulosti ucházeli o městský byt, v naprosté většině nevěděli, proč neuspěli. Někteří lidé také v minulosti bydleli v městském bytě, ale kvůli dluhům museli bydlení opustit. Takoví lidé potom měli obvykle stále dluh, který jim znemožňoval vstup do městského bydlení.

Oproti situaci v roce 2019 oslovení sociální pracovníci NNO popisovali větší poptávku po materiální a potravinové pomoci. Vyšší poptávku vysvětlovali výrazným nárůstem nákladů na bydlení. Lidé tedy vydali více peněz na bydlení a nezbyvaly jim finance na pokrytí dalších potřeb. V navštívených lokalitách byl mnohdy zaznamenán podobně vysoký nebo mírně vyšší nájem než v roce 2019, ale výrazně vyšší zálohy na energie. Sociálně vyloučení a sociálním vyloučením ohrožení lidé často bydlí v objektech, které jsou staré, dlouhodobě neudržované, a i z toho důvodu vysoce energeticky náročné. Mnoho oslovených domácností upozorňovalo na netěsnící okna a bytové dveře, vysoké stropy nebo otevřené domovní dveře a vysokou vlhkost v bytech i ve společných prostorech (v několika domech byly ve společných prostorech rozbitá okna, kterými unikalo teplo). V nejméně jednom domě nefungoval plynový kotel, který měl vyhřívat byty v celém domě. Lidé kvůli tomu museli topit nehospodárnými elektrickými přímotopy.

Oslovení sociální pracovníci hovořili o časté spolupráci s Nábytkovou bankou Libereckého kraje.⁸ Na doporučení sociálního pracovníka je Nábytková banka schopna zdarma vybavit byt nábytkem a spotřebiči.

---

⁸ Viz online: <https://nbliberec.cz/> (navštíveno 26.4.2024)

8 Zaměstnanost

K 31. 12. 2023 činil počet uchazečů o zaměstnání (dále „UoZ“) v evidenci úřadu práce v katastrálním území města Jablonce nad Nisou celkem 1198 osob (z toho bylo 720 žen), viz Tabulka 5. Z celkového počtu bylo 541 UoZ v evidenci déle než 6 měsíců, 311 UoZ déle než 12 měsíců a 128 déle než 24 měsíců.

Tabulka 5 Počet UoZ na území města Jablonce nad Nisou dle měsíců v evidenci ÚP k 31. 12. 2023

celkem	z toho v evidenci déle než		
	6 měsíců	12 měsíců	24 měsíců
1198	541	311	128

Zdroj: MPSV, 2023

Tabulka 6 popisuje UoZ v evidenci ÚP v meziročním srovnání. Mezi lety 2019 a 2023 došlo ke zvětšení celkového počtu UoZ o 352 osob.

Tabulka 6 Počty UoZ v Jablonci nad Nisou v jednotlivých letech tříděné dle měsíců v evidenci, počty UoZ jsou vždy k 31. 12. daného roku

	celkem	z toho v evidenci déle než		
		6 měsíců	12 měsíců	24 měsíců
2019	846	285	134	57
2020	1116	492	209	67
2021	1063	519	291	104
2022	1169	475	264	134
2023	1198	541	311	128

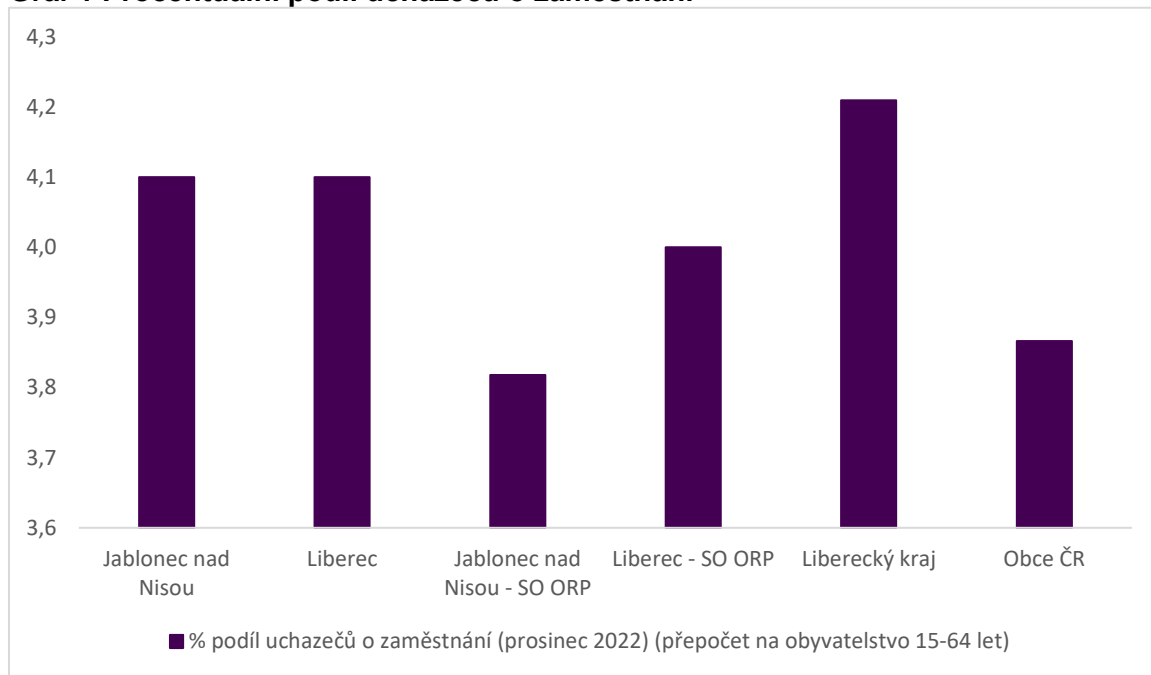
Zdroj: MPSV, 2023

V době tvorby analýzy nebyla dostupná aktuální data ČSÚ o počtu obyvatel za jednotlivé územní celky, a proto nebylo možné vypočítat podíly za prosinec 2023. Uvedené podíly se tak vztahují k prosinci 2022.

Procentuální podíl uchazečů o zaměstnání v evidenci ÚP v prosinci roku 2022 mezi obyvateli ve věku 15 a více let činil v případě Jablonce nad Nisou 4,1 %. Na úrovni SO ORP Jablonec nad Nisou činila tato hodnota 3,8 %, za Liberecký kraj 4,2 %, za všechny obce ČR 3,9 %. V případě města Liberce činila tato hodnota 4,1 %. Procentuální podíl při těchto parametrech byl v Jablonci nad Nisou shodný s podílem v Liberci.

Graf 1 Procentuální podíl uchazečů o zaměstnání

Zdroj: MPSV, 2023

9 Statistiky výplat vybraných sociálních dávek

V této části jsou analyzována data vztahující se k vyplácení příspěvku na bydlení (dále také „PnB“), příspěvku na živobytí (dále také „PnŽ“) a doplatku na bydlení (dále také „DnB“) poskytnutá Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR. Nárok na příspěvek na bydlení vzniká tehdy, pokud náklady na bydlení přesahují 30 % čistého příjmu rodiny a zároveň těchto 30 % čistého příjmu rodiny není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení.

9.1 Příspěvek na bydlení

Od roku 2019 do roku 2021 počet příjemců PnB v katastrálním území města Jablonce nad Nisou klesal, viz Tabulka 7. V posledním sledovaném období, tj. v roce 2022, došlo oproti předchozím rokům k nárůstu počtu příjemců. K podobnému trendu docházelo v celé ČR. Mezi rokem 2019 a rokem 2022 došlo také k nárůstu příjemců ve věku 65 a více let, kteří žili samostatně. V roce 2022 se celkem jednalo o 241 takových příjemců. Podobnou trajektorii mezi lety 2019 a 2022 prošel i počet společně posuzovaných osob (dále také „SPO PnB“). Počet nezaopatřených dětí mezi SPO PnB v prvních třech sledovaných letech klesal a v roce 2022 se zvýšil. Mezi rokem 2021 a 2022 došlo také k výraznému nárůstu počtu SPO ve věku 65 a více let.

Tabulka 7 Srovnání počtů příjemců PnB a souvisejících finančních prostředků mezi lety 2019 a 2022 v katastrálním území města Jablonce nad Nisou

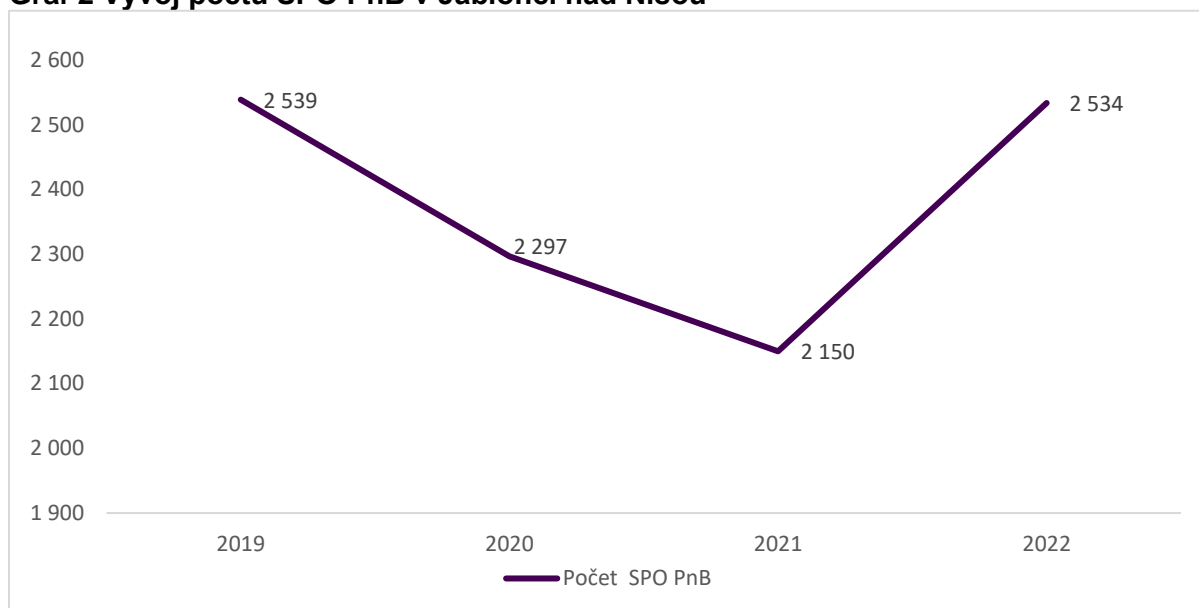
	Počet příjemců PnB	z toho v domácnosti jednotlivce ve věku 65+	v Průměrná výše vyplaceného příspěvku na bydlení (v Kč)	Počet SPO	všech z toho ND	ve věku 65+
2019	1 093	192	3 745	2 539	1 198	226
2020	989	178	3 852	2 297	1 041	206
2021	909	162	3 900	2 150	928	191
2022	1 144	241	4 547	2 534	1 054	292

Zdroj: MPSV, 2023

Pozn.: Uvedené hodnoty jsou vždy za průměrný měsíc daného roku v dané kategorii

Výrazný nárůst počtu SPO PnB mezi rokem 2021 a 2022 lze dát do souvislosti se zdražováním energií a s propagací dávky, viz graf 2.

Graf 2 Vývoj počtu SPO PnB v Jablonci nad Nisou

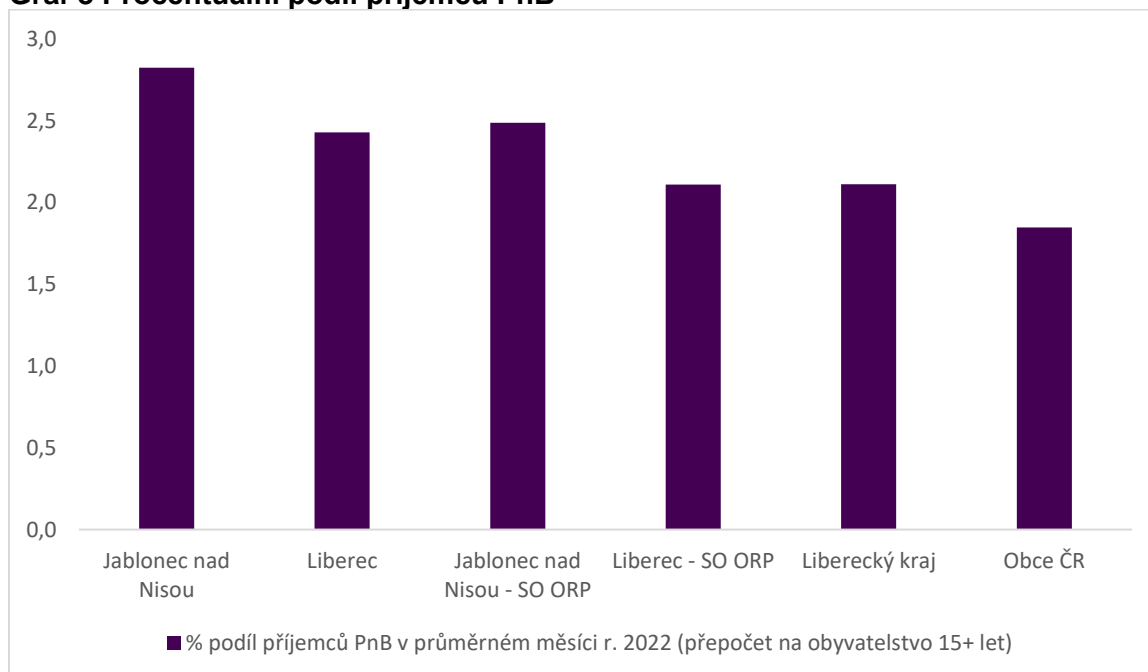

Zdroj: MPSV, 2023

Pozn.: Uvedené hodnoty jsou vždy za průměrný měsíc daného roku

Procentuální podíl příjemců PnB v průměrném měsíci roku 2022 mezi obyvateli ve věku 15 a více let činil v případě Jablonce nad Nisou 2,8 %.⁹ Na úrovni SO ORP Jablonec nad Nisou činila tato hodnota 2,5 %, za celý Liberecký kraj 2,1 % a za všechny obce ČR 1,8 %. V případě města Liberce činila tato hodnota 2,4 %. Procentuální podíl při těchto parametrech byl v Jablonci nad Nisou mírně vyšší než v Liberci.

Graf 3 Procentuální podíl příjemců PnB

Zdroj: MPSV, 2023

⁹ Pokud to bylo možné, jsou v dokumentu k srovnání užívány následující územní celky: město Liberec, SO ORP Jablonec nad Nisou a Liberec, Liberecký kraj a všechny obce ČR (N=6 258)

9.2 Dávky pomoci v hmotné nouzi

Nárok na příspěvek na živobytí vzniká tehdy, pokud po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje příjem této osoby nebo rodiny tzv. částky živobytí. Podmínkou nároku na doplatek na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí nebo ho lze přiznat i osobě, která nárok na příspěvek na živobytí nemá, ale její příjem (nebo příjem domácnosti) činí méně než 1,3násobek částky na živobytí. Počet příjemců dávek pomoci v hmotné nouzi v území je jedním z indikátorů pro odhad přibližné velikosti cílové skupiny (sociálně znevýhodněných osob).

Od roku 2019 do roku 2022 se počet příjemců PnŽ pohyboval okolo 320 osob, viz Tabulka 8. Počet SPO se ve sledovaném období mírně zmenšil, podobně došlo i ke snížení počtů nezaopatřených dětí. Počty osob ve věku nad 65 let zůstávaly konstantní, a to jak v kategorii příjemců žijících samostatně, tak i mezi SPO.

Tabulka 8 Počet příjemců a SPO PnŽ mezi lety 2019 a 2022 v katastrálním území města Jablonce nad Nisou

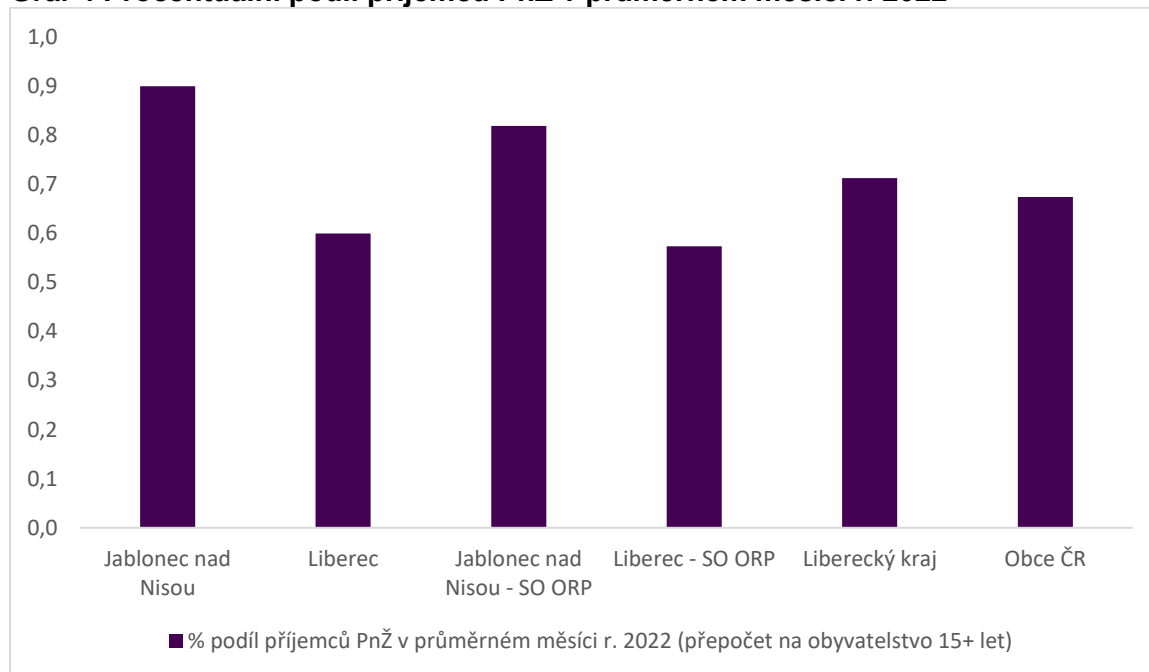
	Počet PnŽ	příjemců z toho domácnosti jednotlivce ve věku 65+	v Počet všech SPO ve	Počet všech SPO z toho ND	ve věku 65+
2019	326	20	914	441	20
2020	302	21	787	375	21
2021	337	21	888	429	21
2022	313	19	815	391	19

Zdroj: MPSV, 2023

Pozn.: Uvedené hodnoty jsou vždy k prosinci daného roku v dané kategorii

Procentuální podíl příjemců PnŽ v průměrném měsíci roku 2022 mezi obyvateli ve věku 15 a více let činil v případě Jablonce nad Nisou 0,9 %. Na úrovni SO ORP Jablonec nad Nisou činila tato hodnota 0,8 %, za Liberecký kraj 0,7 %, za všechny obce ČR také 0,7 %. V případě města Liberce činila tato hodnota 0,6 %. Procentuální podíl při těchto parametrech byl v Jablonci nad Nisou vyšší než v Liberci.

Graf 4 Procentuální podíl příjemců PnŽ v průměrném měsíci r. 2022

Zdroj: MPSV, 2023

MPSV poskytuje data o příjemcích PnŽ a dalších SPO pouze na úrovni celých ulic (nikoliv za adresní body). V katastrálním území města Jablonce nad Nisou bylo v prosinci 2019 celkem 15 ulic, kde bylo zaznamenáno 15 a více společně posuzovaných osob u vyplacených PnŽ. V prosinci 2020 bylo takových ulic 11, v prosinci 2021 celkem 14 a v prosinci 2022 celkem 13. Výrazně nejvyšší počty příjemců a dalších SPO PnŽ byly v letech 2019 až 2021 zaznamenány v ulici Podhorská. Jedná se o hlavní silnici, která začíná ve středu města a prochází východní částí města. V ulici se nachází mnoho větších obytných budov a v roce 2019 byly na této ulici identifikovány dva sociálně vyloučené objekty (Duffek, 2019). V prosinci 2022 bylo nejvíce SPO v ulici Liberecká. V posledním sledovaném roce bylo v prosinci nejvíce SPO identifikováno v ulicích Liberecká, Podhorská, Dlouhá, Lidická a Belgická.

V seznamu ulic dochází k výrazným meziročním změnám. Například v ulici Saskova bylo v prosinci 2019 identifikováno celkem 42 SPO PnŽ, v prosinci 2020 jich bylo 48, v prosinci 2021 již pouze 10 a o rok později již pouze 5. Změny často souvisí s rekonstrukcemi domů a následnou změnou nájemníků, tzn. sociálně vyloučení lidé jsou nahrazeni nájemníky nebo majiteli s vyššími příjmy, viz kap. 18.

Data v Tabulce 9 zachycují ulice s 15 a více příjemci PnŽ a SPO v katastrálním území města Jablonce nad Nisou v prosinci 2022.

Tabulka 9 Počty příjemců a SPO PnŽ tříděné dle ulic dle počtu příjemců PnŽ a SPO od největšího (pouze ulice s 15 a více SPO)

Počet příjemců PnŽ a SPO v prosinci 2022	
Liberecká	92
Podhorská	63
Dlouhá	47
Lidická	41
Belgická	37
Růžová	35
Kamenná	32
Pražská	30
Palackého	28
Revoluční	27
Rychnovská	19
Na Vršku	18
Sadová	17

Zdroj: MPSV, 2023

Počty příjemců a SPO DnB v mezidobí let 2019 až 2022 v katastrálním území města Jablonce nad Nisou následovaly podobnou trajektorii jako vývoj PnŽ v témže období, viz Tabulka 10. Počet příjemců DnB se v roce 2019, 2020 a 2022 pohyboval na obdobných hodnotách, tj. zhruba 210 příjemců. Výjimku tvoří rok 2021, kdy počet příjemců DnB výrazněji vzrostl. Podobný vývoj měl i počet SPO DnB. Počty seniorů ve věku 65 a více let bydlících samostatně a pobírajících DnB se spíše neměnily, podobně i počty seniorů uvnitř SPO (tzn. senioři nebydlící samostatně).

Tabulka 10 Počet příjemců a SPO DnB mezi lety 2019 a 2022 v katastrálním území města Jablonce nad Nisou

	Počet příjemců DnB	z toho domácnosti jednotlivce věku 65+	v Počet všech SPO ve	z toho	
				ND celkem	ve věku 65+ celkem
2019	215	12	522	238	14
2020	200	16	480	218	16
2021	246	16	615	286	17
2022	219	14	545	242	15

Zdroj: MPSV, 2023

Pozn.: Uvedené hodnoty jsou vždy za průměrný měsíc daného roku v dané kategorii

Z hlediska typu bydlení byly výplaty DnB mezi roky 2019 a 2022 směřovány zejména do bytů a menší část také do ubytovacích zařízení, viz Tabulka 11. Minoritní počty SPO DnB se nacházely v pobytových sociálních službách. Mezi příjemci nebyli ve sledovaném období žádní obyvatelé staveb pro rekreaci a jiných než obytných prostor. V průměrném měsíci roku 2022 se v ubytovacích zařízeních nacházelo celkem 33 nezaopatřených dětí, které byly SPO DnB.

Tabulka 11 Počty SPO DnB mezi lety 2019 a 2022 v katastrálním území města Jablonce nad Nisou z hlediska typu bydlení

	SPO DnB celkem			ND v SPO DnB	
	byt	ubytovací zařízení	pobytové soc. služby	byt	ubytovací zařízení
2019	457	58	5	222	13
2020	398	78	1	193	28
2021	527	85	1	259	28
2022	458	99	0	215	33

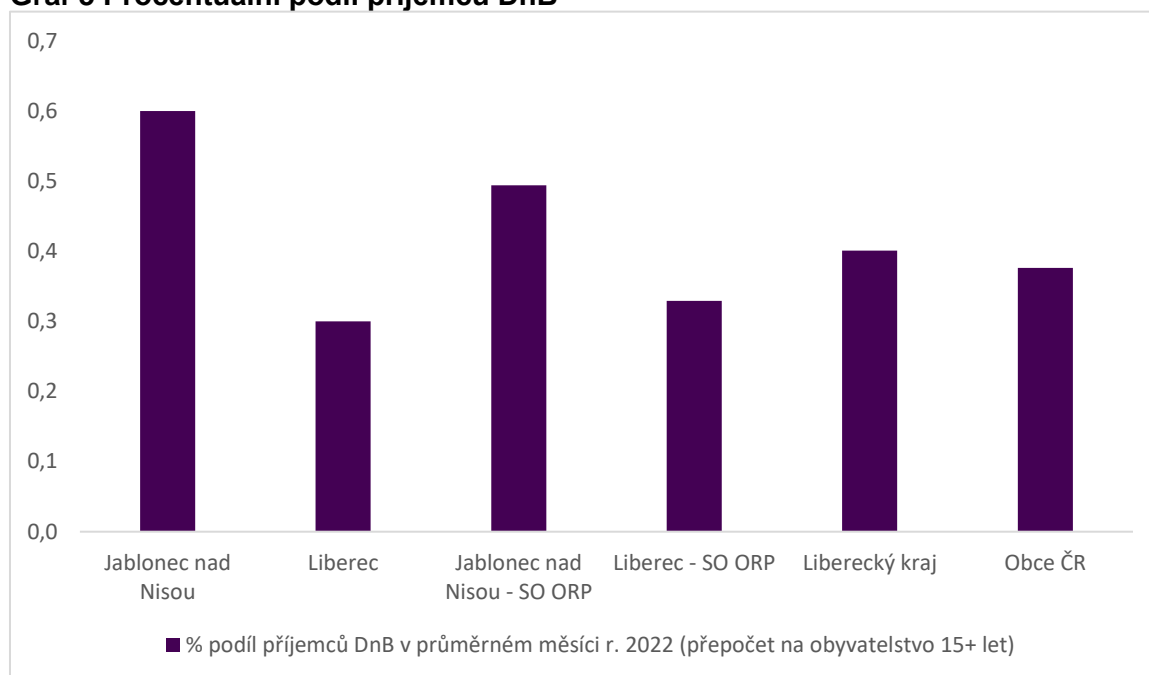
Zdroj: MPSV, 2023

Pozn.: Uvedené hodnoty jsou vždy za průměrný měsíc daného roku v dané kategorii

V průměrném měsíci roku 2022 se v bytech nacházelo celkem 8 samostatně bydlicích osob ve věku 65 a více let, celkem 7 se nacházelo v ubytovacích zařízeních. Podobné počty se vyskytovaly v celém sledovaném období, tj. v roce 2019, 2020 i 2021.

Procentuální podíl příjemců DnB v průměrném měsíci roku 2022 mezi obyvateli ve věku 15 a více let činil v případě Jablonce nad Nisou 0,6 %. Na úrovni SO ORP Jablonce nad Nisou činila tato hodnota 0,5 %, za Liberecký kraj 0,4 %, za všechny obce ČR také 0,4 %. V případě města Liberce činila tato hodnota 0,3 %. Procentuální podíl při těchto parametrech byl v Jablonci nad Nisou vyšší než v Liberci.

Graf 5 Procentuální podíl příjemců DnB

Zdroj: MPSV, 2023

Podobně jako v případě PnŽ poskytuje MPSV data o příjemcích DnB a dalších SPO pouze na úrovni celých ulic (nikoliv za adresní body). V katastrálním území města bylo v prosinci 2019 celkem devět ulic, kde bylo zaznamenáno 15 a více společně posuzovaných osob u vyplacených DnB. V prosinci 2020 i 2021 bylo takových ulic osm, v prosinci 2022 celkem sedm. Výrazně nejvyšší počty SPO DnB byly v celém sledovaném období zaznamenány v ulici

Podhorská. Nejvyšší počty SPO DnB byly v roce 2022, kromě ulice Podhorská, identifikovány v ulicích Lidická, Belgická a Růžová, viz Tabulka 12.

Tabulka 12 Počty příjemců a SPO DnB tříděné dle ulic od největšího

	Počet příjemců DnB a SPO v prosinci 2022
Podhorská	60
Lidická	38
Belgická	32
Růžová	27
Liberecká	23
Revoluční	23
Kamenná	20

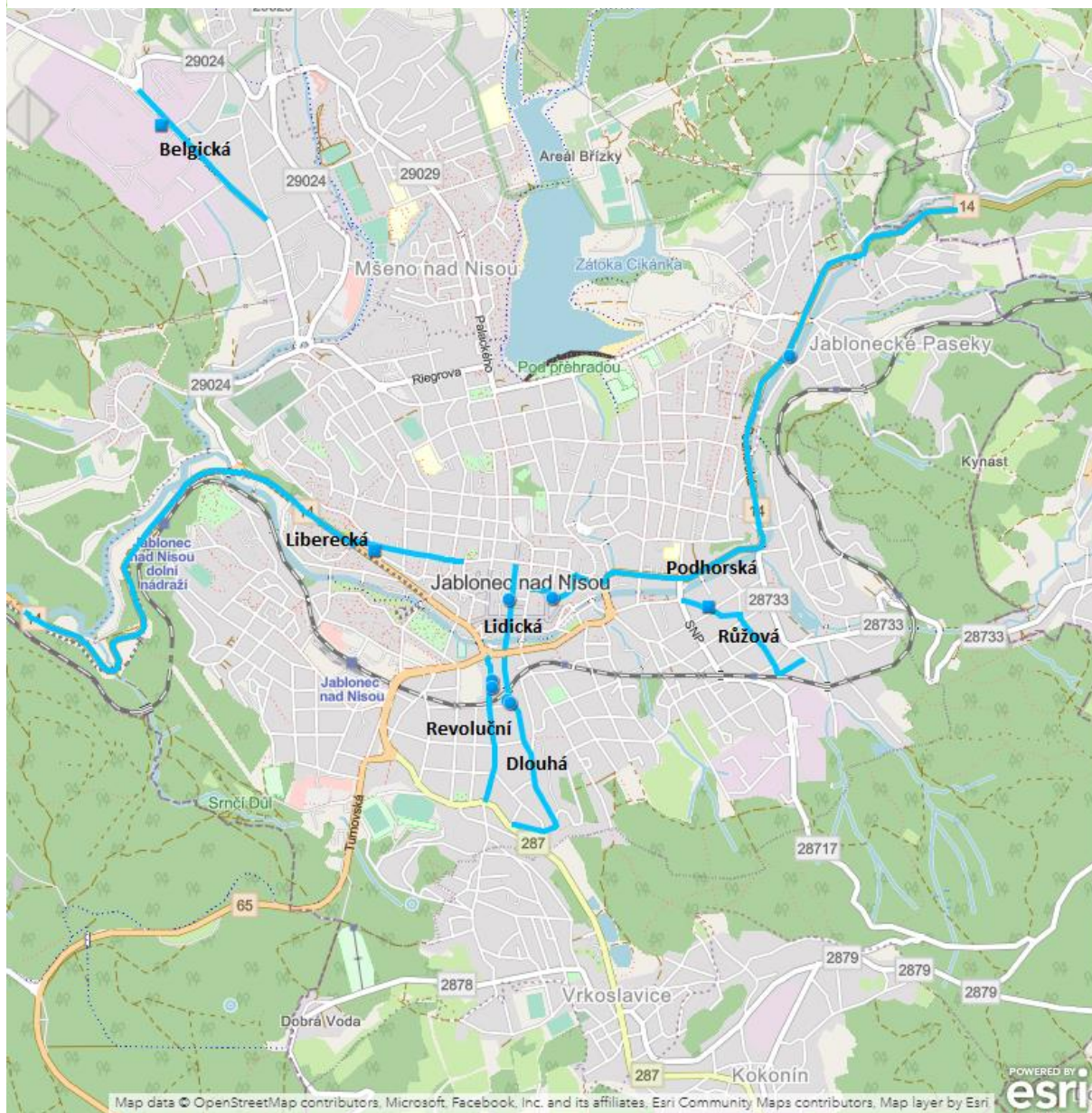
Zdroj: MPSV, 2023

Pozn.: Pouze ulice s 15 a více SPO

Distribuci výplat dávek pomoci v hmotné nouzi, tedy PnŽ a DnB, na území města Jablonce nad Nisou shrnuje Obrázek 2. V uvedených ulicích byly mezi lety 2019 až 2022 zaznamenány nejvyšší počty SPO těchto dávek. Limitujícím faktorem jsou data poskytovaná pouze za celé ulice, nikoliv za jednotlivá č. p. I proto jsou uvedeny dlouhé ulice, kde je pravděpodobnost vyššího počtu výplat přirozenější. I přesto jsou na všech uvedených ulicích identifikovány sociálně vyloučené objekty nebo objekty ohrožené sociálním vyloučením.

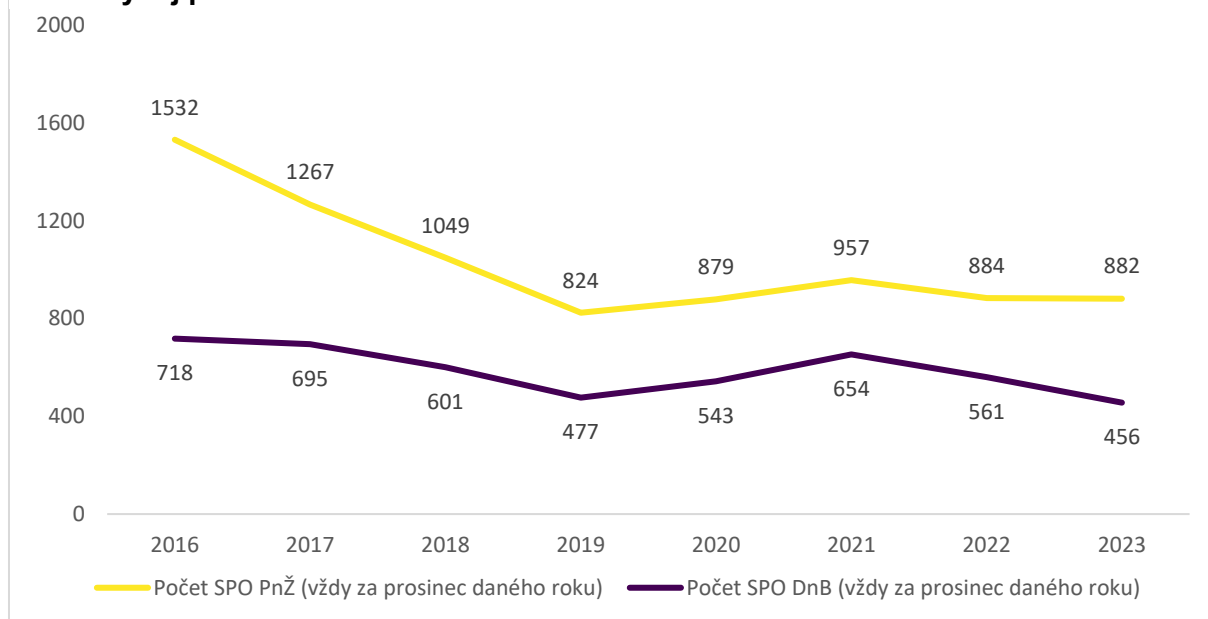

Obrázek 2 Distribuce výplat DnB a PnŽ, ulice s nejvyššími počty SPO DnB a PnŽ mezi lety 2019 a 2022

Zdroj: MPSV, 2023/vlastní zpracování

V době tvorby analýzy byla detailnější data o výplatách DnB a PnŽ dostupná pouze za rok 2022 a roky předchozí, viz výše. Výjimkou byly celkové počty SPO DnB a PnŽ. Vývoj v této oblasti vyjadřuje Graf 6. Jedná se o data, která se vztahují vždy k prosinci daného roku. Graf znázorňuje mimo jiné zlepšující se hospodářskou situaci mezi lety 2016 a 2019 a s tím související snižování výplat. Nárůst výplat obou dávek mezi lety 2019 a 2021 souvisí s pandemií onemocnění COVID-19.

Graf 6 Vývoj počtu SPO PnŽ a DnB v Jablonci nad Nisou

Zdroj: MPSV, 2023

Počty vyplacených dávek mimořádné okamžité pomoci v mezidobí 2019 a 2022 za jednotlivé roky se pohybovaly v rozmezí 99 až 572 vyplacených dávek, viz Tabulka 13. Nárůst v roce 2022 souvisel s výplatou dávky ukrajinským občanům s dočasnou ochranou.

Tabulka 13 Počet vyplacených dávek MOP mezi lety 2019 a 2022

Počet vyplacených dávek MOP	
2019	99
2020	121
2021	127
2022	572

Zdroj: MPSV, 2023

Pozn.: Uvedené hodnoty jsou vždy za celý rok

Za celý rok 2022 bylo vyplaceno celkem 572 dávek MOP v celkové hodnotě 1 454 229 Kč.

Dávky MOP lze přiznat i za účelem úhrady jistoty (kauce) při uzavření nájemní smlouvy ke standardnímu bytu. Tímto způsobem mohou domácnosti žijící v substandardním bydlení překonat nedostatek finančních prostředků, který je jednou z hlavních bariér pro získání standardního bydlení. Z analýzy provedené ASZ vyplývá, že dávky MOP jsou účinným nástrojem pro řešení bytové situace domácností nacházejících se v substandardních typech bydlení (Lang, 2023, str. 16). Po 12 měsících od přiznání dávky si standardní bydlení udrželo až 86 % domácností, po 24 měsících až 82 % domácností a po 36 měsících až 70 % domácností.

Podle dat MPSV nebyly v roce 2020 na úrovni KoP ÚP Jablonec nad Nisou přiznány žádné dávky MOP na úhradu jistoty (kauce) při uzavření nájemní smlouvy ke standardnímu bytu. Za stejné období bylo zamítnuty celkem dvě. V roce 2021 bylo přiznáno celkem pět a žádné žádosti nebyly zamítnuty. V roce 2020 tedy bylo zamítnuto 100 % všech podaných žádostí o MOP na úhradu jistoty, zatímco v roce 2021 bylo naopak přiznáno 100 % podaných žádostí,

viz evidence v Tabulce 14. V roce 2020 bylo v rámci podaných žádostí na úrovni celé ČR zamítnuto 45,7 % žádostí, v roce 2021 celkem 40,4 % (Lang, 2023, str. 9).

Tabulka 14 Počty přiznaných a odmítnutých dávek MOP na úhradu jistoty v roce 2020 a 2021 podle jednotlivých měsíců na úrovni KoP ÚP Jablonec nad Nisou

	Počet přiznaných dávek MOP	Počet odmítnutých dávek MOP
I.20	0	0
II.20	0	0
III.20	0	0
IV.20	0	0
V.20	0	0
VI.20	0	0
VII.20	0	0
VIII.20	0	1
IX.20	0	0
X.20	0	0
XI.20	0	1
XII.20	0	0
I.21	0	0
II.21	1	0
III.21	1	0
IV.21	0	0
V.21	0	0
VI.21	0	0
VII.21	0	0
VIII.21	1	0
IX.21	0	0
X.21	1	0
XI.21	1	0
XII.21	0	0

Zdroj: MPSV, 2023

9.3 Průkaz osoby se zdravotním postižením

V roce 2022 bylo v průměrném měsíci v katastrálním území města Jablonce nad Nisou evidováno celkem 4327 držitelů průkazů OZP s adresou trvalého bydliště. Celkem se jednalo o 246 držitelů průkazu OZP s označením TP, 3317 držitelů průkazu OZP s označením ZTP a 764 držitelů průkazu OZP s označením ZTP/P. Data za rok 2023 nebyla v době tvorby výzkumné zprávy k dispozici.

Tabulka 15 Počet držitelů průkazů OZP v katastrálním území města Jablonce nad Nisou, uvedené hodnoty jsou za průměrný měsíc roku 2022

Průkaz – stupeň	Počet držitelů průkazů OZP s adresou trvalého bydliště v Jablonci nad Nisou zdr. postižení
TP	246
ZTP	3317
ZTP/P	764

Zdroj: MPSV, 2023

10 Předlužení

Data poskytnutá Exekutorskou komorou ČR zobrazují počty osob v exekuci a celkové počty exekucí evidované za jednotlivé obce. V Jablonci nad Nisou bylo v prvním kvartálu roku 2024 evidováno celkem 3 722 osob s alespoň jednou exekucí. Celkový počet exekucí v Jablonci nad Nisou činil ve stejném období 24 719. V průměru měla každá exekvovaná osoba 6,6 exekuce, celkem 954 exekvovaných osob mělo 10 a více exekucí.

V datech Exekutorské komory z let 2017, 2019, 2022, 2023 a 2024 byl v Jablonci nad Nisou identifikován spíše pokles počtu osob s jednou exekucí a dále nárůst počtu osob s třemi až devíti exekucemi a osob s mnohočetnými exekucemi (tj. 10 a více exekucí), který se zastavil v roce 2022, viz Tabulka 16.

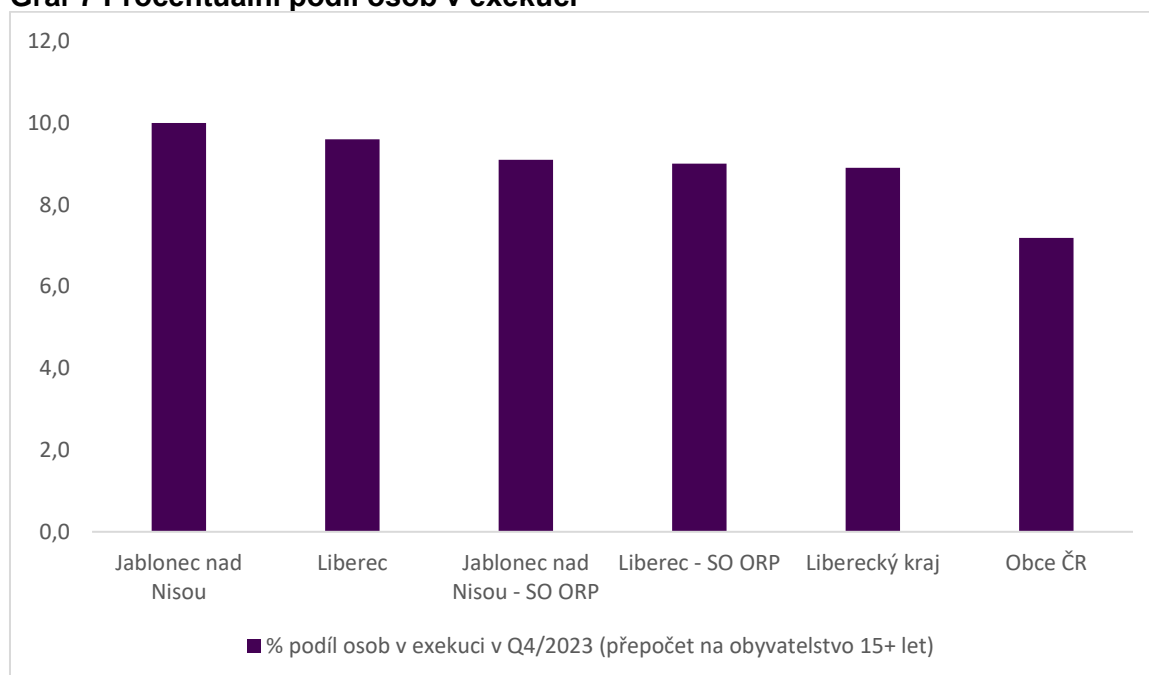
Tabulka 16 Procentuální podíly populace v exekuci v katastrálním území Jablonce nad Nisou dle počtu exekucí

	2017 (podíl v %)	2019 (podíl v %)	2022 (podíl v %)	2023 (podíl v %)	Q1/2024 (podíl v %)
Osoby s 1 exekucí	31	25	20	18	18
Osoby se 2 exekucemi	11	11	10	10	11
Osoby s 3-9 exekucemi	42	44	46	46	45
Osoby s 10-29 exekucemi	16	20	24	26	25

Zdroj: Exekutorská komora, 2024

Procentuální podíl osob v exekuci v čtvrtém kvartálu roku 2023 mezi obyvateli ve věku 15 a více let činil v případě Jablonce nad Nisou 10 %. Na úrovni SO ORP Jablonec nad Nisou činila tato hodnota 9,1 %, za Liberecký kraj 8,9 %, za všechny obce ČR 7,2 %. V případě města Liberce činila tato hodnota 9,6 %. Procentuální podíl při těchto parametrech byl v Jablonci nad Nisou mírně vyšší než podíl v Liberci.

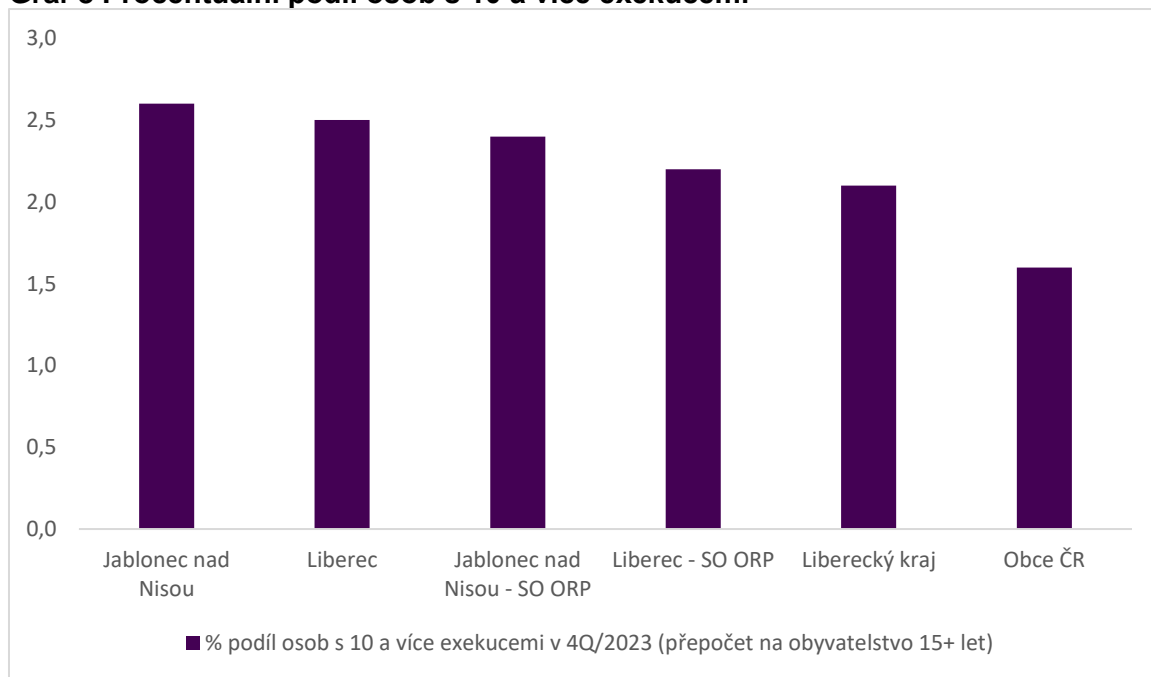
Graf 7 Procentuální podíl osob v exekuci

Zdroj: Exekutorská komora, 2024

Procentuální podíl osob s deseti a více exekucemi v čtvrtém kvartálu roku 2024 mezi obyvateli ve věku 15 a více let činil v případě Jablonce nad Nisou 2,6 %. Na úrovni SO ORP Jablonec nad Nisou činila tato hodnota 2,4 %, za Liberecký kraj 2,1 %, za všechny obce ČR 1,6 %. V případě města Liberce činila tato hodnota 2,5 %. Procentuální podíl při těchto parametrech byl v Jablonci nad Nisou téměř shodný s podílem v Liberci.

Graf 8 Procentuální podíl osob s 10 a více exekucemi

Zdroj: Exekutorská komora, 2023

Počet osob v oddlužení činil podle insolvenčního rejstříku v roce 2023 v Jablonci nad Nisou celkem 635. V Jablonci nad Nisou působí dvě akreditované dluhové poradny, viz kap. 11.

11 Sociální služby

Sociální služby jsou v Jablonci koordinovány v rámci komunitního plánování sociálních služeb. První kroky v tomto směru byly učiněny již v roce 2004, kdy město Jablonec na informativní schůzce seznámilo zájemce se záměrem města využít nástroj komunitního plánování. Záměr vedl až k vytvoření prvního komunitního plánu sociálních služeb, který byl zastupitelstvem města schválen na konci roku 2008. Postupně byly vytvořeny další tři plány, tedy Druhý komunitní plán sociálních a souvisejících služeb Jablonecka 2012-2015, Třetí komunitní plán sociálních a souvisejících služeb Jablonecka 2016-2019 a Čtvrtý komunitní plán sociálních a souvisejících služeb Jablonecka 2020-2023, jehož platnost byla prodloužena do konce roku 2024, a ze kterého primárně vychází i tabulka níže zobrazující základní síť sociálních služeb ve městě.^{10, 11}

Komunitní plánování probíhá ve čtyřech pracovních skupinách:

- Pracovní skupina pro rodinu, děti a mládež
- Pracovní skupina pro zdravotně znevýhodněné
- Pracovní skupina pro osoby ohrožené sociálním vyloučením
- Pracovní skupina pro seniory

Zmíněným pracovním skupinám byla nadřazena tzv. Řídící skupina komunitního plánování Jablonecka, která má především koordinační funkci.

Soupis poskytovatelů sociálních služeb a souvisejících služeb působících ve městě je možné najít na webových stránkách města Jablonce nad Nisou¹² nebo v katalogu sociálních služeb Libereckého kraje.¹³ Jak bylo zmíněno výše, přehled poskytovatelů na území města se nachází i v Čtvrtém komunitním plánu sociálních a souvisejících služeb Jablonecka 2020-2023.

Podle Registru poskytovatelů služeb je na území okresu Jablonec nad Nisou poskytováno celkem 71 služeb, z toho 43 působí v Jablonci nad Nisou.¹⁴ Kombinací zmíněných zdrojů lze definovat poskytovatele, jejichž služby se zaměřují na širokou cílovou skupinu osob sociálně vyloučených nebo osob ohrožených sociálním vyloučením. Některé z níže jmenovaných organizací poskytují ještě další sociální služby určené jiným cílovým skupinám. Zároveň je třeba upozornit, že kategorie, ze kterých tabulka níže vychází, nepokrývají všechny služby, které lidé ohrožení sociálním vyloučením mohou potřebovat. Kvůli zjednodušení jsou zde uvedeny pouze služby primárně související s problematikou sociálního vyloučení. Například Hospic sv. Zdislavy, o.p.s., který poskytuje sociální služby osobám v krizi a Národní ústav pro autismus, z.ú. poskytující sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi v soupisu nejsou

¹⁰ Viz online na <https://www.mestojablonec.cz/filemanager/files/24983.pdf> (navštíveno 26. 4. 2024)

¹¹ Od roku 2011 je plánování společné pro všechny obce ORP (Bedřichov, Dalešice, Janov nad Nisou, Josefův Důl, Lučany nad Nisou, Nová Ves nad Nisou, Pulečný, Rádlo, Rychnov u Jablonce nad Nisou, Maršovice, Jablonec nad Nisou).

¹² Viz online <https://www.mestojablonec.cz/cs/zdravotnictvi-a-socialni-sluzby/komunitni-planovani/katalog-socialnich-sluzeb.html> (navštíveno 26. 4. 2024)

¹³ Dostupné online <https://odbor-socialni.kraj-lbc.cz/oddeleni-rozvoje-a-financovani-socialnich-sluzeb/katalog-socialnich-sluzeb-v-libereckem-kraji> (navštíveno 26. 4. 2024)

¹⁴ Viz online <https://www.mpsv.cz/registr-poskytovatelu-sluzeb> (navštíveno 26. 4. 2024)

jmenovány, protože primárně nesouvisí se sociálním vyloučením. I přesto je ale zřejmé, že sociální vyloučení tyto problémy nijak nevylučuje a ve sledovaných objektech lze nalézt jak osobu s poruchou autistického spektra, tak i osobu vyžadující hospicovou péči. Pro kompletní přehled sociálních služeb v Jablonci nad Nisou lze odkázat na informační zdroje jmenované výše.

Tabulka 17 Úžeji vymezené sociální služby

Název poskytovatele	Druh soc. služby	Forma poskytování služby	Cílová skupina	Kapacita pro Jablonec n. Nisou
ADVAITA, z. ú.	Odborné sociální poradenství	ambulantní	Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	Kapacita pro všechny pobočky je 20 klientů (celkem šest poboček v různých městech v širším regionu). Jedná se o maximální okamžitou kapacitu, tzn. nejvyšší počet klientů ve službě v jednom okamžiku. Tato kapacita zahrnuje i skupinové činnosti. Pobočka v Jablonci nad Nisou je otevřena tři dny v týdnu. ¹⁵
Děčko Liberec z.s.	Odborné sociální poradenství	ambulantní	Do cílové skupiny patří každý, kdo se z nějakého důvodu dostane do obtížné životní či sociální situace, kterou nedokáže řešit vlastními silami. Dětem je služba poskytována prostřednictvím jejich zákonných zástupců. V případě, že by poradnu navštívilo nezletilé dítě, je odkázáno na doprovod dospělé osoby, případně v odůvodněných případech bude kontaktován OSPOD.	Maximální kapacita je šest intervencí (30 min. jednání). Jedná se o maximální okamžitou kapacitu na všech pracovištích (pobočky v celkem osmi městech).
Most k naději, z. s.	Terénní programy	terénní	Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, pachatelé trestné činnosti	Dvojice terénních pracovníků působí v Jablonci třikrát týdně vždy od 13:00 do 18:00.
NADĚJE	Terénní programy	terénní	osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby v krizi, osoby bez přístřeší, etnické menšiny, děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, rodiny s dítětem/děťmi	Maximální kapacita je sedm klientů denně.

¹⁵ Viz online: <https://advaitaliberec.cz/program-ambulantniho-poradenstvi/poradny-pro-zavislosti/>

Centrum intervenčních a psychosociálních služeb Libereckého kraje, příspěvková organizace	Odborné sociální poradenství	ambulantní	Velmi široká cílová skupina	Pobočka v Jablonci nad Nisou má kapacitu pět klientů.
NADĚJE	Azylové domy	pobytové	osoby v krizi, osoby bez přístřeší	Celkem 30 lůžek na adrese Za Plynárnou 13, z toho 12 lůžek pro muže a osm lůžek pro ženy. Další deset lůžek ve dvoulůžkových pokojích. Pod azylový dům spadá i celkem 6 lůžek v tréninkových bytech v Liberci.
NADĚJE	Nízkoprahová denní centra	ambulantní	osoby v krizi, osoby bez přístřeší	V jeden čas může denní centrum pomáhat až 40 lidem.
NADĚJE	Noclehárny	ambulantní	osoby v krizi, osoby bez přístřeší	Celkem 25 lůžek, z toho 13 pro muže a 12 pro ženy
Diakonie ČCE - středisko v Jablonci nad Nisou	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	ambulantní, terénní	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy	Maximální okamžitá kapacita: 33 klientů. Pět pracovních úvazků.
Sdružení TULIPAN, z.s.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	ambulantní, terénní	rodiny s dítětem/děťmi	Maximální kapacita ambulantní formou je 10 klientů, platí za všechny pobočky (celkem tři pobočky v dvou městech). Maximální kapacita terénní formou je jeden klient (jedna rodina/klient = jeden pracovník).
Diakonie ČCE - středisko v Jablonci nad Nisou	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	ambulantní, terénní	rodiny s dítětem/děťmi	Celkem pět úvazků.

Zdroj: Magistrát města Jablonce a Registr poskytovatelů sociálních služeb

V rámci Diakonie funguje ve městě nízkoprahový klub pro děti a mládež Kruháč. Sídlí ve středu města a zaměřuje se na cílovou skupinu od 6 do 26 let.¹⁶ Prostřednictvím peer programu se Diakonie zaměřuje také na děti a mládež v ulicích města (v roce 2024 jsou na tuto činnost vyhrazeny dva plné pracovní úvazky peer konzultantů).¹⁷ Diakonie dále poskytuje sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi, která spolupracuje s OSPOD jabloneckého magistrátu, resp. s rodinami, které jsou z nějakého důvodu v kontaktu s OSPOD a také s rodinami, které projeví o službu samy zájem.¹⁸

Děčko Liberec z.s. poskytuje v Jablonci odborné sociální poradenství, v jehož rámci provozuje i akreditované služby oddlužení. Akreditaci pro poskytování služeb v oblasti oddlužení má v rámci svého terénního programu také Naděje.

Naděje provozuje také azylový dům pro muže a ženy¹⁹ s kapacitou 30 lůžek (šest dalších lůžek je umístěných v tréninkových bytech v Liberci, tyto byty spadají pod Azylový dům v Jablonci nad Nisou), noclehárnu²⁰ s kapacitou 25 lůžek, denní centrum pro lidi bez domova a terénní službu pro lidi bez domova (streetwork). Všechny vyjmenované služby se nachází na adrese Za Plynárnou 13. Podle dat poskytnutých pracovníky Azylového domu obsloužilo denní centrum pro lidi bez domova za rok 2023 celkem 346 klientů (z nich 38 bylo ve věku 65 a více let). Noclehárnu využilo v roce 2023 celkem 121 osob (z nich 13 bylo ve věku 65 a více let). Azylovou ubytovnu využilo v roce 2023 celkem 64 osob (z nich osm bylo ve věku 65 a více let). Terénní službu pro lidi bez domova využilo v roce 2023 celkem 284 osob (z nich osm bylo ve věku 65 a více let).²¹ Kromě služeb zaměřených na lidi bez domova Naděje provozuje také tzv. terénní program, který se zaměřuje na lidi ohrožené sociálním vyloučením. Na území okresu Jablonec nad Nisou se nenachází žádný azylový dům pro matky, otce nebo rodiny s dětmi.

V květnu 2023 byl při azylovém domě na adrese Za Plynárnou 13 otevřen tzv. sprchomat. Zařízení umožňuje lidem bez domova zdarma obstarat základní hygienu v relativní anonymitě bez nutnosti návštěvy denního centra, kde je sprcha také k dispozici. Zároveň se tak může zamezit šíření infekčních nemocí mezi klienty služeb, které se v místě nachází.

Terénní program a kontaktní pracoviště s ambulantními službami pro uživatele návykových látek v Jablonci provozuje organizace Most k naději z Liberce, viz kapitola Zdraví a návykové látky. Organizace ADVAITA, z. ú. v Jablonci nad Nisou provozuje Poradnu pro gambling a jiné závislosti.²²

---

¹⁶ Od 1. 1. 2020 bylo zrušeno nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Padák, které také provozovala Diakonie, a které bylo umístěno v městské části Mšeno. Ke zrušení došlo kvůli nezařazení do Základní sítě sociálních služeb Libereckého kraje.

¹⁷ Viz online: <https://jablonec.diakonie.cz/nizkoprahove-kluby/peer-program/> (navštíveno 30.4.2024)

¹⁸ Na území Jablonce nad Nisou byla provozována SAS také organizací COMPITUM, z.s. Služba zanikla a jeden z úvazků byl převzat SAS Diakonie. SAS Diakonie se tak rozšířila ze čtyř pracovních úvazků na celkem pět.

¹⁹ Celkem 12 lůžek je určených pro muže, osm lůžek je určených pro ženy. Další deset lůžek je v dvoulůžkových pokojích.

²⁰ Z celkového počtu 25 lůžek je 13 určených pro muže a 12 pro ženy.

²¹ Z uvedených celkových počtů nebylo u 91 osob možné určit věk.

²² Viz online <https://advaitaliberec.cz/poradny-pro-gambling/> (navštíveno 30.4.2024)

Odborné sociální poradenství v ambulantní formě zajišťuje organizace Centrum intervenčních a psychosociálních služeb Libereckého kraje v rámci Poradny pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy, která sídlí v centru města.²³

Mimo kritéria tabulky se nachází organizace FOKUS Liberec o.p.s., která se zabývá především podporou duševně nemocných lidí. V Jablonci nad Nisou provozuje kromě jiného kavárnu s chráněnými pracovními místy, sociálně terapeutickou dílnu, chráněné bydlení se sociální podporou, ke kterému využívá i jeden z městských bytů (celkem tři místa – jednolůžkový a dvojlůžkový pokoj) atd. V tabulce chybí rovněž Laxus z.ú., organizace se věnuje osobám ohroženým závislostí nebo závislími na návykových látkách v jablonecké věznici v Rýnovicích.

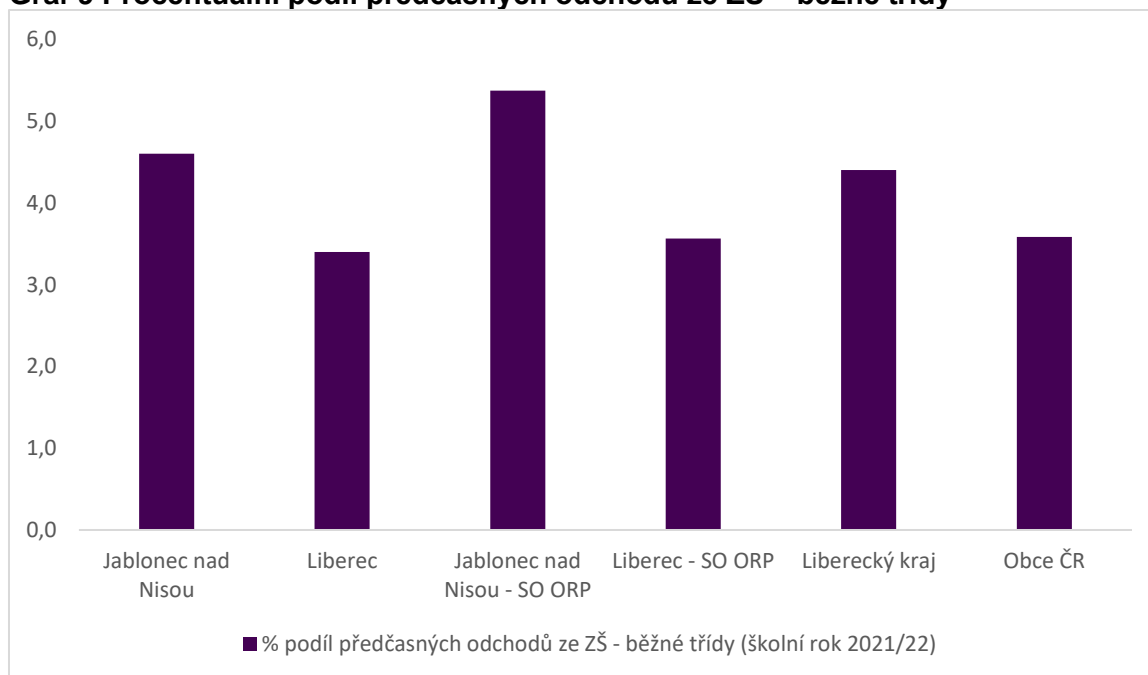
²³ Viz online <http://www.poradna-jbc.cz/> (navštíveno 30.4.2024)

12 Předčasné odchody z běžných tříd ZŠ

Předčasné odchody ze vzdělávání mohou souviset se sociálním znevýhodněním rodin a jsou jedním z faktorů významně ovlivňujících setrvávání v sociální exkluzi. Celkový počet žáků, kteří v Jablonci nad Nisou ukončili povinnou školní docházku v běžných třídách, činil ve školním roce 2021/2022 458 osob. Počet předčasných odchodů²⁴ ze základní školy z běžných tříd činil ve stejném školním roce v Jablonci nad Nisou 21 osob, tzn. 21 žáků ukončilo povinnou školní docházku s nedokončeným základním vzděláním.

Procentuální podíl předčasných odchodů ze základní školy z běžných tříd ve školním roce 2021/2022 na celkovém počtu žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku v běžných třídách činil v Jablonci nad Nisou 4,6 %. Na úrovni SO ORP Jablonec nad Nisou činila tato hodnota 5,4 %, za Liberecký kraj 4,4 %, za všechny obce ČR 3,6 %. V případě města Liberce činila tato hodnota 3,4 %. Procentuální podíl při těchto parametrech byl v Jablonci nad Nisou vyšší než podíl v Liberci.

Graf 9 Procentuální podíl předčasných odchodů ze ZŠ – běžné třídy

Zdroj: MŠMT, 2023

²⁴ Předčasným odchodem se rozumí ukončení povinné školní docházky v 7. nebo 8. ročníku běžných tříd základní školy.

13 Ohrožené děti a mládež

Pro účely statistického šetření Ministerstva práce a sociálních věcí ČR je v rámci celé ČR zpracováván za příslušný uplynulý kalendářní rok Roční výkaz o výkonu sociálně-právní ochrany dětí (dále také „výkaz“). Výkaz vyplňují úřady obcí s rozšířenou působností. V následující části budou představeny vybrané údaje z tohoto dokumentu.

Počet rodin, které se v Jablonci nad Nisou v roce 2023 dostaly do evidence OSPOD ukazuje Tabulka 18.

Tabulka 18 Počet případů zaevidovaných rodin

Počet spisů nezletilých dětí s trvalým pobytem v Jablonci nad Nisou (rejstřík Om)	368
Počet spisů nezletilých dětí, které nemají trvalý pobyt v Jablonci nad Nisou (rejstřík Nom)	99

Zdroj: Výkaz o výkonu sociálně-právní ochrany dětí za rok 2023

Počet klientů kurátora pro děti a mládež za rok 2023 činil celkem 106 osob. Děti do 15 let bylo 55, mladistvých 51. Tabulka 19 přináší podrobnější přehled o klientech řešených kurátorem pro děti a mládež.

Tabulka 19 Klienti řešení kurátorem pro děti a mládež

	Celkem	Děti do 15 let	Mladiství
Trestná činnost	21	9	12
Přestupky	14	-	14
Uložená trestní opatření	8	-	8
Uložená výchovná opatření mladistvým	2	-	2
Mladiství ve vazbě	1	-	1
Mladiství ve výkonu odnětí svobody	1	-	1
Klienti s uloženým ochranným léčením	-	-	-
Opatření uložená dětem mladším 15 let	12	12	-

Zdroj: Výkaz o výkonu sociálně-právní ochrany dětí za rok 2023

Přehled o umístování dětí do pěstounské péče, osobní péče poručníka, péče jiné osoby nabízí Tabulka 20. Počet pěstounských rodin je detailněji uveden v Tabulce 21.

Tabulka 20 Počet dětí v pěstounské péči, osobní péči poručníka, péči jiné osoby

Pěstounská péče	121
Pěstounská péče na přechodnou dobu	3
Poručenství s osobní péčí poručníka	14
Svěření dítěte do péče jiné osoby	22

Zdroj: Výkaz o výkonu sociálně-právní ochrany dětí za rok 2023

Tabulka 21 Počet pěstounských rodin

Osoby, s nimiž byla sjednána dohoda o výkonu pěstounské péče	73
Osoby, které se souhlasem obecního úřadu obce s rozšířenou působností uzavřely dohodu o výkonu pěstounské péče s jiným obecním úřadem, obecním úřadem obce s rozšířenou působností, krajským úřadem nebo pověřenou osobou	30

Zdroj: Výkaz o výkonu sociálně-právní ochrany dětí za rok 2022

K 31. 12. 2023 bylo 20 dětí s nařízenou ústavní výchovou umístěných do zařízení pro výkon ústavní výchovy. Pět dětí bylo umístěno v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu. Z výkazu dále vyplývá, že 28 dětí bylo odebráno z péče rodičů.

14 Uživatelé návykových látek

Práci s uživateli omamných a psychotropních látek v Jablonci vykonává organizace Most k naději z Liberce v rámci terénního programu.²⁵ V Jablonci nad Nisou působí vždy tři dny v týdnu (úterý, středa a pátek) od 13:00 do 18:00 dvojice terénních pracovníků. V roce 2021 bylo v Jablonci nad Nisou otevřeno detašované pracoviště organizace Most k naději. K-Centrum je provozováno tři dny v týdnu (pondělí, čtvrtek a pátek), vždy od 9:00 do 16:30.

Organizace ADVAITA, z. ú. provozuje v Jablonci nad Nisou Poradnu pro gambling i pro závislost na návykových látkách. Ve věznici Rýnovice se podobnou cílovou skupinou, tedy osobami ohroženými závislostí nebo závislými na návykových látkách, zabývá i Laxus z.ú.

Podle vyjádření oslovených terénních pracovníků je složení užívaných návykových látek podobné celému severu Čech, tzn. pervitin a různé druhy stimulancií.²⁶ Běžné je užívání marihuany. Situace se podle oslovených pracovníků nelišila od roku 2019. Zřídka se mezi uživateli objevuje experimentování s opiáty, byl zmiňován např. fentanyl.

Celkové počty lidí závislých na návykových látkách nelze podle pracovníků terénních programů jasně stanovit ani odhadnout. S rozvojem služeb stoupá počet dosažitelných uživatelů, kteří služby využívají, avšak nelze z toho odvozovat i zvýšení celkového počtu uživatelů ve městě. Zároveň jakékoliv lepší odhady znemožňuje i častá migrace uživatelů mezi jednotlivými městy nejen v nejbližším okolí. Za celý rok 2023 měli terénní pracovníci Mostu k naději na území Jablonce celkem 691 kontaktů s 105 originálními klienty. V těchto počtech mohou být i případy, kdy jeden uživatel vyměňuje stříkačky a obstarává materiál pro více uživatelů zároveň. V průměru se v roce 2023 jednalo o cca 6,5 setkání s jedním klientem. Podle pracovníků Mostu k naději nebyla v regionu pro jejich klienty dostupná dostatečná psychiatrická péče. Problematické bylo zejména řešení akutních stavů.

---

²⁵ Viz online <https://www.mostknadeji.eu/liberecky-kraj/terenni-programy-atk-liberec/> (navštíveno 29.4.2024)

²⁶ Tj. příklad složení návykových látek, které užívá cílová skupina osob sociálně vyloučených a tedy i cílové skupiny terénních pracovníků Mostu k naději.

15 Index sociálního vyloučení

Pro posouzení rozsahu sociálního vyloučení v území byl Agenturou sestroyen tzv. index sociálního vyloučení²⁷, který souhrnně vyhodnocuje míru sociálního vyloučení na základě údajů z pěti objektivních indikátorů pokrývajících dimenze chudoby (materiálního nedostatku), vyloučení z bydlení, vyloučení z oficiálního trhu práce, vyloučení ze vzdělávání a dimenzi zadluženosti. Konkrétně bylo využito těchto pět indikátorů: osoby v exekuci (data Exekutorské komory ČR), předčasné odchody ze základních škol (data MŠMT), dlouhodobá nezaměstnanost, příspěvky na bydlení a příspěvky na živobytí (data MPSV). Index sociálního vyloučení je měřen na škále 0 až 30 bodů, kdy 0 bodů indikuje žádné nebo minimální zatížení sociálním vyloučením, zatímco 30 bodů indikuje maximální zatížení. Územní úroveň, k níž se index vztahuje, představují obce.

V období od roku 2016 do roku 2023 byl Jablonec nad Nisou v kategorii výrazně zatížených obcí (kategorie 12 až 30 bodů). Výjimku tvořil rok 2019, kdy se hodnota indexu sociálního vyloučení dostala do kategorie obcí ohrožených sociálním vyloučením (kategorie 8 až 11 bodů). Hodnota indexu ve městě od roku 2016 do roku 2019 klesala (průběžně mírně klesaly body v dimenzích nezaměstnanosti, zadluženosti nebo předčasných odchodů ze vzdělávání). Od roku 2020 začala hodnota indexu opět stoupat. Zatímco v roce 2016 Jablonec nad Nisou obdržel 16 bodů, v roce 2019 to bylo 11 bodů a v roce 2023 to bylo 14 bodů. Vývoj hodnot indexu ve sledovaném období přináší Tabulka 22. V roce 2023 bylo nejvíce bodů zaznamenáno v dimenzi vyloučení z bydlení (nárůst o 1 bod oproti roku 2022). V dimenzích chudoby a nezaměstnanosti se bodové skóre nezměnilo, zůstalo na 3 bodech. Stejně tomu bylo v dimenzích zadluženosti a vyloučení ze vzdělávání, kde to byly body 2.

Tabulka 22 Hodnota indexu sociálního vyloučení za město Jablonec nad Nisou v jednotlivých letech

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hodnota indexu SV	16	15	13	11	12	13	13	14

Zdroj: ASZ, vlastní zpracování

Hodnota indexu sociálního vyloučení města Liberce činila v roce 2023 13, hodnota indexu za celý kraj pak činila 10. Hodnota indexu za SO ORP Jablonec nad Nisou činila 12 bodů a za SO ORP Liberec byla 11 bodů.

²⁷ Podrobněji o Indexu sociálního vyloučení na stránkách ASZ, viz online: https://www.socialni-zaclenovani.cz/index_socialniho_vyloucení/ (navštíveno 14. 3. 2023)

16 Popisy konkrétních bytových a rodinných domů

Tato kapitola shrnuje zjištění terénního šetření, které probíhalo od ledna do dubna 2024. Jednotlivé podkapitoly rámuji konkrétní objekty a obsahují popis sociálního vyloučení v konkrétních domech. Kromě komplexu třech budov poblíž křížení ulic Dlouhá a Souběžná nelze na území Jablonec nad Nisou najít žádnou jinou podobně koncentrovanou lokalitu, která by se skládala z více než jednoho bytového domu. Je třeba upozornit, že tato redukce může být značně zavádějící. Sociální vyloučení a jednotlivé problémy, které k němu přispívají nebo se k němu váží, totiž existují i mimo tyto jasně ohraničené lokality. A to jak ve formě bezdomovectví, tak i ve formě jednotlivých bytů mimo tyto lokality apod.

Objekty uvedené níže jsou z velké části místa, která jako sociálně vyloučené nebo rizikové evidoval Magistrát města Jablonce nad Nisou. Některé lokality do výčtu přidaly neziskové organizace poskytující sociální služby. Analýza dat o uchazečích o zaměstnání v evidenci Úřadu práce ČR poskytnutá KoP Úřadu práce ČR v Jablonci nad Nisou dala podnět k návštěvě několika domů, které byly později taktéž zařazeny mezi lokality uvedené níže.

U každé lokality je kromě textového popisu a fotografií uvedena také shrnující tabulka. Ta má za cíl přinést souhrn informací o jednotlivých typech lokalit zastoupených v Jablonci nad Nisou. Rozdělení dle typů vyplývá z dokumentu Typologie lokalit, ve kterých žijí sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené osoby (Vališová, 2017).

	A	B	C
1 (dům)	Sociálně vyloučený rodinný dům 	Sociálně vyloučený bytový dům 	Bytový dům s vyšším podílem sociálně vyloučených bytů
2 (spojité území)	Skupina sociálně vyloučených rodinných domů 	Skupina sociálně vyloučených bytových domů 	Skupina bytových domů s vyšším podílem sociálně vyloučených bytů
3 (nespojité území)	Lokalita s vyšším podílem sociálně vyloučených rodinných domů 	Lokalita s vyšším podílem sociálně vyloučených bytových domů 	Lokalita s vyšším podílem bytových domů s vyšším podílem sociálně vyloučených bytů

Zdroj: Vališová, 2017

Shrnující tabulka udává celkový počet obyvatel domu a z toho počet dětí. Nejčastěji se jedná o odhady vytvořené výzkumníky na základě rozhovorů s jednotlivými domácnostmi, případně o odhady celkových počtů poskytnuté několika v místě bydlícími domácnostmi (často je uvedeno znaménko „>“, které označuje minimální odhadovaný počet obyvatel domu, příp. je uváděn interval; podobně i v dalších číselných kategoriích ve shrnující tabulce). Dále jsou v tabulce uvedeny celkové počty bytů a z nich počty neobydlených. Často se také jedná

o odhady. Položka o stavu bydlení má za cíl shrnout dostupné znalosti o bytových podmínkách v domě, často je zaměřena pouze na společné prostory nebo je odvozena z výpovědí zástupců jednotlivých domácností.

V dokumentu jsou potlačeny konkrétní adresy sociálně vyloučených objektů a objektů ohrožených sociálním vyloučením. Je využito jednoduché kódování, kdy bytové domy jsou označeny jedním písmenem a ubytovny dvěma písmeny, kdy první je vždy „A“.

Následující podkapitoly popisují jednotlivé sociálně vyloučené objekty nebo objekty ohrožené sociálním vyloučením. Jsou zde proto mezi jinými uvedeny i domy, ve kterých např. bydlely domácnosti pracujících osob, které nebyly příjemci sociálních dávek ani se nepotýkaly s problémy s placením nájmů a energií. Mnozí z členů těchto domácností se však považovali za Romy, a romská etnicita jim byla přiznávána i okolím, právě etnicita byla příčinou jejich diskriminace na trhu s bydlením. Právě v souvislosti s diskriminací na trhu se standardním bydlením se mohou snadno ocitnout v tíživé životní situaci, ať už to souvisí s vůlí vlastníka nemovitosti, v níž žijí, nebo s jejich potřebou změnit nevyhovující bydlení.

16.1 Objekt A

Trojice domů – Objekt A, Objekt B a Objekt Y – tvoří logický komplex budov se společným dvorem. Z jedné strany je areál Technických služeb města Jablonce nad Nisou, z druhé strany je železniční násep a podjezd.

Společné prostory v domě nejsou v dobrém technickém stavu (oprýskané omítky, nefunkční osvětlení apod.). Nájemníci si stěžovali, že peníze z nájmů majitel neinvestuje zpět do domu, který je ve špatném stavu. V domě jsou plísně, nefunguje plynový kotel, který má vytápět celý dům, a proto musí k topení využívat elektrické přímotopy. Zástupkyně jedné z domácností tvrdila, že po přestěhování do bytu musela uhradit vysoké dluhy za vodu po předchozích nájemnících. Měly činit až 30 000 Kč. Byty si domácnosti rekonstruovaly na své vlastní náklady.

V době výzkumu na začátku března 2024 v domě žily celkem dvě příbuzensky propojené domácnosti ve dvou bytech. Třetí byt byl prázdný, nájemníci ho opustili přibližně na konci roku 2023. Čtvrtý byt měl obývat majitel nemovitosti. Členové obou domácností byli příjemci dávek a měli dluhy nebo exekuce.

Obě zmíněné domácnosti již v minulosti žily v Objektu A. Protože byli nespokojeni s přístupem pronajímatele, odešli tito lidé do jiného pronájmu v centru města. Ten museli po několika letech opustit a protože neměli jinou možnost, i přes špatné zkušenosti se znovu nastěhovali do domu v Dlouhé. Jedna domácnost zde bydlela cca rok, druhá již od poloviny roku 2022. Dohromady v domě bydlí osm dětí, z nich čtyři jsou v pěstounské péči jejich babičky. Některé navštěvují NZDM Kruháč nebo školní kroužky.

Obě domácnosti mají nájemní smlouvy na dobu určitou jednoho roku. Rády by našly jiné bydlení, avšak nemohou dlouhodobě nic nalézt. Jedna z rodin neúspěšně žádala o městské bydlení. Alespoň jedna domácnost je v kontaktu s NNO poskytující sociální práci.

Pětičlenná domácnost platí za relativně prostorný byt nájemné 8 000 Kč, zálohy na elektřinu činí 3 500. Nájemné by mělo být vyšší, ale vzhledem k nefunkčnímu plynovému kotli je o 3 500 Kč nižší. Po zaplacení nákladů na bydlení domácnosti zbude na živobytí cca 3 000 Kč měsíčně.

Šestičlenná domácnost platí nájemné 11 500 Kč, záloha na elektřinu činí 6 000 Kč. I tato domácnost má snížený nájem kvůli nefunkčnímu kotli.

Objekt A je velmi často spojován dohromady se sousedním Objekt B. Pakliže institucionální aktéři hovořili o názvu ulice, kde se objekty nachází, téměř vždy se odkazovali na obě č. p. zároveň a brali oba vchody jako jednu lokalitu. Domy spolu bezprostředně sousedí, avšak mají rozdílné majitele. Obyvatelé obou domů jsou často Romové a mnoho z nich také spojují podobné sociální znevýhodnění. Do této lokality lze zařadit i Objekt Y, který je s domy na propojen společným dvorem, viz níže.

Tabulka 23 Shrnující tabulka k Objektu A

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	11/8	Odhad obyvatel domu. Do celkového počtu obyvatel není započten majitel nemovitosti, který zde má také bydlet.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	3/1	Odhad obyvatel. Nezahrnuje byt, kde měl bydlet majitel nemovitosti.
4. Stav bydlení	Dobrý	

Obrázek 3 Objekt A (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 4 Objekt A (stav březen 2024)

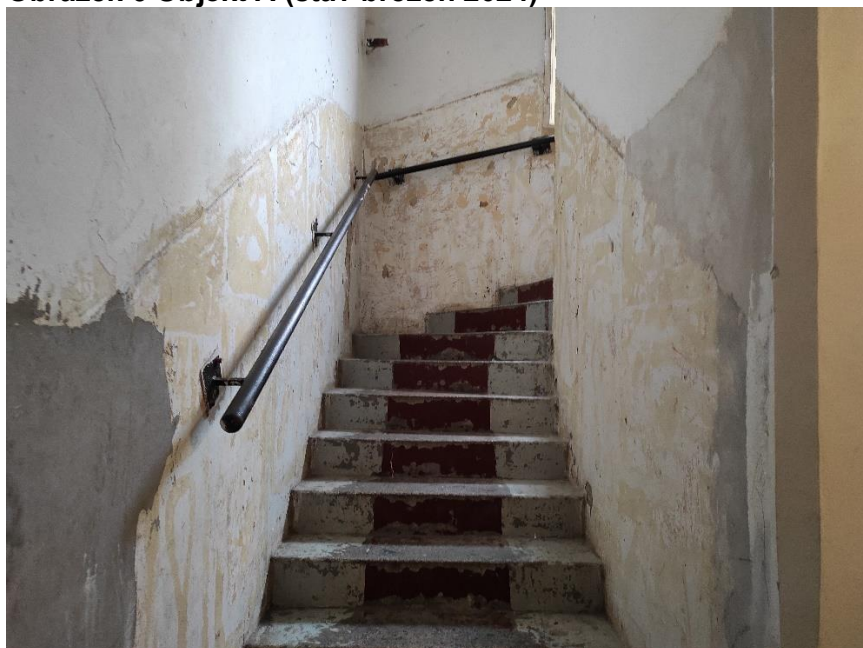
Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 5 Objekt A vyfocený z Objektu Y (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 6 Objekt A (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.2 Objekt B

Svým charakterem je tento dům podobný sousednímu Objektu A, s kterým přímo sousedí, viz kap. 16.1. Společné prostory nebyly v dobrém stavu. Při terénním šetření v roce 2019 v domě bydlela osoba, kterou ostatní obyvatelé (včetně obyvatel sousedního domu) označovali za

majitelku. V katastru nemovitostí byla ale jako majitel uváděna akciová společnost. Zmíněná osoba měla akciové společnosti platit peníze a v budoucnu mělo dojít k odkupu nemovitosti. To se pravděpodobně stalo, jelikož v dubnu 2024 byla podle katastru nemovitostí majitelem fyzická osoba s trvalým pobytem na adrese Objektu B. Původně patřil dům do bytového fondu města.

Při terénním šetření v roce 2019 bylo v domě celkem pět domácností včetně bytu rodiny budoucí majitelky, některé navštívené byty byly tehdy výrazně přelidněné. Alespoň jeden byt byl prázdný a probíhala v něm rekonstrukce. Podle vyjádření majitelů bylo tehdy v domě celkem 27 osob, z toho 17 dětí. V domě se v roce 2019 nacházely byty o dispozicích 1+1 a 2+1, avšak některé navštívené byty uváděné ve smlouvách jako 1+1 by se mohly kategorizovat spíše jako garsonky. Nájem v domě zcela neodpovídaly kvalitě bydlení.

Při terénním šetření v roce 2024 odmítly všechny domácnosti hovořit s výzkumníky. Vycházíme tak pouze z rozhovorů poskytnutých institucionálními partnery a z dat získaných při terénním šetření v roce 2019. Nedaleko domu byly dva poskytovatelé sociální práce, nejen proto mělo několik rodin spolupracovat se sociálními pracovníky NNO. V domě měly v roce 2024 žít dominantně rodiny s dětmi.

Podle pracovníků NNO byly bytové podmínky v domě složité. Mnoho domácností mělo problém s rozvody elektřiny v bytech, v minulosti mělo také docházet k černým odběrům elektřiny. Pracovníci NNO se také shodovali v tom, že v domě se v posledních letech provedly některé menší opravy, např. nová okna ve společných prostorech. Dům je ale stále v nevhodném technickém i hygienickém stavu.

Tabulka 24 Shrnující tabulka k Objektu B

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	27/17	Odhad výzkumníků založený na terénním šetření z roku 2019 a znalostech sociálních pracovníků z několika NNO.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	6/-	Odhad výzkumníků. V domě by mělo být celkem šest bytů, počet neobydlených bytů se nepodařilo zjistit.
4. Stav bydlení	Dobrý	

Obrázek 7 Objekt A a Objekt B (vpravo) (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.3 Objekt C

Jedná se o třípodlažní dům s restauračním zařízením v přízemí. V prvním a druhém patře domu je dohromady osm bytů, v době terénního šetření byly všechny byty obsazeny nájemníky (jedna domácnost plánovala v nejbližším čase stěhování do jiné obce kvůli nespokojenosti s bydlením). Společné prostory byly zanedbané, byty byly v různém technickém stavu. Část obyvatel si stěžovala na technický stav svého bytu a výši nájmu, část obyvatel byla spokojena se stavem bytu, ale podobně jako předchozí lidé si stěžovali na výši nájmu. Všichni se shodovali na špatném stavu společných prostor. Kvůli stížnostem majitele protějšího domu musely být popelnice uschovány v chodbě, což vytvářelo nepříjemný zápach ve společných prostorech.

V přízemí se nachází čínsko-japonská restaurace, domácnost provozovatele restaurace bydlí v jednom z bytů v domě (restauratér si prostory pronajímá od majitele domu). Celkem bylo v době terénního šetření v domě sedm rodin s dětmi a jeden samostatně bydlící senior. V jedné z domácností žil také muž, který se označoval za správce domu. Ve většině domácností se nacházely lidé s dluhy nebo exekucemi. Někteří obyvatelé měli zdravotní omezení, vč. přiznané invalidity. Část dětí navštěvovala NZDM Kruháč nebo taneční kroužky. Žádná z dotazovaných domácností nebyla v kontaktu s dalšími organizacemi poskytujícími sociální služby.

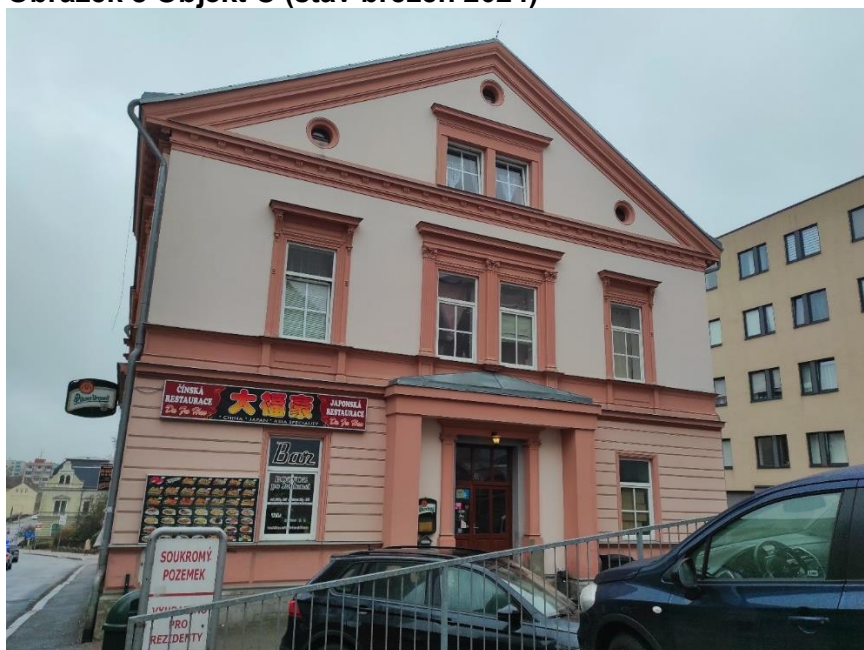
Sedmičlenná domácnost platila za byt o dispozici 3+1 27 000 Kč vč. záloh na energie. Jiná pětičlenná domácnost měla celkové náklady na bydlení 20 000 Kč (nájem 12 000 Kč, 4 000 Kč za služby a 4 000 Kč za energie, tj. elektřina a plyn). Další pětičlenná domácnost platila za byt o dispozici 3kk celkem 26 000 Kč. Kauce činily ve všech případech alespoň dva měsíční náklady na bydlení, tj. v případě předchozí domácnosti 52 000 Kč. Většina domácností měla

nájemní smlouvu na jeden rok. Dotazované domácnosti bydlely v domě tři měsíce, dvě domácnosti již rok a jedna domácnost dokonce deset let.

Tabulka 25 Shrnující tabulka k Objektu C

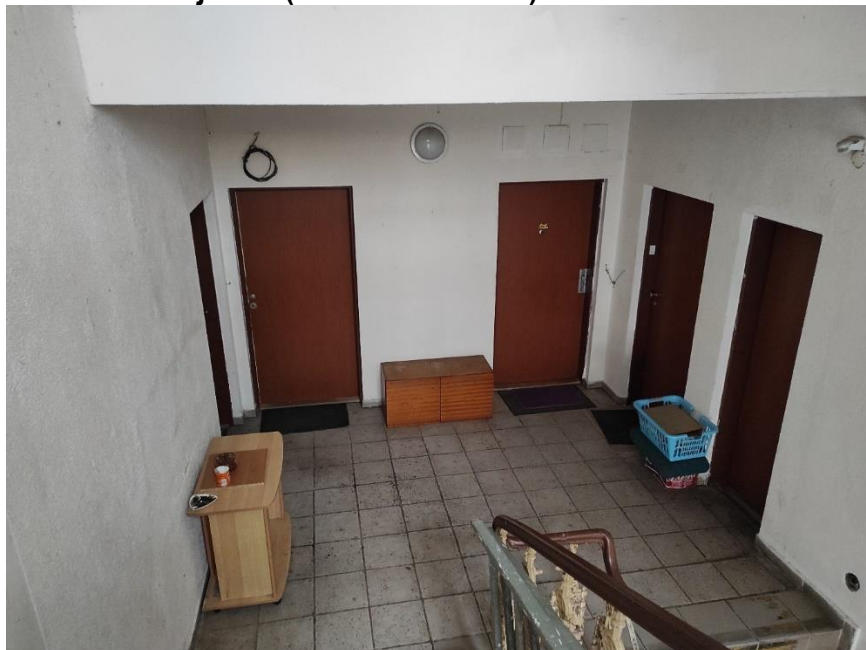
	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	>25/>13	Jedná se o odhady minimálních počtů osob a z toho dětí v domě, odhady byly vytvořeny na základě rozhovorů s obyvateli domu. Celkové počty osob i dětí v domě jsou velmi pravděpodobně výrazně podhodnocené.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené		odhad
4. Stav bydlení	Společné prostory byly zašlé a neudržované. Úroveň technické stavu jednotlivých bytů byla různá.	Někteří lidé byli se svými byty spokojeni, jiní nikoliv. Názory na přístup majitele k investicím do domu byly různé.

Obrázek 8 Objekt C (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 9 Objekt C (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.4 Objekt D

Jedná se o třípodlažní dům s celkem šesti byty nedaleko autobusového nádraží. V objektu se nachází tři byty o dispozici 2+1 a tři byty 1+1. Všechny měly být v době terénního šetření obsazené. Vnější fasáda i společné prostory byly v uspokojivém stavu, okolo domu byl nepořádek.

Domácnosti měly různě dlouhé nájemní smlouvy, jedna z domácností měla nájemní smlouvu opakovaně pouze na šest měsíců. Část nájemníků tvrdila, že v domě bývá klid, část naopak nebyla spokojena se svými sousedy. V domě bydleli lidé s exekucemi i příjemci dávek, v domě bydlela alespoň jedna osoba s priznanou invaliditou. Podle respondentů, kteří se identifikovali jako Romové, bydleli v domě, kromě jednoho bytu, výhradně romské domácnosti. Celkem tři domácnosti ve třech různých bytech měly být příbuzensky propojené.

Tříčlenná domácnost bydlela v bytě 2+1 již 18 měsíců a platila nájemné ve výši 19 360 Kč, k tomu platili ještě 2 500 Kč za elektřinu a 200 Kč za internet. Jiná čtyřčlenná domácnost platila za byt nspecifikované dispozice nájemné celkem 16 000 Kč, k tomu platili ještě zálohy na energie. Nájemné zahrnuje vždy i poplatky za služby a teplo.

Nájemníci tvrdili, že v několika bytech jsou plísňe.

Tabulka 26 Shrnující tabulka k Objektu D

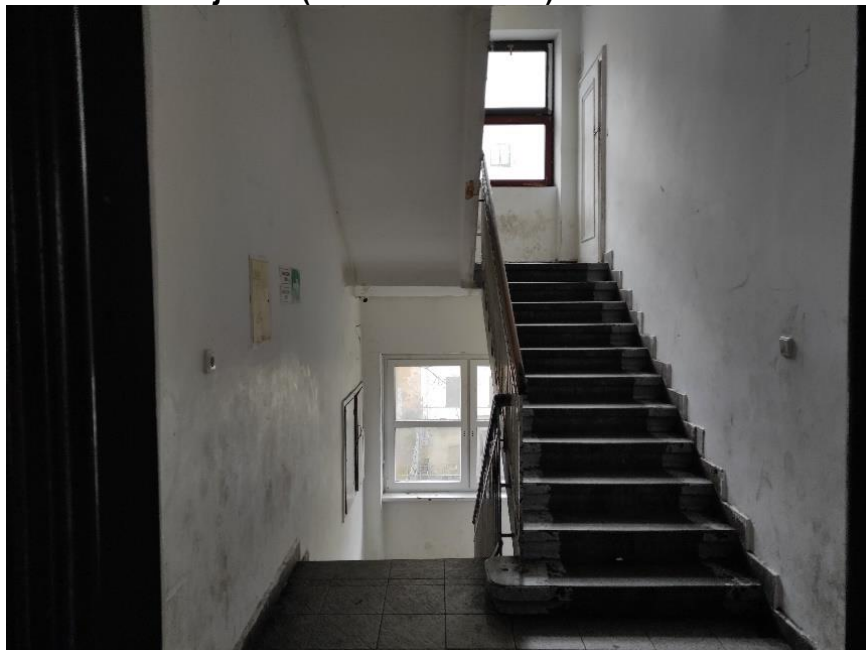
	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	24-26/8	Odhady byly vytvořeny na základě rozhovorů s obyvateli domu. Celkové počty osob i dětí v domě jsou velmi pravděpodobně podhodnocené. Část osob nebyla započítána, mělo se jednat o návštěvy – velká část návštěv byly děti.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	6/0	Odhad výzkumníků.
4. Stav bydlení	Společné prostory byly v relativně uspokojivém stavu. V některých bytech měla být, podle vyjádření nájemníků, plíseň. Okolo domu byl nepořádek.	

Obrázek 10 Objekt D (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 11 Objekt D (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.5 Objekt E

Jedná se z části o třípodlažní a z části dvoupodlažní dům s dvěma oddělenými vchody a dvorem. Bezpečnostní dveře byly přes den nezamčené, dům má plastová okna. Společné prostory byly v době návštěvy v dobrém technickém stavu a uklizené. Celkem se v domě nachází deset bytů. Čtyři byly prázdné, v jednom z nich probíhala rekonstrukce. Před koncem roku 2023 mělo dojít k vypovězení nájmu třem domácnostem. V neobsazených bytech bydleli donedávna lidé, které dotazovaní obyvatelé popisovali jako problematické, dělali hluk apod.

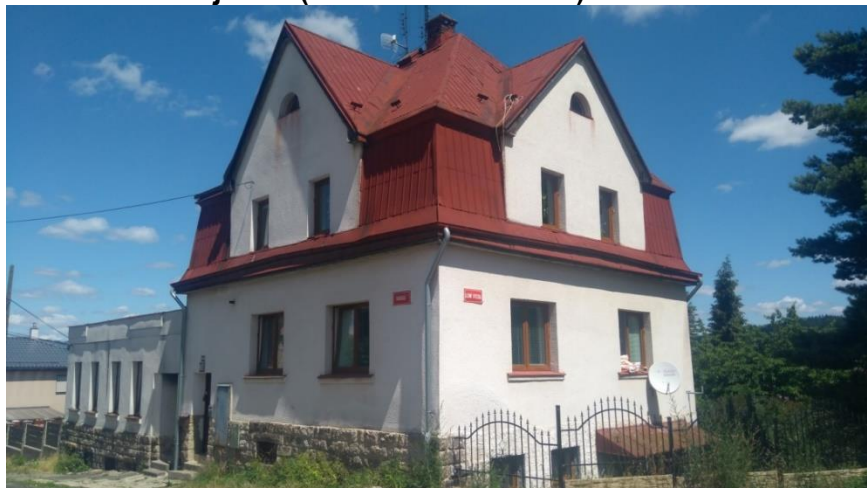
Celkem čtyři byty jsou obsazené domácnostmi, mezi kterými jsou blízké příbuzenské vazby. Dohromady by se mělo jednat o celkem 12 osob, z toho je pět dětí. V domě dlouhodobě bydleli z větší části lidé, kterým byla připisována romská identita. Většina osob pracuje a neměla by pobírat žádné sociální dávky. Část obyvatel má dluhy a exekuce.

Šestičlenná domácnost platila za byt o dispozici 3kk celkem 10 000 Kč, zálohy na energie činily 5 000 Kč. Lidé byli s bydlením spokojeni.

Tabulka 27 Shrnující tabulka k Objektu E

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	12/5	Odhad obyvatel domu
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	10/4	Odhad obyvatel domu
4. Stav bydlení	Dobrý	

Obrázek 12 Objekt E (stav červenec 2019)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.6 Objekt F

Budova byla, podobně jako v roce 2019, ve špatném technickém stavu. Vchodové dveře byly zamčené a okolo budovy byl nepořádek. V několika oknech byl místo skel polystyren. Hovořit s nájemníky se nepodařilo, přestože dům byl zjevně obydlen.

Oslovení sociální pracovníci NNO v domě v nedávné minulosti spolupracovali s rodinami s dětmi. V době terénního výzkumu již v domě klienty neměli.

Tabulka 28 Shrnující tabulka k Objektu F

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	-	Odhad není znám.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	-	Odhad není znám.
4. Stav bydlení	Nevhodný technický stav	Laické posouzení výzkumníky.

Obrázek 13 Objekt F (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.7 Objekt G

Jedná se o větší rodinný dům na okraji katastru města Jablonce nad Nisou. K domu nevede chodník, avšak dům není oddělen od jiné obytné zástavby. Technický stav budovy není, podobně jako při návštěvě v roce 2019, ideální a viditelně chybí dlouhodobější investování do nutných rekonstrukcí a oprav. Vedle objektu se v minulosti nacházela velká černá skládka převážně stavebního odpadu, ta byla odklizená.

V roce 2019 měl dům jednoho majitele, v březnu 2024 bylo majitelů celkem pět s různě velkými podíly. Podle oslovených obyvatel měl dům stále patřit jedné širší rodině, která dům společně obývala. Jednalo se o vícegenerační bydlení.

Dům obývá větší rodina, která se hlásí ke svému romství, a která zhruba před čtyřiceti lety přišla ze Slovenska. Podle vyjádření obyvatel mělo v domě bydlet cca 10 až 12 obyvatel, z toho cca pět dětí. Oslovení obyvatelé neuvažují o změně bydlení, technický stav domu považovali za dobrý.

Dotazovaní zástupci poskytovatelů sociálních služeb tvrdili, že lidé v domě nejeví zájem o spolupráci (v minulosti v domě byli lidé, kteří spolupracovali se sociálními pracovníky NNO).

Tabulka 29 Shrnující tabulka k Objektu G

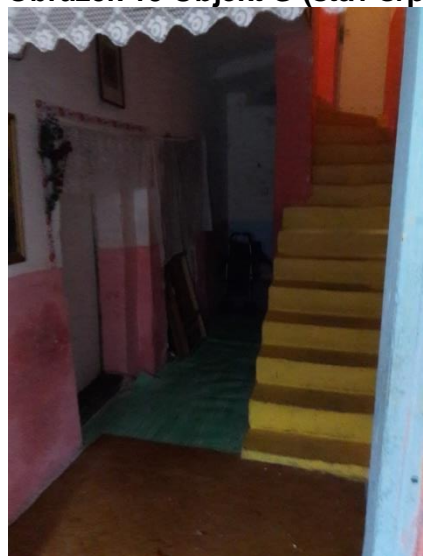
	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený rodinný dům (A)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	10 až 12/5	Odhad obyvatel
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	Jedná se o rodinný dům	Neznámé
4. Stav bydlení	Nevhodný technický stav	Laické posouzení výzkumníky; oslovení obyvatelé byli spokojeni se stavem domu

Obrázek 14 Objekt G, skládka odpadu již v roce 2024 nebyla přítomna (stav srpen 2019)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 15 Objekt G (stav srpen 2019)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.8 Objekt H

Jedná se o bytový dům s třemi patry, obytným suterénem a obytným podkrovím, který se nachází nedaleko Dolního náměstí a autobusového nádraží. V přízemí budovy byl v minulosti prostor prodejny, který měl být předělán na byty – s domácnostmi z těchto bytů se výzkumníkům nepodařilo hovořit.

Oslovení obyvatelé z vyšších pater byly s podmínkami bydlení převážně spokojeni. Jedna z domácností bydlela v pokoji, který měl vlastní vchod přímo do společné chodby a hygienická

zařízení byla umístěna v sousedním bytě. Ten obývali jejich příbuzní. Přestože podmínky bydlení této domácnosti byly nevyhovující, rodina s dětmi byla spokojena, jelikož předtím bydleli osm let na ubytovně ve výrazně horších bytových podmínkách. V domě měly být ubytovány také rodiny s dětmi ukrajinských uprchlíků, s těmito lidmi se nepodařilo hovořit.

V suterénu se nacházel byt, kde bydlela jedenáctičlenná domácnost (z toho devět dětí) ve výrazně přelidněném bytě. V bytě byl výrazný problém s plísněmi.

Většina oslovených domácností v domě nebydlela déle než půl roku, výjimkou byla domácnost, která ve stejném bytě bydlela již 20 let. V domě se nacházelo mnoho osob s dluhy a exekucemi a také mnoho osob bez zaměstnání. Některé děti navštěvovaly NZDM Kruháč.

Za byt o dispozici 4+1 platila čtyřčlenná domácnost nájem vč. služeb celkem 13 000 Kč, další 3 000 Kč tvořily zálohy na energie. Jiná jedenáctičlenná domácnost platila nájem 10 000 Kč, služby a energie tvořily dalších celkem 16 000 Kč. Tříčlenná domácnost platila za pokoj (hygienické zázemí bylo umístěno ve vedlejším bytě) celkem 5 000 Kč, další 3 000 Kč tvořily zálohy na energie. Jiná tříčlenná domácnost nechtěla s výzkumníky sdílet výši nájmu, avšak jejich zálohy na energie činily měsíčně 8 000 Kč.

Tabulka 30 Shrnující tabulka k Objektu H

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	>30/>12	Jedná se o odhady výzkumníků, které vyplynuly z návštěv jednotlivých bytů. Do několika bytů se nepodařilo dostat. Obě hodnoty označují minimální počty.
3. Počet bytů celkem/z toho nebydlené	>6/neznámé	Odhad výzkumníků. Mezi byty není započten pokoj, který měl samostatný vchod z chodby, avšak hygienická zařízení se nacházely v sousedním bytě. Jednalo se o jednu rodinu. Uvedená hodnota označuje minimální počet.
4. Stav bydlení	Různé	Podle vyjádření obyvatel je stav domu dobrý. Lidé z nižších podlaží si stěžovali na plísně.

Obrázek 16 Objekt H (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.9 Objekt I

Jedná se o menší čtyřpodlažní bytový dům, který se nachází nedaleko Dolního náměstí a autobusového nádraží. V přízemí budovy byly v minulosti prostory prodejny.

Na konci února 2024 žily v domě poslední čtyři domácnosti (z toho jedné nebyla prodloužena smlouva a řešila přestěhování), zbylým nebyly prodlouženy smlouvy nebo byly vypovězeny. Podle tvrzení nájemníků se majitel rozhodl vypovědět domácnosti, které měly problém např. s pravidelným placením nájemného. Dotazovaní nájemníci tvrdili, že v minulosti byly v domě sousedské spory a hluk. V souvislosti s výpověďmi se situace zlepšila.

Jedna z dotazovaných domácností platila za bydlení v bytě 2+1 vč. služeb celkem 15 320 Kč, dalších 5 000 Kč tvořily zálohy na energie. Jiná dvoučlenná domácnost platila nájemné ve výši 10 260 Kč, dalších 4 000 Kč tvořily zálohy na energie.

V domě se nacházely rodiny s dětmi, lidé s dluhy a exekucemi. Oslovené domácnosti žily v domě kratší dobu než 6 měsíců.

Jeden z nájemníků popisoval složitou komunikaci s majitelem kvůli jazykové bariéře (majitelé jsou vietnamského původu).

Tabulka 31 Shrnující tabulka k Objektu I

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	10/>2	Odhad obyvatel. Mnoha domácnostem měly být vypovězeny nájemní smlouvy ke konci roku 2023.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	10/4	Odhad výzkumníků.
4. Stav bydlení	Společné prostory byly zašlé.	Podle vyjádření obyvatel je stav bytů dobrý. Byla očekávána revitalizace společných prostor.

Obrázek 17 Objekt I (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.10 Objekt J

Před zhruba 15 lety byl dům zprivatizován. Nájemníci i školní družina, která zde tehdy sídlila, se ocitli v soukromém domě. Prostory v současné době slouží jako bytové.

Dům má dva samostatné vchody. Společné prostory mají různý charakter. V jednom z vchodů jsou stále odemčené dveře a společné prostory jsou i kvůli tomu spíše zašlé. Naproti tomu druhý vchod je uzamčený, a i chodba je v lepším stavu.

Oslovení obyvatelé bydleli v domě teprve měsíc. Předtím bydlela čtyřčlenná romská domácnost (partnerský pár a dvě děti) devět let v jiném sociálně vyloučeném objektu, z kterého musela odejít kvůli přetrvávajícím plísním v bytě. Oba partneři pracují, mají standardní pracovní smlouvy a alespoň jeden z nich má exekuce, které průběžně splácí. Přestože jsou se stávajícím bytem spokojeni, rádi by našli jiné bydlení. Zkoušeli žádat o městský byt, ale nebyli úspěšní. Městské bydlení již nezvažují, jelikož se domnívají, že městských bytů je příliš málo a poptávka po nich je vysoká.

Čtyřčlenná domácnost platí za bydlení celkem 20 000 Kč, z toho 6 000 Kč tvoří zálohy na energie. V bytě se vytápí plynovým kotlem.

Tabulka 32 Shrnující tabulka k Objektu J

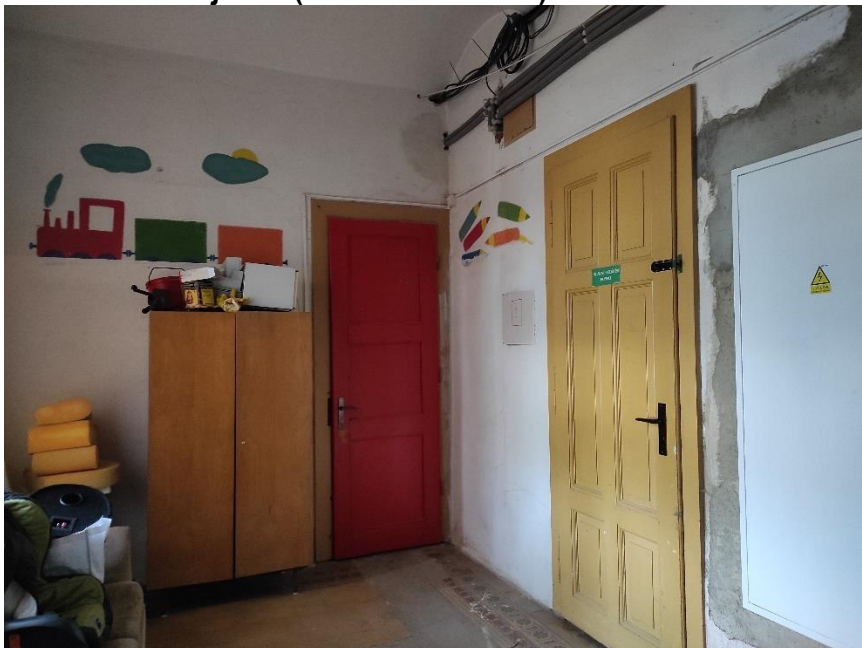
	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	V katastru je dům uveden jako rodinný, prakticky je využíván jako bytový, dotazování obyvatelé tvrdili, že domu chybí kolaudace
2. Počet obyvatel/z toho dětí	-	Neznámé
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	-	Neznámé
4. Stav bydlení	Nelze určit	Podle vyjádření obyvatel je stav domu dobrý

Obrázek 18 Objekt J (stav březen 2024)

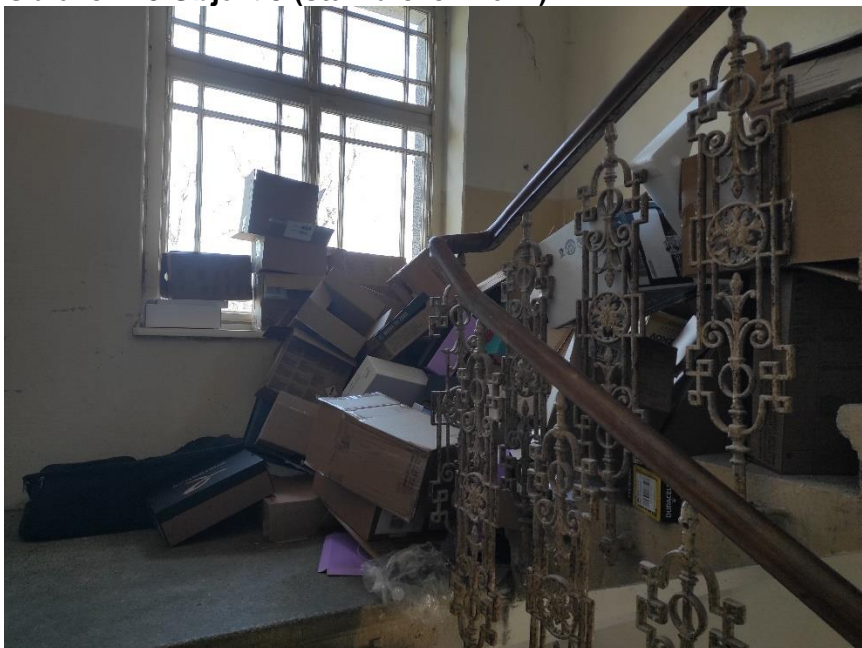
Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 19 Objekt J (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 20 Objekt J (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.11 Objekt K

Nájemní byty a ubytovna se nachází nad restaurací v samém centru města mezi Mírovým a Dolním náměstím. Vchodové dveře se obvykle uzamkají, dovnitř se ale lze dostat i přes restauraci, která má toalety a dveře na zahrádku přístupné právě přes chodbu domu.

Podle výpovědí obyvatel domu byly všechny nájemní byty obsazeny. V několika z nich byly domácnosti, které v domě bydlely více než 10 let. V domě byla i domácnost, která se čerstvě přestěhovala z jiného objektu uvedeného v této zprávě. V mnoha domácnostech byli lidé

v těžkých životních situacích, členové domácností měli často různá kumulovaná znevýhodnění.

Větší část domu zabírají nájemní byty. Část jednoho z pater je vyhrazena pro ubytovnu s čtyřmi až pěti pokoji. Ubytovna byla v době návštěvy plně obsazena. Podle výpovědí obyvatel se tam nacházely cca tři až čtyři děti. Většina pokojů ale měla být obsazena jednotlivci. Obyvatelé ubytovny se s výzkumníky nechtěli příliš bavit. Z výpovědi jednoho z obyvatel vyplynulo, že za pokoj jako jednotlivec platí 7 000 Kč. V ubytovně měla být podle něj velká fluktuace, což potvrdili také sociální pracovníci jedné z NNO. Ti také tvrdili, že ubytovna nebyla zkolaudovaná a z toho důvodu nemohli lidé dostat sociální dávky na bydlení – i kvůli tomu byla v ubytovně zvýšená fluktuace, lidé nebyli schopni bydlení uplatit.

Obyvatelé bytů byli sdílnější. Většina oslovených zástupců domácností kritizovala majitele za nedbalou péči o dům a byla nespokojena se svými bytovými podmínkami. Uvedené ceny nájmu neodpovídaly svou výší podmínkám bydlení. Mnoho respondentů tvrdilo, že si své byty museli na vlastní náklady opravit. Dvě z oslovených domácností bydlely v domě více než deset let a tvrdily, že v domě je vysoká fluktuace nájemníků.

Čtyřčlenná domácnost platila za byt o dispozici 3+1 více než 20 000 Kč vč. záloh na energie. Jiná čtyřčlenná domácnost bydlící v domě platila za byt o podobné dispozici 26 000 Kč vč. záloh na energie. Byt byl v nevyhovujícím stavu bez vybavení. Pětičlenná domácnost platila za byt o podobné dispozici 27 000 Kč vč. záloh na energie. Všechny oslovené domácnosti by se rády odstěhovaly, avšak jejich životní situace a diskriminace na trhu s bydlením jim znemožňují nalezení lepšího bydlení.

Dům byl dominantně vytápěn plynem.

V domě bydlí většinou Romové, nachází se tam také mnoho seniorů i rodin s dětmi a nejméně jedna osoba se zdravotním postižením. Pochází odsud několik klientů NZDM Kruháč.

Tabulka 33 Shrnující tabulka k Objektu K

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	V katastru nemovitostí je dům uveden jako rodinný. Jedná se o bytový dům, kde jeden z bytů slouží jako ubytovna.
2. Počet obyvatel/z toho dětí	-/>11	Celkový počet obyvatel není znám. Počet dětí zahrnuje pouze počty uvedené oslovenými zástupci domácností a pravděpodobně bude výrazně vyšší.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	-	Neznámé. V části domu je ubytovna, kde jsou cca čtyři až pět pokojů. Bydlí tam i rodiny s dětmi, v nich tři až čtyři děti.
4. Stav bydlení	Nelze určit	Podle vyjádření obyvatel je stav domu dobrý

Obrázek 21 Objekt K (stav říjen 2019)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.12 Objekt L

V roce 2019 se jednalo o celkem dva domy v areálu stavebních firem na hranici katastru města poblíž vlakové stanice Nová Ves nad Nisou. V březnu 2024 byl obydlený pouze jeden z domů, druhý byl uzavřen kvůli špatnému technickému stavu. Vlastníkem domu i okolních pozemků je firma, která se specializuje na půjčování stavebních strojů.

Dotázaní respondenti žijí v domě jeden rok i šestnáct let. V domě bydlí rodiny s dětmi, pracující jednotlivci i senioři. V domě žije celkem 15 osob, z toho pět dětí. Někteří lidé mají dluhy, většina lidí by měla mít stálé zaměstnání.

Dvoučlenná domácnost platila za garsoniéru celkem 10 000 Kč vč. služeb a záloh na energie. Jiná jednočlenná domácnost platí 12 000 Kč vč. služeb a záloh na energie za byt o dispozici 1+1 (v bytě byla malá kuchyň, sporák byl ale společný na chodbě).

Společné prostory byly zašlé, avšak v relativně dobrém technickém stavu.

Tabulka 34 Shrnující tabulka k Objektu L

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	15/5	Odhad obyvatel
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	7	Odhad výzkumníků
4. Stav bydlení	Dobrý	Posouzeno výzkumníkem

Obrázek 22 Objekt L (stav červenec 2019)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 23 Objekt L (stav duben 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.13 Objekt M

Jednalo se o větší rodinný dům, který nebyl v ideálním technickém stavu. V roce 2019 obývaly dům dlouhodobě dvě rodiny, které byly dle vyjádření jedné z obyvatelk příbuzensky propojené. Dohromady tehdy žilo v domě cca 15 osob, vč. několika dětí.

V roce 2024 se nepodařilo hovořit s obyvateli domu. Podle oslovených sociálních pracovníků jsou obyvateli stále tytéž dvě domácnosti jako v roce 2019. V domě mohlo být cca šest dětí. Hygienické a sociální podmínky v domě měly být velmi nevyhovující.

Tabulka 35 Shrnující tabulka k Objektu M

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený rodinný dům (A)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	15/6	Odhad sociálních pracovníků.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	2/0	Informace byla poskytnuta obyvateli domu při terénním šetření pro vstupní analýzu v roce 2019.
4. Stav bydlení	Nevhodný technický stav	Posouzení oslovených sociálních pracovníků.

Obrázek 24 Objekt M (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.14 Objekt N

Jedná se o třípodlažní bytový dům poblíž centra města. Fasáda i společné prostory v domě působily neudržovaně a zašle. V domě se výzkumníkům podařilo oslovit jedinou domácnost.

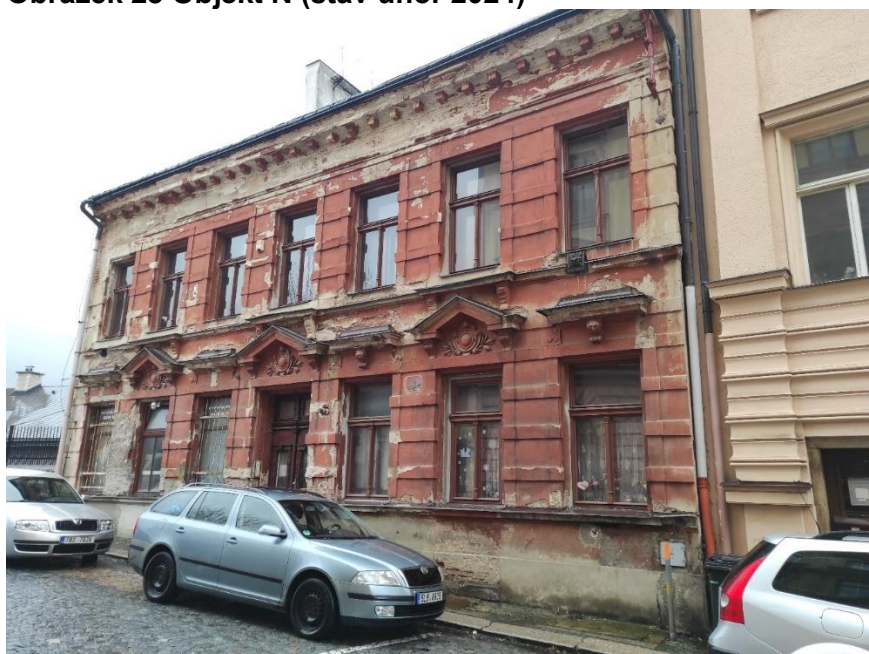
V domě měly být rodiny s dětmi, cca deset dětí. Jedna z domácností bydlela v domě již více než 20 let. Fluktuace nájemníků měla být podle tvrzení zástupkyně oslovené domácnosti nižší než v minulosti.

Invalidní důchodkyně žijící sama v bytě vynakládala za bydlení celkově 13 500 Kč, z toho 7 500 Kč činil nájem. Nájemní smlouvu měla vystavenou na jeden rok. Alespoň jedna domácnost k vytápění využívala plynová podokenní topidla.

Tabulka 36 Shrnující tabulka k Objektu N

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	17-18/10	Odhad obyvatel domu
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	7/1	Odhad obyvatel
4. Stav bydlení	Společné prostory byly zašlé	Obyvatelé očekávaly rekonstrukci společných prostor, měly se rekonstruovat i některé byty

Obrázek 25 Objekt N (stav únor 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 26 Objekt N (stav únor 2024)

Zdroj: autor výzkumu

16.15 Objekt O

Jedná se o velký bytový dům v samém centru města nedaleko Mírového náměstí. Stav venkovní fasády i společných prostor byl relativně dobrý. Hlavní vstupní dveře byly vyvrácené a opřené o zeď před vchodem. Uprostřed schodiště byla šachta dlouhodobě nefunkčního výtahu.

Navštívené byty byly v relativně dobrém technickém stavu. Většinově si obyvatelé na přístup majitelů nestěžovali, někteří ale upozorňovali na to, že opravy (i rozsáhlejšího charakteru) a drobné rekonstrukce si musí dělat na své vlastní náklady. Někteří zmiňovali obecnou neochotu majitelů do domu investovat. Lidé s pohybovými omezeními měli problém s dlouhodobě nefunkčním výtahem.

Byty mají různé dispozice a velikosti. Za 2+1 platila pětičlenná rodina 17 500 Kč včetně služeb, za elektřinu a plyn celkem 6 000 Kč. Jiná čtyřčlenná domácnost platila 18 000 Kč za nájem a služby bez záloh na plyn a elektřinu, které činily celkem 10 000 Kč. V domě bydlí lidé s exekucemi, někteří své dluhové problémy řeší s dluhovými poradnami, někteří obyvatelé jsou v kontaktu se sociálními službami neziskových organizací. Rovněž zde žijí lidé, kteří v Jablonci nad Nisou neúspěšně žádali o městský byt. V domě se nachází vyšší množství dětí a také senioři. Většina dotazovaných obyvatel žila v domě delší dobu, několik rodin s dětmi bydlelo v domě více než tři roky, některé i devět let.

Většina obyvatel má nájemní smlouvy vystavené vždy na tři měsíce, prodloužení probíhá dodatkem. Někteří obyvatelé s tříměsíční nájemní smlouvou žijí v domě i více než 10 let.

Tabulka 37 Shrnující tabulka k Objektu O

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	70/-	Odhad obyvatel. Odhad počtu dětí není znám.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	18/-	Odhad obyvatel. Odhad počtu neobydlených bytů není znám.
4. Stav bydlení	Dobrý.	Ve společných prostorech je dlouhodobě nefunkční výtah. Výtahová šachta je plná špíny a odpadu. Hlavní vstupní dveře byly vyvrácené a opřené o zeď před vchodem.

Obrázek 27 Objekt O (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 28 Objekt O (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 29 Objekt O (stav červenec 2019)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.16 Objekt P

Dům se nachází při hlavní silnici vedoucí z Jablonce do Tanvaldu vedle čerpací stanice pohonných hmot. V domě proběhly některé rekonstrukce, např. fasáda a částečně i společné prostory. V domě je pět bytů, z toho jeden prázdný. V době šetření tam bydlely celkem čtyři domácnosti. Jedna z obyvatel, která se sama považovala za Romku tvrdila, že v domě bydlí pouze Romové. Byty v prvním patře jsou po relativně nedávné rekonstrukci, zatímco byt v přízemí a byty v posledním patře by měly být bez rekonstrukce, avšak v ucházejícím technickém stavu. Všechny oslovené domácnosti si stěžovaly na výskyt myší ve společných prostorách.

Dvoučlenná domácnost seniorů, která v domě bydlela již rok, platila za byt o dispozici 2+1 nájem vč. služeb 7500 Kč, zálohy na elektřinu tvořily 12 500 Kč. Jiná tříčlenná domácnost platila za byt o dispozici 2+1 nájem vč. služeb 11 000 Kč, zálohy na elektřinu tvořily 6 000 Kč.

Alespoň jedna rodina byla klienty jedné z neziskových organizací poskytující sociální služby z Jablonce nad Nisou. Mnoho obyvatel mělo exekuce a přiznané dávky na bydlení. Některé děti navštěvují NZDM Kruháč.

Tabulka 38 Shrnující tabulka k Objektu P

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	12/3	odhad
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	5/1	odhad
4. Stav bydlení	Dobry	

Obrázek 30 Objekt P (stav duben 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.17 Objekt Q

Dům se nachází v městské části Vrkoslavice při hlavní silnici. Skládá se z neobývaného přízemí, kde v minulosti byl obchod nebo restaurace a z obyvatelného podkroví, kde je celkem pět bytů, z nich tři jsou obývané. V domě se topí dřevem. V jednom z bytů neměli nájemníci přístup k teplé vodě. Laickým posouzením výzkumníka nebyl dům v dobrém stavu, na stropě ve společných prostorech byly rozsáhlé mapy po zatékání vody. Nájemníci vlastními silami rekonstruovali byty i společné prostory, majitel domu jim měl náklady proplácet.

V jednom z bytů bydlí partnerský pár s pěti dětmi, v dalším bytě bydlí matka jednoho z rodičů (bydlí zde dva měsíce). Rodina s dětmi se musela odstěhovat z domu, kde umřel majitel nemovitosti a rodina majitele se rozhodla dům prodat. Přestěhovali se do Objektu AF, který ale podle nich nebyl z mnoha důvodů vhodný pro pobyt a výchovu dětí. Z ubytovny se přestěhovali do Vrkoslavic, kde bydlí již dva roky. Třetí byt obývá žena předdůchodového věku s dospělým synem. Žena se sem přestěhovala po úmrtí svého manžela, důvodem stěhování byly vysoké finanční náklady předchozího bydlení.

V domě by mělo být celkem deset osob, z nich pět dětí. Velká část obyvatel má dluhy nebo exekuce. Obyvatelé se ve výpovědích označovali za Romy. Jedna z rodin by měla být v občasném kontaktu s NNO Naděje.

Dvoučlenná domácnost platila za menší byt o dispozici 1+1 celkem 9 500 vč. záloh na elektřinu, ty měly tvořit cca 3 500 Kč. Jedna z oslovených domácností měla nájemní smlouvu na jeden rok a měla příslibenou smlouvu na dobu určitou. Zástupce druhé oslovené domácnosti neměl přehled o délce smluv.

Tabulka 39 Shrnující tabulka k Objektu Q

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	10/5	Odhad obyvatel
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	5/2	Odhad obyvatel
4. Stav bydlení	Spíše špatný	Odhad výzkumníka, výpovědi obyvatel. Obyvatelé průběžně prováděli některé rekonstrukce.

Obrázek 31 Objekt Q (stav březen 2024)

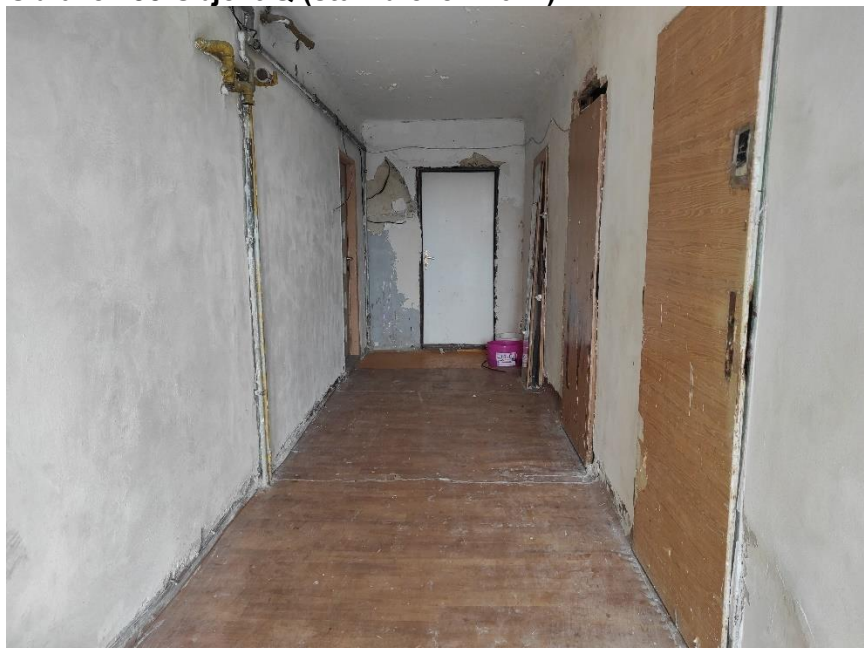
Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 32 Objekt Q (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 33 Objekt Q (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.18 Objekt R

Jedná se o třípodlažní dům nedaleko atletického stadionu. V domě bydlí celkem 6 domácností. Jsou zde lidé ostatními považovaní za Romy, tak i neromové. Nájemné za byt o dispozicích 2+1 činilo 6000 Kč, zálohy na energie byly podobně jako jinde vysoké – 7 000 Kč za plyn a 2 700 za elektřinu. Lidé museli do bytů investovat vlastní zdroje, avšak majitel jim později odpouštěl nájem.

Lidé obývající byty v přízemí si stěžovali na dlouhodobý výskyt plísní.

Tabulka 40 Shrnující tabulka k Objektu R

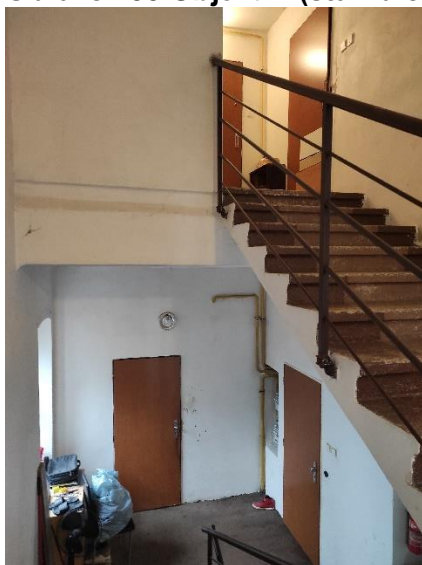
	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	-/2	Odhad obyvatel; celkový počet obyvatel nebyli dotazováni obyvatelé schopni odhadnout
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	6	Odhad výzkumníků
4. Stav bydlení	Dobrý	Posouzeno výzkumníkem

Obrázek 34 Objekt R (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 35 Objekt R (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.19 Objekt S

Jedná se o čtyřpatrový dům jižně od autobusového nádraží poblíž centra města. Vchodové dveře se zpravidla uzamykají.

Dotazovaná dvoučlenná domácnost, tvořená ženou důchodového věku a jejím vnukem, bydlela v domě cca 6 let. Předtím žena bydlela v Liberci a v Tanvaldu. Po úmrtí manžela se žena musela přestěhovat do levnějšího bydlení, které našla v Jablonci nad Nisou. Za dvě místnosti žena platila nájemné 7 700 Kč, zálohy na energie tvořily 6 500 Kč. Hygienická zařízení byla mimo byt přístupná ze společné chodby. V bytě byl velmi silný výskyt plísní. Žena

má důchod a pobírá sociální dávky na bydlení, domácnosti po zaplacení nákladů na bydlení zbude cca 7 000 Kč. Hledají jiné bydlení, ale naráží na bariéru v podobě svého romství. O městský byt se v Jablonci nad Nisou nechtějí ucházet, protože mají špatné zkušenosti s žádáním o městské bydlení v Liberci.

V domě je několik rodin s dětmi. Několik rodin má být v kontaktu s NNO poskytující sociální práci.

Tabulka 41 Shrnující tabulka k Objektu S

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	-	Počet obyvatel nebyli dotazovaní obyvatelé schopni odhadnout
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	6/1	Odhad obyvatel. Jeden byt byl neobydlený a probíhala v něm rekonstrukce.
4. Stav bydlení	Špatný	Posouzeno výzkumníkem

Obrázek 36 Objekt S (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 37 Objekt S (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.20 Objekt T

Jedná se o třípodlažní dům nedaleko centra města Jablonce nad Nisou. V domě je celkem pět bytů, v březnu 2024 měly být všechny bytové jednotky obsazeny nájemníky.

Podle vyjádření několika obyvatel byly vztahy mezi nájemníky i vztahy s majitelem domu dobré, s nájemníky komunikuje vždy přímo majitel nemovitosti. Podle výpovědí oslovených zástupců domácností měly všechny domácnosti bydlet v domě pět a více let.

Za byt o dispozici 3+1 platila domácnost celkem 20 000 Kč vč. záloh na energie. Domácnost v domě bydlela již osmým rokem, s bydlením byli spokojeni. Podle oslovených nájemníků, kteří se sami považovali za Romy se mělo jednat o výhradně romský dům, tzn. všechny domácnosti byly považovány za romské. Celkem čtyři domácnosti měly spolupracovat s organizací poskytující sociální služby. Podle sociálních pracovníků mají lidé ve většině domácností stálá zaměstnání, někteří také prochází insolvencí.

Tabulka 42 Shrnující tabulka k Objektu T

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	-	Počet obyvatel nebyli dotazovaní obyvatelé schopni odhadnout
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	5/0	Odhad obyvatel.
4. Stav bydlení	Společné prostory byly zašlé.	Posouzeno výzkumníkem

Obrázek 38 Objekt T (stav červenec 2019)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.21 Objekt U

V domě bylo při terénním šetření v roce 2019 celkem šest bytů a v nich šest domácností. Více než polovinu obyvatel domu tvořili lidé, kteří byli považováni svým okolím nebo sami sebou za Romy. V roce 2024 se nepodařilo hovořit s žádnými obyvateli domu ani s majiteli.

Sociální pracovníci jedné z NNO poskytující sociální služby, kteří měli v domě své klienty, popisovali domácnost jako spolupracující. V některých domácnostech mělo, jak v roce 2019 tak i nyní, docházet k výraznému přelidňování některých bytů. V bytech měli přebývat příbuzní obyvatel, kteří nebyli oficiálně nahlášeni majiteli jako bydlící v domě.

Tabulka 43 Shrnující tabulka k Objektu U

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	-/-	Odhad nebylo možné vytvořit.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	6/-	Údaj z roku 2019, počet neobydlených bytů se nepodařilo zjistit.
4. Stav bydlení	Fasáda a okna jsou po relativně nedávné rekonstrukci.	Posouzeno výzkumníkem

Obrázek 39 Objekt U (stav červenec 2019)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.22 Objekt V

Z vnějšku působí dům relativně dobrým dojmem a výrazně se neodlišuje od okolní zástavby. Společné prostory byly zašlé podobně jako při návštěvě v roce 2019. Na chodbách byla oprýskaná omítka, v podkroví byly výrazné plísně a jedno z oken mělo místo skla výplň z kartonu. Zatímco v roce 2019 byly v domě tři zrekonstruované a neobsazené byty, nyní byly tyto byty již obsazeny. V domě se tak v březnu 2024 nacházelo celkem devět bytů z nichž pouze jeden byl neobsazen. V podkroví byly tři zrekonstruované byty, zbytek byl spíše v horším technickém stavu.

Výzkumníkovi se podařilo hovořit se zástupci celkem pěti domácností. Podle vyjádření dotazovaných nájemníků bydlí v domě zejména rodiny s dětmi. V případě dotazovaných domácností šlo o dvě rodiny s dětmi (v jedné domácnosti se nacházelo dítě s přiznanou invaliditou) a dvě domácnosti seniorů. Dvě domácnosti žily v domě pouhý týden, ostatní čtyři a více let. V jednom případě žily v bytě dvě domácnosti (podařilo se hovořit pouze se zástupcem jedné z nich) – rodina dcery bydlela cca měsíc u matky, která v domě bydlí cca 7 let. Rodina dcery se přistěhovala do Jablonce nad Nisou z Velkých Hamrů za práci a od té doby hledají vlastní nájemní bydlení. Narážejí na diskriminaci z důvodů etnicity.

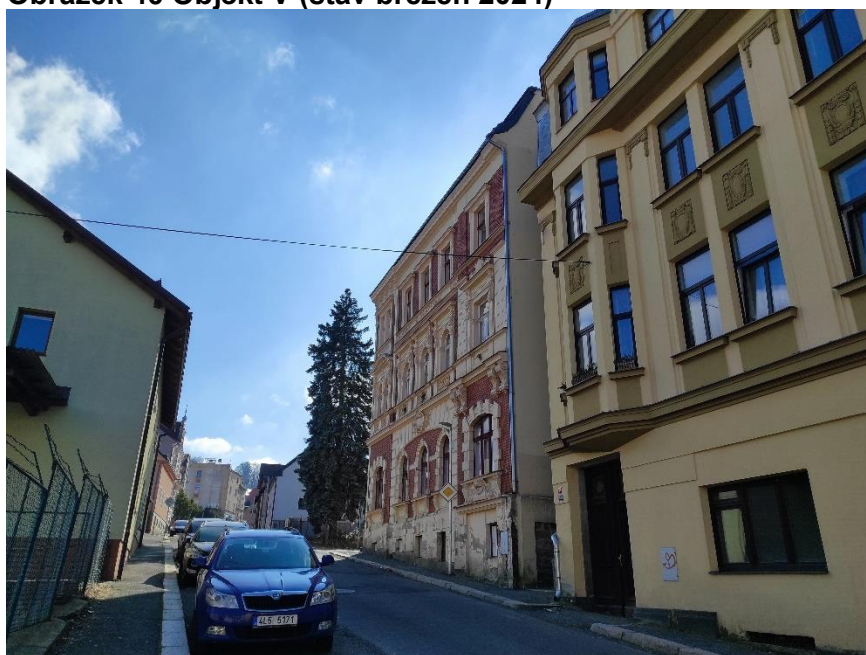
Někteří obyvatelé se identifikovali jako Romové a tvrdili, že v domě žijí pouze Romové.

Někteří nájemníci si stěžovali na neochotu majitele domu investovat do rekonstrukcí společných prostor. Za prostorné 2kk po relativně nedávné rekonstrukci platila dvoučlenná domácnost nájem vč. služeb a záloh na elektřinu (byty v podkroví jsou vytápěny společným elektrokotlem) ve výši 16 500 Kč, podobně jiná tříčlenná domácnost platila za byt o dispozici 2+1 celkem 21 000 Kč (vč. energií, vytápění zajišťoval plynový kotel), stejnou výši nákladů na bydlení uvedla i jiná domácnost na jiném patře. Jedna z domácností uváděla, že museli zaplatit kauci ve výši dvou nájmů vč. záloh na elektřinu a služby, tzn. 42 000 Kč.

Tabulka 44 Shrnující tabulka k Objektu V

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	>25/>11	Odhad vytvořen výzkumníkem.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	9/1	Odhad obyvatel.
4. Stav bydlení	Společné prostory byly zašlé, dlouhodobě neudržované. Byty v podkroví byly nové, stav jiných bytů byl různý.	Posouzeno výzkumníkem

Obrázek 40 Objekt V (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 41 Objekt V (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 42 Objekt V (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.23 Objekt W

Jedná se o menší dům v Kokoníně stojící při hlavní silnici. Je tvořen přízemím a obytným podkrovím. Podle vyjádření obyvatel je dům dlouhodobě obýván jednou širší rodinou. Údaje o počtu obyvatel se mezi dotazovanými rozcházejí, mělo by se jednat o cca 20 až 30 osob, z toho cca šest až osm dětí. Část dětí je zde v pěstounské péči u své příbuzné.

Dům stojí na pozemku, který vlastní Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Podle vyjádření obyvatel musí majitel domu, který s nimi v domě žije, platit vysoké částky za

pronájem parcely. Majitel je, podle vyjádření obyvatel, starší člověk, který nechce řešit ani případný výkup pozemku, ani jiné věci spojené s údržbou nemovitosti. Střechou má zatékat a ani jiné části domu nevypadaly v dobrém technickém stavu. Lidé hovořili o dalších právních problémech spojených s nemovitostí. Na druhou stranu všechny dotazované domácnosti platili relativně nízké náklady na bydlení – např. dvoučlenná domácnost platila za byt o dispozici 1+1 celkem 3 000 Kč vč. energií, jiná tříčlenná domácnost platila za byt o dispozici 2kk celkem 8 000 Kč vč. energií. Osmičlenná domácnost platila za byt o dispozici 2+1 celkem 10 000 Kč, z toho celkem 8 000 tvořila záloha na elektřinu. V domě se topí dřevem a elektřinou.

Všichni dotazovaní by se chtěli z domu odstěhovat (motivací je pro některé obyvatele nevyhovující technický stav domu, pro jiné malá podlahová plocha bytů a u části obyvatel velká vzdálenost centra města), avšak brání jim jednak diskriminace na trhu s bydlením a jednak také vysoké kauce. Dům je podle obyvatel obýván výhradně Romy, příp. domácnostmi, kde je alespoň jeden z partnerů Rom. V minulosti byla alespoň jedna domácnost v kontaktu se službou SAS.

Tabulka 45 Shrnující tabulka k Objektu W

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	V katastru je dům uveden jako rodinný, prakticky je využíván jako bytový, dotazovaní obyvatelé tvrdili, že domu chybí kolaudace
2. Počet obyvatel/z toho dětí	20 až 30/6 až 8	Odhad obyvatel
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	6/0	Odhad obyvatel
4. Stav bydlení	Nelze určit	Podle vyjádření obyvatel je stav domu velmi špatný

16.24 Objekt X

Jedná se o menší třípodlažní dům poblíž Tyršových sadů. V roce 2019 při terénním šetření v domě bydlelo pět domácností, celkem cca 20 osob. V roce 2024 v rámci terénního šetření byl dům několikrát navštíven výzkumníky, nikdo z obyvatel nebyl ochotný s výzkumníky hovořit nebo lidé nebyli doma.

Podle oslovených sociálních pracovníků NNO byly sousedské vztahy v domě dobré.

Tabulka 46 Shrnující tabulka k Objektu X

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	-/-	Odhad nebylo možné vytvořit. V roce 2019 bylo v domě cca 20 osob.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	5/-	Odhad výzkumníků. Odhad neobydlených bytů nebylo možné vytvořit.
4. Stav bydlení	Nelze určit	

Obrázek 43 Objekt X (stav červenec 2019)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

16.25 Objekt Y

Dům se nachází jižně od centra a dvorem sousedí s Objekty A a B.

Stav domu odpovídá stavu z roku 2019. Přední část domu směrem do ulice má novější fasádu než ostatní strany domu, okna jsou plastová. Vchodové dveře jsou běžně otevřené a v okolí domu byl značný nepořádek.

Nájem za menší byt činil 13 000 Kč bez záloh na energie. Dotazovaní obyvatelé hovořili o dlouhodobém výskytu plísni v bytech.

V domě v průběhu terénního šetření bydlelo, podle odhadů obyvatel, celkem 12 osob, z nich bylo sedm dětí a jeden senior. Jednalo se jak o Romy, tak i neromy. Mnoho osob mělo exekuce, většina obyvatel byli příjemci dávek.

Tabulka 47 Shrnující tabulka k Objektu Y

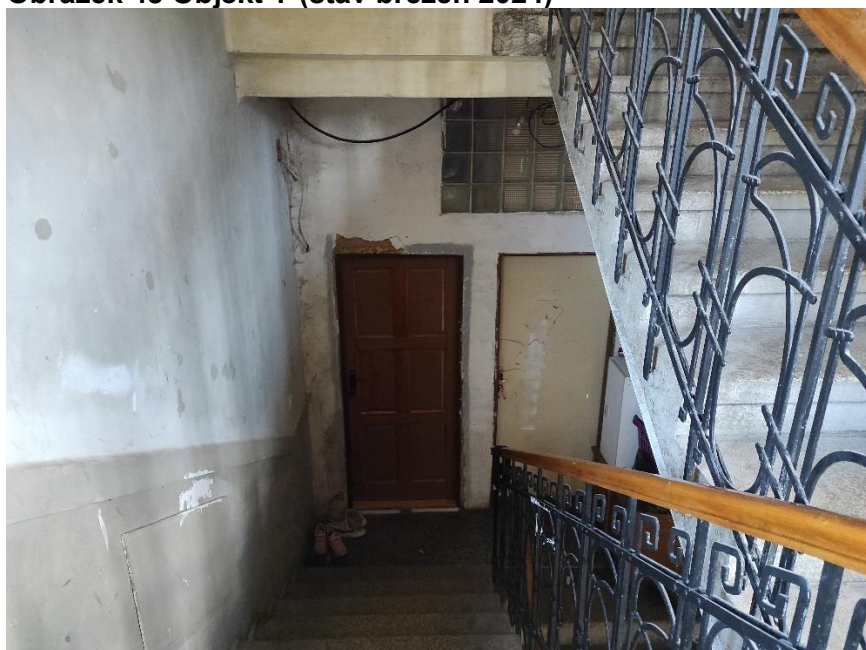
	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Sociálně vyloučený bytový dům (B)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	12/7	Odhad obyvatel. Odhad obyvatel nekoresponduje s počty uvedenými jednou z neziskových organizací poskytující sociální práci v domě.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	5/0	Odhad obyvatel
4. Stav bydlení	Dobrý	

Obrázek 44 Objekt Y (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 45 Objekt Y (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

17 Popisy jednotlivých komerčních ubytoven

Na území Jablonce nad Nisou se dle dat poskytnutých ÚP ČR v listopadu 2022 nacházelo celkem sedm komerčních ubytoven se schváleným provozním řádem od KHS. Podle provozních řádů by tyto komerční ubytovny měly mít společně kapacitu 438 ubytovaných.²⁸ V celkové kapacitě je zahrnuta i komerční ubytovna na ulici Sněhová (s kapacitou dle PŘ 41 osob), v době terénního šetření neobývaná. Naopak není zahrnut Objekt AA fungující jako ubytovna, který je v katastru nemovitostí evidován jako rodinný dům. Podobně také nezařazujeme část Objektu K, rovněž sloužící jako ubytovna (viz kap. 16.11, není zařazeno do kapitoly o ubytovnách, jelikož ubytovna byla součástí velkého bytového domu). Velmi pravděpodobně byly v Jablonci nad Nisou i další objekty fungující jako ubytovny (bez schváleného provozního řádu). Zachycení všech těchto objektů ale nebylo v možnostech analýzy.

Kvalifikovaným odhadem se na těchto sedmi ubytovnách nacházelo minimálně 420 osob,²⁹ z toho minimálně 95 byly děti. Ve většině z nich se nachází obyvatelé, které lze považovat za sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené. Podíl těchto osob se v jednotlivých ubytovnách výrazně lišil, v některých byli zejména zahraniční nebo tuzemští dělníci. Migrující pracovníci mohou naplňovat definici osoby bez bytu dle kategorie ETHOS, pakliže nemají jinou možnost bydlení. Se ztrátou zaměstnání jsou tito lidé ohroženi i ztrátou bydlení (v případě cizinců často i ztrátou legálního pobytu). Mnoho obyvatel ubytoven byli příjemci dávek.

Zatímco v roce 2019 bylo možné v některých ubytovnách zaznamenat trend, že migrující pracovníci, často kontraktovaní přes pracovní agentury, vytlačovali z ubytoven osoby s přiznanými dávkami pomoci v hmotné nouzi, nyní byl zaznamenán trend opačný. Např. ubytovna AC (Objekt AC) získala na podzim 2022 nového vlastníka, který změnil podnikatelský model a přeorientoval ubytovnu na cílovou skupinu rodin s dětmi, příp. seniory. V roce 2019 byly v této ubytovně dominantně ubytováni zahraniční dělníci. Ubytovna na ulici Sněhová, která se v roce 2019 zaměřovala zejména na ubytování zahraničních dělníků, byla podle vyjádření správcové z března 2024 zcela prázdná a nebyly jasné další záměry majitelů.³⁰

O proměně typu bydlení sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených osob vypovídají také data o výplatách PnŽ dle typu bydlení, viz Graf 10. Např. PnŽ byl domácnostem v prosinci roku 2018 na území města Jablonce nad Nisou vyplácen do ubytoven jen v 4 % případů. V prosinci 2023 to bylo o 7 p. b. více, tzn. celkem 11 % domácností pobírajících PnŽ se nacházelo v ubytovnách. Naopak došlo k výraznému snížení počtu domácností pobírajících PnŽ v bytech. Došlo také k nárůstu lidí bez domova, kteří byli příjemci PnŽ.

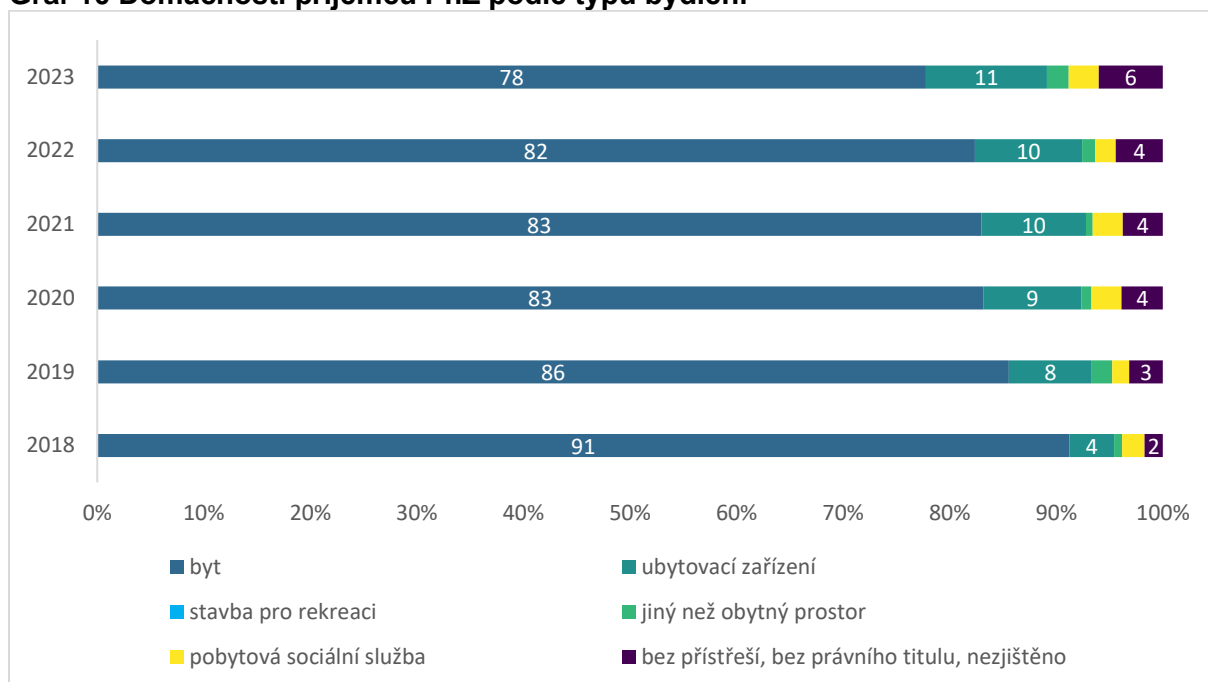
²⁸ Schválený provozní řád měl také Dům Naděje, kde NNO Naděje provozovala azylový dům a noclehárnu. Kapacita dle PŘ činí 55 osob. Schválený provozní řád měla také městská ubytovna, celkem 30 osob.

²⁹ Nezahrnuje ubytovnu na ulici Sněhová a ubytovnu umístěnou v části Objektu K, o které se nepodařilo získat dostatek informací; ubytovnu v Objektu AE považujeme pro účely tohoto výpočtu za naplněnou do výše maximální kapacity udávané PŘ.

³⁰ Někteří oslovení zástupci institucí hovořili jako o možné ubytovně také o jednom z hotelů v centru města, kde mělo být provozováno dlouhodobé ubytování. Vyjádření hotelu se nepodařilo získat, nepodařilo se ani hovořit s žádnými dlouhodobě ubytovanými.

Graf 10 Domácnosti příjemců PnŽ podle typu bydlení

Zdroj: MPSV, 2023

Pozn.: Vždy se jedná o měsíc prosinec daného roku, hodnoty jsou uvedeny v %

Níže se nachází popisy vybraných komerčních ubytoven.

17.1 Objekt AA

Jedná se o menší ubytovnu v budově bývalého penzionu v městské části Rýnovice. Dům je v katastru nemovitostí evidován jako rodinný dům.

Podle výpovědi majitele ubytovny bylo na začátku dubna 2024 v ubytovně celkem 16 ubytovaných osob. Z velké části se mělo jednat o zahraniční pracovníky, zejména muže (převážně z Ukrajiny a z Filipín). Mezi ubytovanými byli také alespoň dvě seniorky, dvě nebo tři děti s jejich matkami (mělo se jednat o válečné uprchlíky z Ukrajiny) a jedna žena s ustanoveným opatrovníkem. Výzkumníkovi se podařilo hovořit pouze s několika ukrajinskými uprchlíky. Majitel ubytovny spravuje také Objekt AG. Někteří lidé byli ubytováni nejdříve v Objektu AG a potom přišli do této ubytovny nebo naopak.

Sprchový kout a toaleta byla v několika případech sdílena dvěma dvoulůžkovými pokoji. Navštívené společné prostory působily uklizeně a byly v dobrém technickém stavu. Nejednalo se o ubytovnu se schváleným provozním řádem.

Tabulka 48 Shrnující tabulka k Objektu AA

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Ubytovna pro rodiny s dětmi (B1b)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	16/2-3	Odhad majitele ubytovny, může se jednat o podhodnocený údaj. Počet dětí je přibližný.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	-	Odhad počtu pokojů se nepodařilo získat.
4. Stav bydlení	Společné prostory byly v dobrém technickém a hygienickém stavu.	Dotazovaní lidé tvrdili, že jsou spokojeni s kvalitou ubytování.

Obrázek 46 Objekt AA (stav duben 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

17.2 Objekt AB

Ubytovna AB se nachází v městské části Rýnovice v periferní části Jablonce nad Nisou. V bezprostředním okolí jsou areály různých průmyslových firem a věznic. Nedaleko ubytovny se nachází zastávka autobusů, které zajíždějí do centra. Vchod ubytovny nedává znát, jak velké prostory se uvnitř budovy nachází. Na ubytovně žijí důchodci, rodiny s dětmi i zahraniční dělníci. Podle vyjádření majitele ubytovny bylo v březnu 2024 v ubytovně cca 30 až 35 ubytovaných osob. Tyto údaje mohou být výrazně podhodnocené, neodpovídají zkušenostem z terénního šetření.

Výzkumníci v ubytovně hovořili s celkem deseti zástupci domácností. Z rozhovorů s obyvateli vyplývá, že kromě jediného osloveného agenturního pracovníka z Ukrajiny, bydleli na ubytovně všichni oslovení minimálně po dobu jednoho roku. Mezi oslovenými byly čtyři domácnosti, v kterých byly děti – rodina s dvěma dětmi žije v ubytovně tři roky, rodina s dvěma dětmi žije v ubytovně čtyři roky, rodina s jedním dítětem žije v ubytovně již 11 let (předtím žili v Objektu AF v Jablonci nad Nisou), rodina s dvěma dětmi tam žije rok (v minulosti zde bydleli, potom odešli na cca rok do Liberce, potom se znovu vrátili do ubytovny AB). Podobně dlouhou

dobu strávili na ubytovně i oslovení jednotlivci, často senioři – dvě samostatně bydlící ženy žijí v ubytovně shodně již rok (jedna z žen předtím celkem sedm let strávila v azylových domech), starší muž je v ubytovně již osm let, jiný samostatně bydlící muž je v ubytovně celkem deset let. Mnoho těchto osob se s výzkumníky potkalo již v roce 2019 při terénním šetření pro vstupní analýzu.

Rodiny s dětmi a jednotlivci, většinou muži, se nacházeli na stejném patře. Několik osob mělo pravděpodobně problémy s rizikovým užíváním alkoholu, což potvrdili i další ubytovaní. Sdílení společných prostor mohlo být zejména pro děti nevhodné. Mnoho pokojů bylo výrazně přelidněných, mnozí si stěžovali na nedostatek soukromí. Mezi některými ubytovanými byly i dlouhodobé spory, jiní ubytovaní tvrdili, že s ostatními lidmi vychází dobře. Většina ubytovaných má dluhy nebo exekuce, ubytování hradí z dávek pomoci v hmotné nouzi. V ubytovně byly jak osoby označované za Romy, tak i neromové. V ubytovně jsou ubytovaní také dva lidé, kteří mají jmenovaného veřejného opatrovníka.

Podle vyjádření NNO poskytující sociální služby by v ubytovně měla probíhat spolupráce s několika domácnostmi. Některé oslovené domácnosti potvrzovaly spolupráci se sociálními pracovníky, jiní ubytovaní tvrdili, že by potřebovali pomoc a podporu, ale nevědí, jakým způsobem o ni požádat. Tito lidé také tvrdili, že do ubytovny žádní sociální pracovníci nechodí. Toto je v rozporu s vyjádřením majitele ubytovny, který hovořil o občasné přítomnosti sociálních pracovníků v ubytovně i s vyjádřením zástupců jedné z NNO, která měla v ubytovně své klienty.

Budova je v relativně dobrém technickém stavu, avšak čistota společných prostor nebyla vyhovující.³¹ Mnoho oslovených obyvatel si stěžovalo na výskyt štěnic. Několik osob si stěžovalo také na nedostatečné vytápění v zimních měsících a zhoršený technický stav oken. Hygienická zařízení a kuchyně byly společné pro všechny pokoje. Výjimku tvořil minimálně jeden pokoj, který měl vlastní kuchyňský kout. Podle oslovených sociálních pracovníků měly být ve společných prostorech instalován kamerový systém.

Ceny ubytování byly oproti roku 2019 výrazně vyšší. V roce 2019 platily tříčlenné domácnosti za ubytování cca 10 000 Kč, jednotlivci méně než 5 000 Kč. Zjištěné ceny při terénním šetření v březnu 2024 byly následující: tříčlenná domácnost platila za ubytování 18 000 Kč, čtyřčlenná domácnost platila za ubytování 18 800 Kč, jiná čtyřčlenná domácnost platila 17 300 Kč. Samostatně bydlící žena platila 8 900 Kč, jiná žena platila cca 8 500 Kč, samostatně bydlící muž platil 8 900. Vždy se jednalo o cenu za podobně velké pokoje. Výjimkou byla tříčlenná domácnost ubytována v jednotce o velikosti standardního pokoje, jejich pokoj byl přepažen příčkou, kde v jedné části byla umístěna malá kuchyně.

---

³¹ Úklid společných prostor probíhal pravidelně, avšak dle výpovědí některých respondentů nedostatečně.

Tabulka 49 Shrnující tabulka k Objektu AB

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Ubytovna pro rodiny s dětmi (B1b)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	>30-35/>7	Odhad majitele ubytovny, může se jednat o podhodnocený údaj. Počet dětí je neznámý. Podařilo se hovořit se čtyřmi domácnostmi s dětmi, mezi nimi bylo celkem sedm dětí. Počet dětí bude vyšší než sedm. V ubytovně jsou ubytováni také dva opatrovanci města. Kapacita dle provozního řádu je 31 osob.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	-	Neznámý údaj. Jednalo se o malé, často přelidněné, pokoje. Alespoň jeden pokoj byl přepažen příčkou, za kterou byla umístěna malá kuchyň. Naprostá většina domácností byla odkázána na sdílení kuchyní přístupných ze společných prostor. Všechny pokoje měly společné hygienické zařízení.
4. Stav bydlení	Společné prostory byly zanedbané,	Lidé nebyli spokojeni s kvalitou ubytování. Většina si stěžovala na výskyt štěnic a jiného obtížného hmyzu.

Obrázek 47 Objekt AB (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 48 Objekt AB (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

17.3 Objekt AC

Ubytovna se nachází nedaleko Základní školy Liberecká 3999/26 a přímo sousedí se Základní školou Liberecká 1734/31, která poskytuje základní vzdělání žákům s různým stupněm mentálního postižení, žákům s poruchou autistického spektra a žákům se souběžným postižením více vadami.^{32, 33} Jedná se o sedmipodlažní dům, ke kterému patří uzavřená restaurační provozovna.

V době terénního šetření bylo jedno křídlo vchodových dveří vylomené. Na vstupních dveřích byla vylepena upozornění na zákaz odkládání odpadu, zákaz shromažďování kolem ubytovny s možnou pokutou a výzva k zamykání hlavních vchodových dveří po 22 hodině. Další upozornění byla vylepena v prostoru okolo vrátnice. Jednalo se např. o upozornění na pokuty za pozdní uhrazení nájemného z jakéhokoliv důvodu, vč. opožděné platby z ÚP. Měla činit „500 Kč za každou osobu nad 15 let“ a „250 Kč za každou osobu pod 15 let“ v ubytovací jednotce/pokoji.

Dům je vybaven výtahem, který ale delší dobu nefungoval. Výtahová šachta se nachází uprostřed schodiště, na němž, stejně jako v chodbách, byl zaznamenán neustálý pohyb lidí. Společné prostory by měly být monitorovány kamerami. Vrátnice by podle vyjádření provozovatele měla fungovat 24/7. Oslovení obyvatelé často zmiňovali, že ve společných

32

Viz

online:

https://www.zsliberecka.cz/?utm_source=mapy.cz&utm_medium=ppd&utm_campaign=firmy.cz-357442 (navštíveno 18.4.2024)

33

Viz

online:

https://www.zsliberecka31.cz/?utm_source=mapy.cz&utm_medium=ppd&utm_campaign=firmy.cz-2297626 (navštíveno 18.4.2024)

prostorech chodí cizí lidé, kteří v ubytovně nebydlí. Mnoho oslovených matek tvrdilo, že své děti nechtějí pouštět ven z ubytovacích jednotek kvůli lidem ve společných prostorech.

V pokojích podle respondentů probíhají kontroly, vč. nočních kontrol, které organizuje provozovatel nebo majitel ubytovny. Kontroly dle informací od respondentů mají za cíl odhalit nenahlášené, tzn. oficiálně neubytované osoby. Kontroly dodržování hygienických standardů, protipožárního zabezpečení, bezpečnosti apod. v ubytovně prováděli pracovníci Magistrátu města Jablonce nad Nisou, HZS, KHS a dalších institucí. Podobné kontroly probíhaly i v jiných ubytovnách na území města.

Výzkumníkům se v ubytovně podařilo hovořit se zástupci celkem 20 domácností. Z celkového počtu cca 69 pokojů zmapovali celkem 37.³⁴ V těchto pokojích bydlelo celkem 94 osob, z nich bylo 49 dětí. Kapacita uvedena provozním řádem byla 178 osob a podle odhadu výzkumníků byla pravděpodobně blízko naplnění. Cca 1/3 osob mohly tvořit děti, tzn. cca 60 osob (tento odhad se přibližoval odhadům OSPOD z konce roku 2023). Odhad majitele společnosti, která ubytovnu provozuje, činil 80 až 100 ubytovaných osob. Tento odhad se zdál výrazně podhodnocený.

V roce 2019, kdy probíhalo terénní šetření pro vstupní analýzu, byli v ubytovně ubytováni zejména zahraniční a tuzemští dělníci a několik příjemců dávek. Ke změně složení obyvatel došlo se změnou majitele ubytovny, to mělo nastat v listopadu 2022. Od té doby v ubytovně převažují rodiny s dětmi, solorodiče s dětmi a senioři. V nižších patrech měli bydlet také zahraniční pracovníci.

Většina oslovených zástupců domácností měla zkušenost s bydlením v jiných ubytovnách, azylových domech nebo jiných formách substandardního bydlení. Jako předchozí bydliště domácností často zaznívaly názvy jiných ubytoven, např. Objekt AF v Jablonci nad Nisou nebo ubytovna Rosa v Liberci.³⁵ Několik domácností přišlo také z Objektu I, kde došlo ke změně majitele a mnoha domácnostem tam nebyly prodlouženy nájemní smlouvy.

Většina oslovených zástupců domácností tvrdila, že členové jejich domácnosti nebo oni sami mají dluhy či exekuce (často měly i dluhy u města, např. na odpadech). Naprostá většina oslovených byli příjemci dávek.

Mnoho obyvatel si stěžovalo na výskyt krvesajného a škodlivého hmyzu. O problémech s hmyzem, zejména se štěnicemi, v ubytovně AC hovořili i oslovení zástupci NNO. Úklid společných prostor měl probíhat každý den dvakrát denně, což potvrzovali i obyvatelé ubytovny. Alespoň jedna ubytovací jednotka procházela v době terénního šetření výraznější rekonstrukcí, kterou zajišťoval majitel objektu nebo provozovatel ubytovny. Oslovení sociální pracovníci NNO hovořili o zhoršujícím se technickém i hygienickém stavu ubytovny a o nedostatečných investicích a rekonstrukcích v ubytovně.

---

³⁴ Na stránkách provozovatele ubytovny bylo uvedeno celkem 100 pokojů. Je možné, že výzkumníci nemuseli mít přístup do některých částí objektu. Viz online: <https://www.dostupnebydlenisc.cz/ubytovani/hotel-neptun> (navštíveno 18.4.2024)

³⁵ Ubytovnu Rosa popisuje dokument z roku 2021 mapující sociální vyloučení v Liberci (Korecká & Duffek, 2021, stránky 26-28), viz online: https://www.socialni-zaclenovani.cz/wp-content/uploads/Liberec_TV-SVL_ZOR11_Aktualizace-lokalit_final.pdf (navštíveno 18.4.2024)

Některé ubytovací jednotky, zejména ty, které obývaly rodiny s dětmi, byly výrazně přelidněné. Ubytovací smlouvy byly nejčastěji na jeden rok. Měsíční ceny za ubytování byly různé. Podle výpovědí oslovených obyvatel lze odvodit, že za dospělého cca 6 500 Kč (senior obývajícím jeden pokoj ale tvrdil, že platí 10 000 Kč), za dítě cca 4 500 Kč. Z rozhovorů s oslovenými domácnostmi vyplynulo, že cenový strop pro vícečetné domácnosti byl cca 26 000 Kč. Pro uvedení kontextu zde uvádíme několik zaznamenaných životních trajektorií obyvatel ubytovny AC:

- Rodina s jedním dítětem měla přijít o nájemní bydlení v Liberci kvůli zpožděné výplatě dávky. V ubytovně AC tito lidé trávili již 18 měsíců, platili celkem 15 000 Kč za dva pokoje, na živobytí jim zbývalo cca 8 000 Kč.
- Rodina s dvěma dětmi žila celkem čtyři roky na ubytovně Rosa v Liberci. V době terénního šetření bydleli v ubytovně AC již 16 měsíců. Za dva pokoje platili dohromady 25 000 Kč, na živobytí jim zbývalo cca 6 500 Kč.
- Rodina s pěti dětmi bydlela v Jablonci nad Nisou v nájemním bytě. Ten museli opustit a po neúspěšném hledání standardního bydlení se ubytovali v ubytovně AC. V době terénního šetření žili v ubytovně již 12 měsíců. Platili celkem 25 000 Kč za dva pokoje.
- Jiná rodina s třemi dětmi bydlela v nájemním bytě ve Vrkošovicích v Jablonci nad Nisou. Dům, kde byl jejich byt, byl prodán a rodina se musela odstěhovat. Tři roky žili v Objektu AF, kde platili 21 000 Kč za pokoj. V době terénního šetření bydleli již 12 měsíců v ubytovně AC a platili 25 500 Kč za dva pokoje. V ubytovně AC se jim líbilo, že nemusí, na rozdíl od ubytovny AF, sdílet s ostatními ubytovanými společná hygienická zařízení.
- Rodina se čtyřmi dětmi žila v ubytovně Rosa v Liberci. V létě 2023 se jim podařilo získat bydlení v nájemním bytě v Josefově Dole. Kvůli špatnému technickému stavu domu se ale museli přestěhovat. V době terénního šetření bydleli již tři měsíce v ubytovně AC, platili 26 000 Kč za dva pokoje.
- Senior, který v ubytovně AC sdílel ubytovací jednotku s vícečlennou rodinou, musel opustit ubytovnu v Mimoní. Po odchodu z ubytovny se u něho objevily zdravotní problémy, kvůli kterým musel být hospitalizován v Liberci. Po opuštění nemocnice žil několik měsíců na ulici, odkud se dostal do azylového domova v Jablonci nad Nisou. V době terénního šetření byl v ubytovně AC již tři měsíce a za pokoj platil celkem 10 000 Kč, na živobytí mu mělo zbývat cca 3 600 Kč. Měl starobní důchod a podle svého vyjádření neměl nárok na příspěvek na bydlení.

Tabulka 50 Shrnující tabulka k Objektu AC

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Ubytovna pro rodiny s dětmi (B1b)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	178/60	Odhad výzkumníků. Kapacita dle provozního řádu je 178 osob, na základě terénních šetření se lze domnívat, že byla blízko naplnění. Cca 1/3 celkového počtu obyvatel mohly tvořit děti. Tento odhad počtu dětí přibližně odpovídá i šetřením provedeným OSPOD ke konci roku 2023. Odhad majitele společnosti, která ubytovnu provozuje, činil 80 až 100 osob.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	69 pokojů	Odhad výzkumníků. Ve většině ubytovacích jednotek byly dva pokoje. Několik ubytovacích jednotek bylo vybavených jedním pokojem. Každá ubytovací jednotka měla vlastní koupelnu s toaletou a malou kuchyň ve společné chodbě. Větší rodiny zpravidla obývaly celé ubytovací jednotky, tzn. oba pokoje. Na webových stránkách provozovatele je uvedeno celkem 100 pokojů.
4. Stav bydlení	Společné prostory byly zanedbané,	Lidé nebyli spokojeni s kvalitou ubytování, většina oslovených domácností se chtěla přestěhovat do jiného bydlení. Mnoho oslovených zástupců domácností si stěžovalo na výskyt štěnic a jiného obtížného hmyzu.

Obrázek 49 Objekt AC (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 50 Objekt AC (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 51 Objekt AC (stav říjen 2019)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

17.4 Objekt AD

Jedná se o menší ubytovnu u hlavní silnice v Kokoníně. V části budovy jsou čtyři standardní malometrážní nájemní byty, které pronajímá stejný majitel. Na rozdíl od ubytovny jsou v těchto garsonkách smlouvy o nájmu.

Jak uvedla správkyň, celkem bylo v budově v dubnu 2024 ubytováno 25 osob. Převážně se jednalo o zahraniční pracovníky z Ukrajiny, Indie a Česka. Kromě pracujících jsou na ubytovně také dva senioři (jeden je stále pracující) a muž s příznanou invaliditou. Podle správkyň nebyly na ubytovně v dubnu 2024 ubytované žádné děti. S ubytováním rodin s dětmi a „s lidmi na sociálních dávkách“ prý nemají dobré zkušenosti.

Tabulka 51 Shrnující tabulka k Objektu AD

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Ubytovna pro dospělé (B1c)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	25/0	Údaj převzatý od správcové ubytovny. Zejména se mělo jednat o zahraniční (z Indie a Ukrajiny) a tuzemské pracovníky pracující v několika různých firmách. Mezi ubytovanými byly také dva senioři a jeden muž s příznanou invaliditou. Kapacita dle provozního řádu je 25 osob.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	-	Neznámý údaj.
4. Stav bydlení	-	Údaj se nepodařilo získat, všechny údaje vyplývají pouze z rozhovoru se správcovou ubytovny.

Obrázek 52 Objekt AD (stav duben 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

17.5 Objekt AE

Ubytovna je umístěna ve dvoupodlažní budově na okraji rozsáhlejšího průmyslového areálu. Ubytovna z vnějšku působí dobrým udržovaným dojmem, fasády jsou po rekonstrukci.

Při terénním šetření v roce 2019 se podařilo hovořit se správkyňou objektu. Ta tvrdila, že na jednom pokoji jsou ubytovány vždy maximálně dvě osoby a sociální zařízení jsou společné pro celé patro. V roce 2019 byli na ubytovně ubytováni jak pracující lidé, tak i senioři a lidé se zdravotním postižením. V roce 2024 se výzkumníkovi nepodařilo hovořit s žádným ubytovaným a nepodařilo se hovořit ani se správcovou, ani s majitelem ubytovny. Žádost o rozhovor byla odmítnuta. Oslovení sociální pracovníci NNO, kteří měli v ubytovně ubytované klienty, popisovali hygienické i sociální podmínky v ubytovně jako dobré.

Podle provozního řádu je maximální kapacita ubytovny 81 osob.

Tabulka 52 Shrnující tabulka k Objektu AE

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Ubytovna pro dospělé (B1c)	Odhad je založen na zkušenosti z roku 2019, kdy v objektu měly být výhradně dospělí lidé.
2. Počet obyvatel/z toho dětí	-	Odhad není známý. Při šetření v roce 2019 měla být kapacita udávaná provozním řádem naplněna. Kapacita dle provozního řádu je 81 osob.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	-	Neznámý údaj.
4. Stav bydlení	-	Odhad není známý. Fasády a okna působí udržovaně.

Obrázek 53 Objekt AE (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

17.6 Objekt AF

Na ubytovně je cca 15 pokojů, podle správcové mělo být v březnu 2024, kdy v ubytovně proběhlo terénní šetření, cca sedm pokojů prázdných.³⁶ Na ubytovně mělo být ubytovaných cca 40 osob a z toho cca 12 dětí ve 4 rodinách. Ubytovna sídlí v domě, kde byla dříve vojenská správa, podle které se ubytovně přezdívá.

Smlouvy o ubytování byly vydávány standardně na jeden rok. V době terénních šetření byla kapacita plná. Sociální pracovníci z dotázaných neziskových organizací označili celkové podmínky na této ubytovně za velice špatné. Hygienické podmínky byly na některých patrech velmi nevyhovující, zejména se jednalo o velmi vysoké zamoření štěnicemi. Třebaže štěnice neměly být rozšířené po celé ubytovně, některé pokoje měly být, podle jejich obyvatel, postižené velmi silně. Společné prostory byly špinavé, na chodbách i v pokojích byla rozbitá okna, ve dvoře se nacházela hromada odpadu.

V ubytovně se v březnu 2024 podle výpovědi správcové nacházelo minimálně 13 dětí v celkem čtyřech rodinách (některé navštěvovaly NZDM Kruháč), zároveň se v ubytovně nacházelo alespoň pět samostatně bydlících seniorů.³⁷ Kromě těchto osob v ubytovně bydleli také dospělí jednotlivci v produktivním věku např. v různých krizových situacích – jeden z dotazovaných zde našel bydlení po dramatickém rozchodu s partnerkou. Většina ubytovaných má dluhy nebo exekuce, většina obyvatel jsou příjemci dávek. Mnoho domácností spolupracovalo s neziskovými organizacemi, které poskytovaly sociální služby. V ubytovně je ubytován jeden opatrovanec města.

³⁶ Byly obdrženy rozdílné údaje. Při terénním výzkumu nebylo možné vytvořit přesný výpočet.

³⁷ Z výpovědí dotazovaných institucí vyplynuly, že odhady poskytnuté správcovou ubytovny mohou být podhodnocené.

Samostatně bydlící muž platil za pokoj 7 000 Kč. Partnerský pár s pěti nezletilými dětmi platil za větší pokoj 24 000 Kč. Jiný pár s dvěma malými dětmi platil za menší pokoj 19 000 Kč. Většina osob platila ubytování z dávek pomoci v hmotné nouzi.

Ubytovna je dlouhodobě spravována rodinou, která bydlí v přízemí ubytovny. Podle některých oslovených sociálních pracovníků jsou správci ubytovny svolní ubytovat např. rodiny v krizi, které čekají na vyřízení dávek a nemohou okamžitě zaplatit. Taková benevolence podle nich není na jiných ubytovnách v Jablonci nad Nisou běžná, sami ale upozorňovali na nevhodný hygienický stav celého objektu a netransparentní jednání správců.

Tabulka 53 Shrnující tabulka k Objektu AF

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Ubytovna pro rodiny s dětmi (B1b)	
2. Počet obyvatel/z toho dětí	>40/13	Celkový počet obyvatel je odhad výzkumníka. Podle výpovědi správcové mělo být v březnu 2024 v ubytovně 13 dětí ve čtyřech rodinách a pět samostatně žijících seniorů (tyto údaje lze považovat, i dle vyjádření zástupců institucí, za podhodnocené). V ubytovně žije také jeden opatrovanec města. Kapacita dle provozního řádu je 42 osob.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	15/7	Výpověď správcové. Vzhledem k datům, která uvádí NNO, se zdají počty neobsazených bytů, uvedené správcovou objektu, nadhodnocené.
4. Stav bydlení	Velmi špatný	Posouzení výzkumníka. Společné prostory byly špinavé, na chodbách i v pokojích byla rozbitá okna, ve dvoře se nacházela hromada odpadu.

Obrázek 54 Objekt AF (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 55 Objekt AF (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 56 Objekt AF (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 57 Objekt AF (stav říjen 2019)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

17.7 Objekt AG

Ubytovna se nachází nedaleko centra města, u Tyršových sadů. Sídlí ve čtyřpatrovém domě, který byl v relativně dobrém technickém stavu.

Zatímco v roce 2019 nebyly v domě ubytované žádné děti, v březnu 2024 byly v domě podle vyjádření provozního³⁸ děti z ukrajinských rodin. Jednalo se zejména o matky s dětmi – celkem 6 rodin s cca 10 dětmi. Jiné, než Ukrajinské rodiny se v domě nenacházely, podle provozovatele ubytovny nebyly s takovými rodinami v minulosti dobré zkušenosti. Vysoce zastoupeni byli v ubytovně také lidé důchodového nebo předdůchodového věku, několik z nich mohlo mít duševní obtíže nebo problémy s alkoholem, v jednom případě se mělo jednat

---

³⁸ Jedná se o rodinné podnikání. Provozní ubytovny a majitel nemovitosti jsou příbuzensky propojeni. Provozní této ubytovny je spolumajitelem Objektu AA. Majitel ubytovny je majitelem Objektu F.

o opatrovance zbaveného svéprávnosti. Podle statistik provozovatele byli v ubytovně celkem čtyři senioři původem z Ukrajiny (dvě ženy a dva muži) a 12 starších osob původem z Česka (devět žen a tři muži). Všichni byli samostatně bydlící. Zbytek osob v ubytovně byli nejčastěji pracující lidé z Česka a Ukrajiny.

Celkem bylo v druhé polovině března 2024 v ubytovně ubytováno cca 40 až 45 osob. Kapacita ubytovny byla podle dotázaného provozovatele cca 60 osob³⁹, naplněnost tedy byla cca 3/4. V ubytovně bylo cca 48 pokojů, z nich cca 6 až 7 bylo větších, zbytek byly menší pokoje pro jednu až dvě osoby. Čtyři pokoje byly evidovány jako nebytové prostory. Hygienická zařízení byla pro všechny pokoje společná, umístěná na chodbách, podobně také prostory určené k vaření. Ceny ubytování se podle provozovatele pohybovaly od 6 500 Kč do 8 700 Kč za osobu, výzkumníkovi se podařilo hovořit pouze s lidmi, kteří platili částku na horní hranici intervalu. Mnoho osob mělo vyřízené sociální dávky na bydlení, několik výplat přicházelo na účet ubytovny přímo z Úřadu práce ČR. Lidé byli s ubytováním často spokojeni kvůli předchozím zkušenostem, např. ubytování v azylovém domě, bezdomovectví ve stavu bez střechy (venku, využívání nocleháren), příp. VTOS. Oslovená téměř osmdesátiletá seniorka, která na ubytovně žila již čtyři roky, svou stávající bytovou situaci uzavřela slovy „nechci umřít na ubytovně“.

Fluktuace podle dotazovaného provozního nebyla vysoká. Podařilo se ale hovořit i s obyvateli, kteří zde byli např. pouze měsíc nebo i jeden den a plánovali urychlenou změnu bydlení a ubytovnu brali jen jako dočasnou záležitost (jednalo se o člověka, který čerstvě opustil mnohaletý VTOS a jiného člověka, který měl invalidní důchod a před nástupem do ubytovny měl strávit několik dní na ulici, plánoval bydlení u rodinného příbuzného). Tvzení provozovatele podpořilo několik osob v důchodovém věku, které v ubytovně bydleli dokonce i 18 let (jiní čtyři roky nebo rok). Provozovatel tvrdil, že se snaží udržovat disciplínu a přistupuje i k výpovědím, např. kvůli nadměrnému požívání alkoholu, násilí apod. V březnu 2024 řešil jednu osobu s OSPOD Jabloneckého magistrátu (samostatně bydlící adolescent s problémovým chováním vůči jiným ubytovaným). Mnoho ubytovaných mělo dluhy na ubytování, část z nich své dluhy postupně splácela.

---

³⁹ Na internetu byla uvedena kapacita až 90 lůžek. To je možné při maximálním naplnění jednotlivých pokojů. Viz online: <https://www.firmy.cz/detail/759123-ubytovani-sadova-145-jablonec-nad-nisou.html> (navštíveno 22. 3. 2024)

Tabulka 54 Shrnující tabulka k Objektu AG

	Charakteristika	Komentář
1. Typ	Ubytovna pro dospělé (B1a)	Částečně se jedná o typ B1b, jelikož ubytovatel ubytovává ukrajinské rodiny s dětmi
2. Počet obyvatel/z toho dětí	40-45/10	Odhad správce. V případě dětí se jednalo výhradně o členy domácností ukrajinských válečných uprchlíků. Kapacita dle provozního řádu je 40 osob.
3. Počet bytů celkem/z toho neobydlené	48/-	Odhad správce, jedná se o celkový počet pokojů. Počet neobsazených pokojů není znám.
4. Stav bydlení	Společné prostory byly zašlé, pokoje byly v různém technickém a hygienickém stavu.	Laické posouzení výzkumníky; oslovení obyvatelé byli spokojeni se stavem domu

Obrázek 58 Objekt AG (stav duben 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 59 Objekt AG (stav duben 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 60 Objekt AG (stav duben 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 61 Objekt AG (stav duben 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

18 Zánik a proměna sociálně vyloučených objektů

V srpnu 2023 bylo v Jablonci nad Nisou provedeno terénní šetření ASZ, které mělo za cíl popsat vztahy mezi Ukrajinci a Romy (šetření bylo prováděno i v několika dalších městech na území ČR). Za tímto účelem bylo navštíveno několik objektů uvedených ve vstupní analýze z roku 2019 (Duffek, 2019). Bylo zjištěno, že některé objekty v minulosti označené jako sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené jsou po celkových rekonstrukcích a s nejvyšší pravděpodobností budou pronajímány jiným cílovým skupinám (některé byty již byly obydlené, jiné byly prázdné a čekaly na nové majitele nebo nájemníky). Tyto poznatky byly potvrzeny při terénním šetření pro vstupní analýzu. Terénní zjištění odpovídají meziročním změnám ve výplatách sociálních dávek v jednotlivých ulicích, viz kap. 9.

Takové změny byly identifikovány např. v ulicích⁴⁰ Novoveská, Pionýrů, Saskova, Růžová, viz několik srovnání na fotografiích níže (vždy je zobrazen stav z roku 2019 a stav z roku 2023).

Obrázek 62 Novoveská (stav červenec 2019)

Zdroj: Vstupní analýza vzdálené dílčí podpory města Jablonce nad Nisou 2019

Obrázek 63 Novoveská (stav srpen 2023)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

---

⁴⁰ V této části již není využita úplná anonymizace jednotlivých adres, jelikož se již nejedná o objekty spojované se sociálním vyloučením.

Obrázek 64 Pionýrů (stav červenec 2019)

Zdroj: Vstupní analýza vzdálené dílčí podpory města Jablonce nad Nisou 2019

Obrázek 65 Pionýrů (stav srpen 2023)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 66 Saskova (stav srpen 2019)

Zdroj: Vstupní analýza vzdálené dílčí podpory města Jablonce nad Nisou 2019

Obrázek 67 Saskova (stav srpen 2023)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Obrázek 68 Saskova (stav říjen 2019)

Zdroj: Vstupní analýza vzdálené dílčí podpory města Jablonce nad Nisou 2019

Obrázek 69 Saskova (stav srpen 2023)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Oproti roku 2019 byla opuštěná také ubytovna v ulici Sněhová. Výzkumníkům se podařilo hovořit se správcovou, která tvrdila, že ubytovna je delší domu bez obyvatel a o další budoucnosti se jedná. Správcová a příp. další členové její domácnosti byli jedinými obyvateli ubytovny.

Obrázek 70 Ubytovna v ulici Sněhová (stav březen 2024)

Zdroj: autor výzkumné zprávy

Podobné změny byly identifikovány v několika případech i ve vstupní analýze z roku 2019. Objekty, které byly v minulosti vedeny Magistrátem města Jablonce nad Nisou jako objekty s různou intenzitou sociálního vyloučení, byly v roce 2019 při terénním šetření prázdné, příp. rekonstruované a měly být obsazeny zcela odlišnými nájemníky. Mezi takové objekty patřily domy v ulicích Ještědská, Lesní, Pod Skalkou, Pražská.

Ve vstupní analýze z roku 2019 bylo jako místo ohrožené sociálním vyloučením uvedeno také sídliště v okolí ulice Na Vršku. Přestože podle vyjádření oslovených odborníků sociální problémy v oblasti přetrvávají, nebylo v možnostech analýzy jejich hlubší zmapování. Kromě sociálních problémů v jednotlivých domech se v případě sídliště jedná také o místo setkávání lidí bez domova.

19 Citovaná literatura

- Duffek, A. (2019). *Vstupní analýza vzdálené dílčí podpory města Jablonce nad Nisou*. Praha: ASZ.
- Korecká, Z., & Duffek, A. (2021). *Tematický výzkum: Dynamika proměn sociálního vyloučení v Liberci - Aktualizace znalostí o stavu sociálního vyloučení na území města*. Liberec: ASZ.
- Lang, P. (2023). *Mimořádná okamžitá pomoc na úhradu jistoty (kauce): trendy a úspěšnost*. Praha: ASZ.
- MPSV. (2015). *Koncepce sociálního bydlení České republiky 2015 - 2025*. Praha: MPSV.
- Strategie sociálního začleňování 2021–2030*. (Nedatováno). Praha: MPSV/ASZ.
- Trlifajová, L. (2018). *Práce jako finanční e existenční riziko - Část I*. Praha: Centrum pro společenské otázky – SPOT.
- Vališová, H. (2017). *Typologie lokalit, ve kterých žijí sociálně vyloučení*. Praha: ASZ.